

Поштовани,

У овом Приручнику су обрађена сва испитна питања, и то по истом редоследу како су поређана по областима. (Правила саобраћаја, Саобраћајна сигнализација, Возачи, Возила, Основе безбедности саобраћаја и појмови, Посебне мере и овлашћења).

Тако је најлакше учити питања, јер сва питања су покривена објашњењима у Приручнику.

Прочитате у Приручнику текст везан за неку област и тек онда радите питања из те области. Ако Вам нешто не буде јасно, Ви опет погледајте објашњење у Приручнику. Обимне области као што су Правила саобраћаја учите тако што их поделите на мање делове. Крените од почетка и прочитајте у Приручнику текст везан за хијерархију па онда радите та питања, и тако даље део по део (укључивање у саобраћај, кретање по путу, рикверц, полукружно окретање и тако све до краја области). Лакше ће Вам бити да учите правила тако што их учите део по део, него све одједном да учите. Тада се доста ствари измеша.

Подебљан ("болдован") текст је јако битан. То су цак и савети уз помоћ којих најлакше решавате питања, а кључне речи везане за правила су написане великим словима.

Савет кандидатима је да овај Приручник добро науче, комплетно СВА испитна питања најмање једном ураде користећи се стварима наученим из Приручника, а да се онда посвете оним питањима која најчешће буду на теоријском испиту и да та питања ураде неколико пута. То је рецепт за успех и положен теоријски испит.

auto
ŠKOĐA **TOP DRIVE**

ŠKODA **auto** TOP DRIVE

1. Правила саобраћаја.....	3
2. Саобраћајна сигнализација.....	20
3. Возачи.....	37
3.1. Дужности у случају саобраћајне незгоде.....	39
3.2. Време управљања и одмори возача.....	40
4. Возила.....	41
4.1. Технички услови за возила.....	42
4.2. Превоз терета и лица возилима.....	46
5. Основе безбедности саобраћаја и појмови.....	48
6. Посебне мере и овлашћења.....	52

1. ПРАВИЛА САОБРАЋАЈА

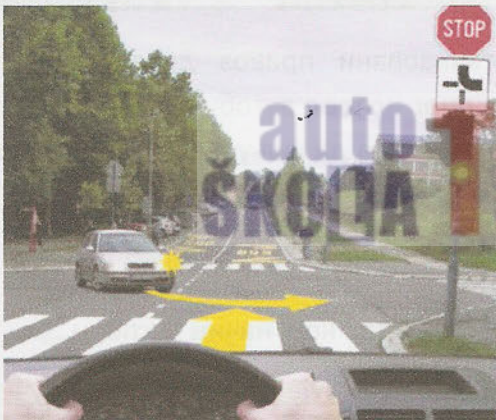
Хијерархија поступања учесника у саобраћају на путу је следећа („ко је старији од кога“):

1. овлашћено лице - полицајац,
2. семафор - светлосни саобраћајни знак,
3. саобраћајни знаци,
4. ознаке на коловозу (зауставне линије) и
5. правила саобраћаја (правило десне стране - пропушташ све који су ти са десне стране).

Полицајац је „старији“ од семафора, семафор од знака, знак од ознаке, а ознака је „старија“ од правила саобраћаја. Сва питања из раскрсница решавају се на ИСТИ шаблон: на тој раскрсници гледате шта све од хијерархије постоји, и оно „НАЈСТАРИЈЕ“ регулише саобраћај на тој раскрсници, то је одговор (на обе доње слике, од хијерархије „најстарији“ је семафор и он регулише саобраћај ту. Иако постоји и знак, семафор је „старији“ и он регулише саобраћај).

Када возила на раскрсници **ИСТОВРЕМЕНО добијају право пролаза** (на пример оба возача имају зелено светло), **међусобно првенство пролаза се регулише ПРАВИЛИМА САОБРАЋАЈА** (правило десне стране). Дакле, пошто оба возача имају зелено светло (могу да прођу куда хоће), мора се увести још неко ПРАВИЛО како не би дошло до удеса на раскрсници, јер оба могу истовремено да прођу куда хоће. То правило које се уводи јесте **правило ДЕСНЕ СТРАНЕ**.

семафор регулише саобраћај, а пошто оба возила имају зелено, између њих важи правило десне стране

Код свих питања везаних за ОДСТОЈАЊЕ и РАСТОЈАЊЕ приликом кретања возила, мимоилажења, претицања, обилажења, кретања по путу за време магле, када су колотрази на путу, ако у понуђеним одговорима има бројева (0,5 m, 1 m, 50 m, 100 m, 60 km/h, половина зауставног пута...) **то НИКАДА НИЈЕ тачан одговор** (увек је ТАЧАН одговор: да има довољно простора, да возач не изазива опасност, никога не угрожава, не омета, да све буде безбедно, благовремено, прилагођено -елиминишите одговоре са бројевима и добићете тачне одговоре).

Предмет који спадне са возила, или ако наиђе на предмет на путу, возач је дужан да БЕЗ ОДЛАГАЊА склони са пута. Једино ако из разлога безбедности то не може да уради, онда може да продужи даље, али мора да обавести полицију или надлежно предузеће за путеве о том предмету на путу.

Возач је дужан да обрати пажњу на пешаке који су на коловозу, који ступају на коловоз, али и на оне који изражавају намеру ступања на коловоз (**УВЕК када је пешак на коловозу возач мора да га пропусти**, без обзира да ли пешак прелази на пешачком прелазу или не, или да ли прелази на зелено светло или не. **ПЕШАК КОЈИ ЈЕ НА КОЛОВОЗУ УВЕК СЕ МОРА ПРОПУСТИТИ**, што је и логично јер га не смете „погазити“, чак ни када прелази на црвено ☺).

Када возач прилази пешачком прелазу или прелазу пута преко пруге, **УВЕК** мора **ПРИЛАГОДИТИ** брзину тако да може да заустави возило ако треба (**кључна реч - ПРИЛАГОДИТИ. У овим питањима тражите у којем одговору се спомиње та реч и тај одговор је увек тачан**).

Када возач обилази **АУТОБУС** заустављен на стајалишту мора да **ПРИЛАГОДИ** брзину тако да **НЕ УГРОЖАВА** лица која улазе и излазе из аутобуса, а **ПО ПОТРЕБИ** мора и стати да их пропусти (не мора обавезно да стане, него само **ПО ПОТРЕБИ**, на пример ако пешаци изађу на коловоз).

Када **ТРАМВАЈ** стоји на стајалишту које је на средини коловоза, возач возила које иде из трамваја **МОРА** да **СТАНЕ**, док путници улазе и излазе (јер не сме да их угрожава).

прилагоди брзину-да не угрожаваш путнике/мораш стати док путници из трамваја улазе и излазе

Када је на путу заустављен аутобус за организовани превоз деце (обележен је наранџастом таблом), возачи **ОБА** возила (и оног иза и оног испред аутобуса) **ДУЖНИ СУ СТАТИ** док деца улазе или излазе из аутобуса. Возач тог аутобуса мора да укључи **СВА 4** жмигавца док деца улазе и излазе из буса. Када су деца у питању, мора се возити уз **НАРОЧИТУ ОПРЕЗНОСТ**.

Када се градски аутобус прописно укључује са стајалишта (дао је леви жмигавац), возач возила које је иза аутобуса **ДУЖАН** је да му **ОМОГУЋИ УКЉУЧИВАЊЕ** (не мора обавезно да стане, него само по потреби, а мора да му **омогући укључивање** на било који начин - успори...).

оба аута морају стати док **ДЕЦА** улазе и излазе

бус се укључује - омогући му укључивање

У вожњи возач **СМЕ** да користи уређаје за телефонирање, али без коришћења руку (**handsfree, bluetooth...**). Возачи са пробном возачком не смеју ни то.

Уређај којим се може откривати или ометати рад уређаја за мерење брзине кретања возила - **АНТИ РАДАР** - не сме се користити.

Све што на било који начин ОМЕТА, УГРОЖАВА, ЗАГАЂУЈЕ, ЗАКЛАЊА, ОНЕМОГУЋАВА било кога, или било шта у саобраћају, је **ЗАБРАЊЕНО**, не сме да се користи, није дозвољено...

Сигурносне појасеве у возилу **УВЕК МОРАЈУ КОРИСТИТИ СВИ** који су у њему (**сви морају бити „везани“, и ови напред и ови позади - УВЕК када се возе**).

Наслон за главу **МОРА** да стоји у висини **ТЕМЕНА** главе и да буде што ближи **ПОТИЉКУ**.

Појасеви се користе због спречавања избацивања лица из возила и спречавања повреда код саобраћајних незгода. Ако се појас не користи може доћи до повреда када се активира ваздушни јастук. Појас мора стајати тако да не сме бити уврнут, не сме налегати на чврсте предмете (телефон, кључеве... јер може да повреди човека) и леђни наслон седишта мора бити усправан да би појас лепо налегао на груди.

Светлоодбојни прслук **МОРА** се налазити у свим возилима која **ИМАЈУ КАБИНУ (путничка, теретна возила, аутобуси... А мотори, трицикли и четвороцикли НЕ морају имати прслук)**.

На предњем седишту (седишту сувозача), **НЕ СМЕЈУ** се возити деца млађа од 12 година и пијана лица. На предњем седишту **МОГУ** се возити само деца старија од 12 година, и деца до 3 године која морају бити у безбедносном седишту које **ОБАВЕЗНО** мора бити окренуто супротно смеру кретања возила (да дете „гледа“ позади) и ваздушни јастук мора бити искључен. Деца старија од 3 године могу да се возе само на задњем седишту и морају користити појас.

Возач **НЕ СМЕ** нагло да мења начин вожње (нагло да кочи и скреће...), **ОСИМ** у случају избегавања **НЕПОСРЕДНЕ ОПАСНОСТИ** (ако дете или бициклиста „излете“ на пут - само тада сме). Возач **НИКАДА** не сме да се престројава, скреће и претиче преко **НЕИСПРЕКИДАНЕ (пуне) линије**.

Све радње у саобраћају (укључивање, скретање, претицање...) се обављају у 3 корака:

1- **уверавање** (гледа се у ретровизоре...), 2- **обавештавање** (тек када се возач уверио да **НЕМА НИКОГА** иза њега, онда укључује жмигавац - обавештава) и 3- **извршење радње**. Возач који се укључује у саобраћај **НЕ СМЕ** да укључи жмигавац докле год има „некога“ иза његовог возила. То је непрописно (тако је по **Закону** и тако се тумачи у питањима). Када сва возила која су иза њега прођу (уверио се), тек онда тај возач сме да укључи жмигавац (обавештава). Жмигавац мора бити укључен **СВЕ ВРЕМЕ** док се нека радња обавља (скретање, претицање...), а по завршетку те радње се искључи.

Ако се неки возач непрописно укључује или престројава, ми по правилу нисмо дужни да му то омогућимо, али ћемо то **УРАДИТИ** да не би дошло до незгоде (јер паметнији пропушта ☺).

нема скретања ни престројавања преко пуне

непрописно укључивање, не сме дати жмигавац

У условима **НЕДОВОЉНЕ ПРЕГЛЕДНОСТИ** возач је **ДУЖАН** да се укључи **УЗ ПОМОЋ ЛИЦА** које је ван возила и које га наводи. **Када се у питању помиње да се возач укључује са непрегледног места он МОРА да то уради уз помоћ ЛИЦА које је ван возила. ЈЕДИНО** ако постоји саобраћајно **ОГЛЕДАЛО** на том месту, онда возач може да се укључи уз помоћ њега.

Жутом траком (траком намењеном за возила јавног превоза путника: аутобус, такси...), возач **НЕ СМЕ ДА СЕ КРЕЋЕ** (зато је та трака обележена пуном жутом линијом).

По путу се УВЕК вози десном страном, уз десну ивичну линију - десну ивицу коловоза.

На путу ВАН НАСЕЉА возач УВЕК вози ДЕСНОМ траком, а лева служи само за претицање и обилажење (чим заврши претицање враћа се у десну траку).

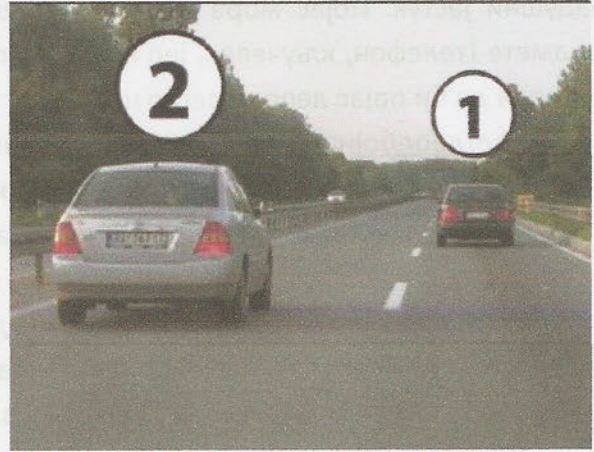
НЕ СМЕШ ВОЗИТИ ЖУТОМ ТРАКОМ

(она служи само за возила јавног превоза путника)

ван насеља - бр.1 - ОК, бр.2 - није ок

(десном возиш, левом само претичеш)

На путу У НАСЕЉУ возач може да вози БИЛО КОЈОМ ТРАКОМ у свом смеру, али БЕЗ ОМЕТАЊА возила иза себе. Ако омета возило иза себе мора да се престроји и да то возило пропусти. У питањима то кажу: „**може да се креће возилом саобраћајном траком која се НЕ налази уз десну ивицу коловоза, ако тиме не омета возила која се крећу иза његовог возила**“. ЈЕДИНО ВОЗИЛА највеће дозвољене масе преко 3,5 t (камиони...), возила чија је највећа конструктивна брзина мања од 40 km/h (трактори, мотокултиватори...) и возила која нису моторна (запрега и бициклџ), МОРАЈУ ДА СЕ КРЕЉУ КРАЈЊОМ ДЕСНОМ ТРАКОМ, осим приликом скретања улево, претицања и обилажења. Дакле, они морају крајњом десном да возе, а остале траке смеју да користе САМО када претичу, обилазе или скрећу. У питањима то кажу: „**може да се креће возилом саобраћајном траком која се НЕ налази уз десну ивицу коловоза, САМО када возило скреће улево, односно када врши претицање или обилажење**“.

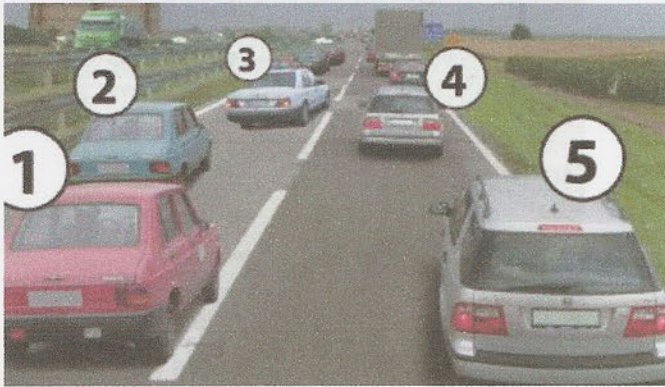
у насељу и 1 и 2 - ОК (смеш сваком траком) камион мора десном траком - не сме сваком траком

У случају застоја саобраћаја на путу где су коловозне траке физички одвојене (оградом или разделним острвом), возила која су у **левој траци** морају се зауставити **скроз улево**, а она возила која су у **десној траци** **скроз удесно**, да би између њих остало што више простора за возила полиције, хитне и ватрогасаца (возила са првенством пролаза) да могу да прођу на интервенцију.

На двосмерном путу са најмање 4 траке (2 за један, а 2 за други смер), возач никада НЕ СМЕ да пређе у траке ЗА СУПРОТАН СМЕР.

лева трака - лево стани(2), десна трака - десно(5)

4 траке - не смеш прећи у траке за супротан смер

На двосмерном путу са 3 саобраћајне траке, возач никада НЕ СМЕ да се креће траком која се налази УЗ ЛЕВУ ивицу пута у правцу кретања возила (скроз лево трака). Код питања за пут са 4 или 3 траке, увек је тачан онај одговор где пише да НЕ СМЕШ то да радиш. Код пута са 4 траке не смеш у оне за супротан смер, а код пута са 3 траке не смеш у крајњу леву.

На двосмерном путу са физички одвојеним коловозним тракама (острвом или оградом), возач не сме возилом да се креће коловозном траком намењеном за саобраћај возила из супротног смера (не смеш никада прећи у супротан смер, што је и логично).

На путу за саобраћај возила у ЈЕДНОМ СМЕРУ (једносмеран пут), возач не сме да се креће у смеру супротно од дозвољеног (не смеш возити у супротног смеру).

На путу са више трака за исти смер, возач који се креће слободном траком, а поред траке у којој је ОНЕМОГУЋЕН саобраћај, дужан је да ПРОПУСТИ испред себе САМО ЈЕДНО возило у траку којом се он креће - НАИЗМЕНИЧНО ПРОПУСТАЊЕ. (Моја трака је проходна, али морам да пустим само једно возило испред себе из те траке у којој је онемогућен саобраћај, због нпр. радова.)

3 траке - никада не смеш у крајњу леву траку мораш само 1 возило испред себе да пропустиш

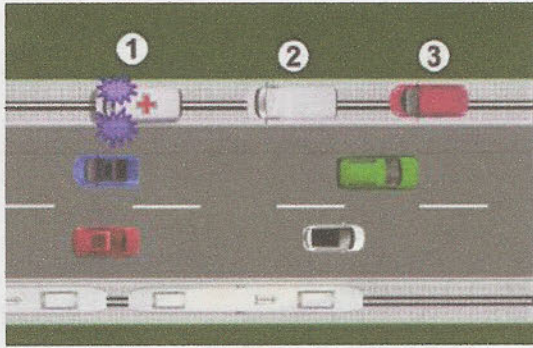

Трамвајском баштицом и траком за возила јавног превоза путника (жута трака), СМЕЈУ да се крећу, поред трамваја и возила јавног превоза путника, још САМО возила под пратњом и возила са првенством пролаза (али САМО када имају укључену РОТАЦИЈУ).

Претицање колоне возила преко неиспрекидане (пуне) линије и вожња у супротног смеру тамо где су коловозне траке физички одвојене јесте НАСИЛНИЧКА ВОЖЊА. У КОЈЕМ ОДГОВОРУ СЕ СПОМИЊЕ НАСИЛНИЧКА ВОЖЊА ТО ЈЕ УВЕК ТАЧАН ОДГОВОР (укупно 3 питања).

На раскрсници или у сусрету са другим возилом (друго возило се креће траком са моје десне стране), возач мора да ПРОПУСТИ возило које долази са његове ДЕСНЕ стране (то је правило десне стране). Возило број 2 има предност →

Ако на саобраћајној траци нису обележене стрелице које говоре о намени те траке, десно скретање возач мора да изврши увек из крајње десне траке, а лево скретање увек из крајње леве траке за свој смер кретања. Када су на тракама нацртане стрелице морају се поштовати оне.

Кретање возилом уназад („рикверц“), дозвољено је само на кратком делу пута и само **оном страном коловоза којом се возило до тада кретало унапред**, ако се тиме нико не омета и не угрожава. Када се вози уназад **МОРАЈУ** се укључити **сва 4 жмигавца** (показивача правца).

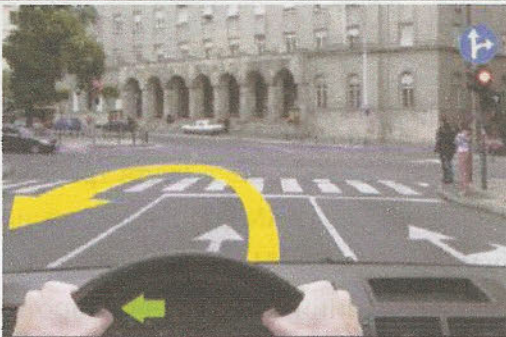
Кретање возилом уназад **НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО**: на непрегледном делу пута (кривина, превој), при смањеној видљивости (магла, дим), у тунелу, тамо где је забрањено заустављање (постоји знак забрана заустављања и паркирања, пуна линија, разделно острво на путу), преко пешачког прелаза, преко раскрснице, преко пруге, на аутопуту, мотопуту, мосту, вијадукту, подвожњаку, надвожњаку. **У СВИМ ПИТАЊИМА ЗА РИКВЕРЦ, ТАЧАН ОДГОВОР ЈЕ ДА НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО.**

Полукружно окретање СМЕ да се ради на раскрсници (само ако је дозвољено лево скретање) и на путу (осим на аутопуту и мотопуту), ако се тиме нико не омета и не угрожава.

Полукружно окретање **НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО**: на непрегледном делу пута (кривина, превој), при смањеној видљивости (магла, дим), у тунелу, преко пуне линије, преко пруге, на аутопуту, мотопуту, на мосту, вијадукту, подвожњаку, надвожњаку, тамо где лево скретање није дозвољено, на делу пута који није довољно широк за то (на сликама - камион „чепа“ тротоар).

У СВИМ ПИТАЊИМА ЗА ПОЛУКРУЖНО ОКРЕТАЊЕ, ТАЧАН ЈЕ ОДГОВОР ДА НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО. Постоје само 2 изузетка, питање 158 - дозвољено је јер можете скренути улево и 165 - дозвољено је јер то није аутопут нити мотопут.

није дозвољено лево скретање - нема полукружног узак пут (чепа тротоар) - нема полукружног

Код питања за мимоилажење **НИКАДА** није тачан онај одговор у којем су понуђени неки бројеви (0,5m, 1m - јер не можете „оценити“ на колико метара ћете проћи поред некога) или онај где пише да треба да возите по тротоару. Увек морате са своје леве стране оставити **ДОВОЉНО** простора за безбедно мимоилажење, а по потреби возило померити ка десној ивици коловоза. Мимоилажење се увек врши са **ЛЕВЕ** стране. **САМО** у случају да оба возила скрећу улево, онда се мимоилазе са десне стране. Ако је нека препрека (угаљ, радови на путу, паркирана возила...) у Вашој траци, морате успорити или се зауставити и **ПРОПУСТИТИ** **СВА** возила из супротног смера.

Код мимоилажења на уском делу пута важи правило да ће се увек зауставити или кретати уназад онај возач којем је то ЛАКШЕ да уради. Шта то значи?

Први случај - заустављање: Код мимоилажења када неко мора да се заустави, то ће увек да уради возило које ИДЕ НИЗБРДО, ОСИМ када возило које иде УЗБРДО има испред себе погодно место за БЕЗБЕДНО мимоилажење (проширење). **Код ових питања важи цака: ако се у одговору спомиње „БЕЗБЕДНО МИМОИЛАЖЕЊЕ“ (на пример „погодно место за заустављање, које омогућава БЕЗБЕДНО МИМОИЛАЖЕЊЕ“), ТО ЈЕ ТАЧАН ОДГОВОР (јер је тада том возилу лакше да се ту заустави), а ако се то НЕ спомиње онда је увек тачно да возило које иде НИЗБРДО мора стати (јер је тада њему лакше).**

Други случај - кретање уназад: Код мимоилажења када неко мора уназад, **УНАЗАД ће се кретати УВЕК ВОЗИЛО НИЖЕ ВРСТЕ (МАЊЕ ВОЗИЛО - јер га је лакше возити уназад).** Од више ка нижој врсти, возила су поређана овако: скуп возила (камион са приколицом...), аутобус, теретно возило (соло камион), радна машина, трактор, путничко возило, мотоцикл. Уназад ће ићи свако возило које се сусрело са неким возилом које вуче приколицу (скуп возила, јер је он возило највише врсте). **ЈЕДИНО** у случају да се сретну возила ИСТЕ ВРСТЕ (2 аутобуса, 2 камиона...), онда важе правила као за заустављање (**уназад ће ићи возило који иде НИЗ нагиб, осим у случају када возило које иде УЗ нагиб има иза себе проширење погодно за БЕЗБЕДНО мимоилажење).**

Југић има проширење - он ће стати соло камион ће ићи уназад - јер је ниже врсте, мањи је

Претицање се врши увек са ЛЕВЕ стране (**увек се гледа са које стране тог другог возила пролазите - са његове леве стране, јер његова страна се рачуна**). **ЈЕДИНО** у случају да возило испред Вас **СКРЕЋЕ УЛЕВО**, онда је дозвољено претицање са десне стране (**увек се гледа са које стране тог другог возила пролазите - са његове десне стране, јер његова страна се рачуна**).

Ако се пуна (неиспрекидана) линија не чепа и не прелази се преко ње, јер има довољно простора у Вашој траци, **претицање је дозвољено**. Трамвај који се креће по средини коловоза се претиче **САМО** са ДЕСНЕ стране (са његове десне стране). На путу са две траке за исти смер на којима су колоне возила, **брже кретање једне колоне од друге НИЈЕ претицање**.

У НАСЕЉУ на путу са две траке за исти смер, ако прођете поред другог возила са његове десне стране, то се **НЕ СМАТРА претицањем**. У НАСЕЉУ на путу са две траке за исти смер, ако возило иза Вас вози брже (ометате га), **ДУЖНИ** сте да се престројите (да га пропустите).

У НАСЕЉУ пролазак са десне стране није претицање / У НАСЕЉУ - Југић Вас мора пропустити

Када Вас неко возило претиче морате се померити ка десној ивици коловоза и НЕ СМЕТЕ убрзавати (не морате успоравати, али не смете убрзавати).

Ако је возило испред Вас већ започело претицање, морате сачекати да оно заврши своје претицање, па тек онда Ви можете започети Ваше претицање. Ако возач возила испред Вас даје десни жмигавац, НЕ СМЕТЕ започети претицање јер се морате лично уверити да нема никога из супротног смера, како би могли безбедно да започнете претицање (погледајте слике у питањима).

ЗАБРАЊЕНО ЈЕ ПРЕТИЦАЊЕ: колоне возила, ако „иде“ возило из супротног смера, ако је возач испред или иза Вас већ започео претицање, преко пуне линије, тамо где постоји знак забрањено претицање, ако се не можете безбедно вратити у своју траку, зауставном траком, на превоју, кривини и тунелу (осим у случају да постоје две траке за исти смер), преко пешачког прелаза, преко пруге, колоне под пратњом (црвено-плава ротација), траком за спора возила.

По снегу, леду, поледици и клизавом путу ДОЗВОЉЕНО је ПРЕТИЦАЊЕ. Такође, на мосту, подвожњаку, надвожњаку, испред и у раскрсници по путу са првенством пролаза (главном путу), преко испрекидане линије, на опасном успону или низбрдици ДОЗВОЉЕНО је ПРЕТИЦАЊЕ.

Када возач претиче, МОРА држати безбедно растојање и одстојање од других возила и по завршетку претицања мора се вратити у своју траку без ометања и угрожавања других возила.

По путу који НИЈЕ ПУТ СА ПРВЕНСТВОМ ПРОЛАЗА (споредни пут) ПРЕТИЦАЊЕ испред и у раскрсници НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО (јер морате пропустити возила која су на главном путу).

По путу који ЈЕСТЕ ПУТ СА ПРВЕНСТВОМ ПРОЛАЗА (главни пут) ПРЕТИЦАЊЕ испред и у раскрсници ЈЕСТЕ ДОЗВОЉЕНО (јер сте на главном путу и никога не морате да пропуштате).

Испред кружног тока претицање НИЈЕ дозвољено (јер је то споредни пут), а у кружном току претицање ЈЕСТЕ дозвољено (јер је то главни пут, са првенством пролаза).

Ако се нека препрека (пешачко острво, радови...) налази на средини коловоза на ДВОСМЕРНОМ путу, возила је морају обилазити само са ДЕСНЕ стране (својом десном траком).

Ако се нека препрека (пешачко острво, радови...) налази на средини коловоза на ЈЕДНОСМЕРНОМ путу, возила је могу обилазити са ОБЕ стране (и са леве и са десне стране, јер једино на једносмерном путу смете да возите и левом и десном траком).

Возач мора своју вожњу прилагодити: стању пута (рупе...), стању возила (кочнице, волан...), видљивости и прегледности (магла, дим, кривине...), атмосферским приликама (киша, снег...), густини саобраћаја, тако да може благовремено стати испред било које препреке и тако да не угрожава безбедност саобраћаја.

Код питања везаних за брзину никада није тачан одговор у којем имате понуђене бројеве (60 km/h, 20% мања брзина, 80km/h ...). Увек је тачан одговор где пише да брзину морате прилагодити, подесити, да се можете безбедно зауставити, да никога не угрожавате, не ометате.

Возач који вози споро, тако да се иза њега створила колона, на првом одговарајућем месту ван коловоза (проширењу), мора да се склони и пропусти возила иза себе. Ако то не уради сам, полицајац има право да га искључи из саобраћаја (заустави на проширењу ван коловоза) док не прође колона, а најдуже 30 минута (не кажњава га - само га заустави док прође гужва).

Ограничење брзине У НАСЕЉУ је 50 km/h, ВАН НАСЕЉА је 80 km/h, на МОТОПУТУ је 100 km/h, а на АУТОПУТУ је 130 km/h.

Ако се после знака за насеље налази неки други знак ограничења брзине (40 km/h, 80 km/h...), од места где је постављен тај знак важи ограничење брзине које пише на њему.

За Југић сада важи 80 km/h, јер је прошао поред знака 80 km/h.

Ограничење брзине за камион са приколицом је строжије него за ауто и за њега важе поред стандардних и додатна ограничења брзине. **Камион са приколицом једино на аутопуту сме да се вози најбрже 90 km/h, а на свим осталим путевима (и на мотопуту) најбрже 70 km/h.**

За ауто са камп приколицом (караван, прикључно возило за становање) важи правило да на СВИМ путевима сме да се вози најбрже 80 km/h (и на аутопуту, на свим путевима - 80 km/h).

Када возач возилом скреће улево на раскрсници, мора пропустити возило из супротног смера које иде право или скреће удесно, осим ако знаком или семафором није другачије одређено, као и сва возила која му долазе са десне стране (ако има знак или семафор он се поштује, ако нема онда правила саобраћаја).

мораш пропустити оба возила - правила саобр.

имаш првенство јер идеш право, а он улево

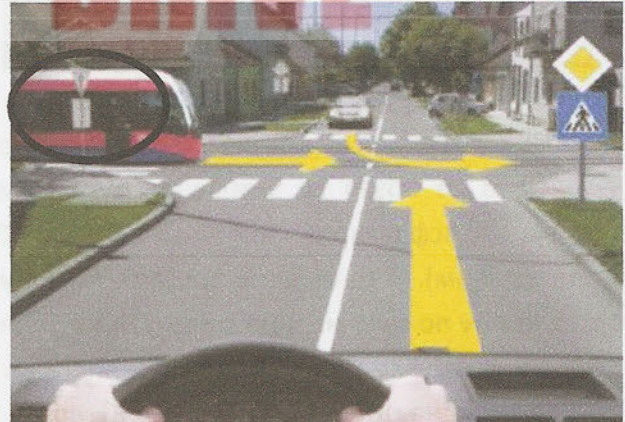

Од хијерархије, трамвај не мора да поштује једино правило десне стране. Што значи да на раскрсници на којој нема саобраћајних знакова, УВЕК морате ПРОПУСТИТИ трамвај. Ако се саобр. на раскрсници регулише знаковима, трамвај мора да поштује те знакове (на стоп мора стати).

нема знакова - увек пропусти трамвај

има знакова - они важе и за трамвај - мора стати

Сва питања из раскрсница решавате на ИСТИ шаблон: идете по хијерархији од горе на доле (од полицајца ка правилу десне стране) и шта прво од хијерархије приметите на раскрсници, уз помоћ тога се регулише саобраћај на тој раскрсници. Не идете даље по хијерархији него ту стајете. И онда решавате једно по једно возило на раскрсници.

На горњој левој слици, гледајући по хијерархији, саобраћај се регулише по правилу десне стране (јер нема полицајца, нема семафора, нема знакова, нема зауставне, остало је једино правило десне стране). Сад гледате своје возило у односу на трамвај. Раскрсница је регулисана правилом десне стране, што значи да ту трамвај увек има предност (јер не поштује правило десне стране и ту УВЕК има предност) и Ви морате да га пропустите. Сад гледате своје возило у односу на ауто из супротног смера. Раскрсница је регулисана правилом десне стране, а у овој ситуацији Ви имате предност у односу на ауто из супротног смера и то је све. Дакле, да сумирамо, морате пропустити трамвај, а имате првенство у односу на ауто. То нађете у одговорима и готово.

Исти шаблон важи за све, али баш све раскрснице и све случајеве (небитно је да ли је трамвај или су обична возила на раскрсници).

Нпр. на горњој десној слици, гледајући по хијерархији саобраћај се регулише саобраћајним знаковима о првенству пролаза (јер нема полицајца, ни семафора, али има знакова, што значи да важе знакови, по хијерархији). Сад гледате своје возило у односу на трамвај. Ви сте на главном путу, а трамвај на споредном (по знаковима) и Ви онда имате предност (јер трамвај не поштује само правило десне стране, а све остало у хијерархији мора да поштује). Сад гледате своје возило у односу на ауто из супротног смера. Ви и то ауто испред себе имате исти знак (првенство пролаза) и тада између вас мора да важи правило десне стране да би се знало ко ће први проћи кроз раскрсницу. По правилу десне стране, у ситуацији на слици, Ви имате предност (јер по правилу десне стране на раскрсници увек има предност оно возило које са своје десне стране нема никога - то важи САМО за питања на испиту, али НЕ и у животу). Дакле, да сумирамо, имате предност и у односу на трамвај и у односу на ауто. То нађете у понуђеним одговорима и крај.

На уласку у кружни ток ако возач испред себе **има знак „Укрштање са путем са првенством пролаза“**, **мора пропустити возило које се већ налази у кружном току** (поштује се знак). А ако на уласку у кружни ток возач испред себе **нема такав знак, онда он има првенство пролаза у односу на возило које је већ у кружном току** (поштује се **правило десне стране, по хијерархији**).

постоји знак - камион има првенство

не постоји знак - ти имаш првенство

У кружном току централни круг (острво на средини кружног тока) се мора обилазити **УВЕК са ДЕСНЕ стране** (сва скретања удесно су дозвољена, а лева скретања **НИКАДА** нису дозвољена).

Када се возач са земљаног пута, или са било ког другог пута који није асфалтиран, укључује на асфалтирани пут, мора **ПРОПУСТИТИ** СВА возила која се крећу по главном путу (асфалтираном). И генерално, **када се возач укључује у саобраћај, мора пропустити сва возила која се крећу по путу на који се он укључује** (возила која се крећу по путу имају првенство).

Увек када су пешак или бициклиста на коловозу (без обзира да ли прелазе на пешачком или ван њега, на црвено... **дакле УВЕК**), возач их **МОРА ПРОПУСТИТИ** (јер их не смете погазити).

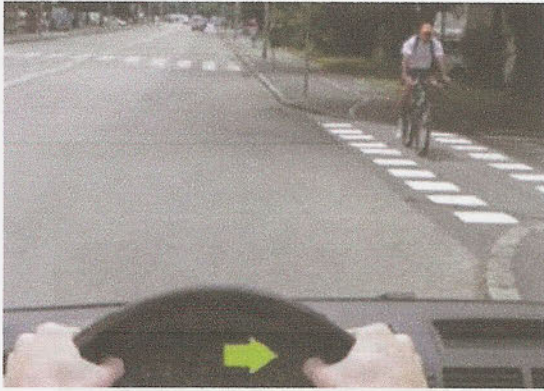
Увек када се возач приближава пешачком прелазу и прелазу пута преко пруге **МОРА ПРИЛАГОДИТИ** брзину тако да се може зауставити ако затреба (да пропусти пешака, воз...).

Преко пуне линије **ЗАБРАЊЕНО** је **ПРЕСТРОЈАВАЊЕ, СКРЕТАЊЕ...** (ако сте у траци за право и пуна линија је **наспрам Вас**, морате наставити право, нема скретања ни престројавања).

Возач који жели да прође кроз раскрсницу на којој има првенство пролаза, не сме возилом да уђе у раскрсницу, ако ће због густине саобраћаја стати у раскрсници или на пешачком прелазу и тиме ометати или онемогућити саобраћај возила, односно пешака (не смете ући возилом у раскрсницу иако је то дозвољено, ако возила испред Вас стоје (густо је 😊), јер ћете и Ви стати иза њих и правити додатну гужву у раскрсници, а то је забрањено).

Светлосни знак упозорења (паљење и гашење дугих светала - блицање) се користи ноћу, али и дању ако је тако погодније (нпр. поред болнице, јер ту не смете правити буку сиреном).

бициклиста на путу - мораш га пропустити / возила испред тебе стоје - не смеш ући у раскрсницу

Звучни знак упозорења (сирену) возач је дужан да употреби само због упозоравања других учесника, или из разлога безбедности и то у мери која је довољна да се други упозоре (не смете да свирате због свега и свачега, него само из разлога безбедности и упозорења). Возач мора употребити звучни знак упозорења: када возач испред Вас креће да претиче а Ви сте већ започели претицање, ако се неко возило укључује испред Вас а није Вас пропустило (укључен му је жмигавац и жели да се укључи а Ви сте иза њега), на уласку у непрегледну и узану кривину, ако је поред пута или на путу дете које не обраћа пажњу на возило.

У СВИМ ПИТАЊИМА ЗА СИРЕНУ, ако у понуђеним одговорима пише да је возач ДУЖАН ДА УПОТРЕБИ ЗВУЧНИ ЗНАК УПОЗОРЕЊА, то је УВЕК ТАЧАН ОДГОВОР (шаблон - јер никада Вас неће питати за ситуације када не морате да употребите сирену, него за ситуације када морате).

број 2 мора да „свирне“ броју 1 јер је дао жмигавац / мораш „свирнути“ јер је дао жмигавац и креће

Све показиваче правца (сва 4 жмигавца) возач је дужан да укључи: када путници улазе или излазе из возила док је оно на коловозу, ако упозорава друге на опасност (испред њега је удес...), у условима смањене видљивости (магла и дим), ако је последњи у колони возила која се зауставила на путу, ако се креће уназад (у рикверц).

У ПИТАЊИМА ЗА СВА 4 ЖМИГАВЦА, АКО У ПОНУЂЕНИМ ОДГОВРИМА ПИШЕ „ДУЖАН ЈЕ ДА УКЉУЧИ СВЕ ПОКАЗИВАЧЕ ПРАВЦА“, ТО ЈЕ ТАЧАН ОДГОВОР (шаблон - јер никада Вас неће питати за ситуације када не морате да укључите сва 4 жмигавца, него за ситуације када морате).

Ако се возач због квара заустави на шинама **МОРА** што пре да **УКЛОНИ** возило са шина или ако то не може да уради, мора да **УПОЗОРИ** на опасност возача шинског возила (машиновођу).

Ван насеља паркирање и заустављање се врши ван коловоза увек када је то могуће (да не сметате осталима и безбедније је).

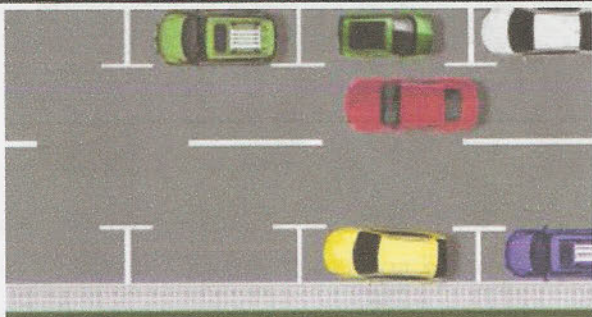
На двосмерном путу возач сме да паркира и заустави возило САМО УЗ ДЕСНУ ивицу коловоза, јер увек се вози десном страном улице (не смете уз леву ивицу да паркирате никада, иако је испрекидана линија - не смете). Једино на ЈЕДНОСМЕРНОМ путу возач може паркирати и зауставити возило и уз леву и уз десну ивицу коловоза (зато што се једино на једносмерном путу може возити и левом и десном страном).

На трамвајским шинама или поред њих возач никада не сме да се паркира или заустави.

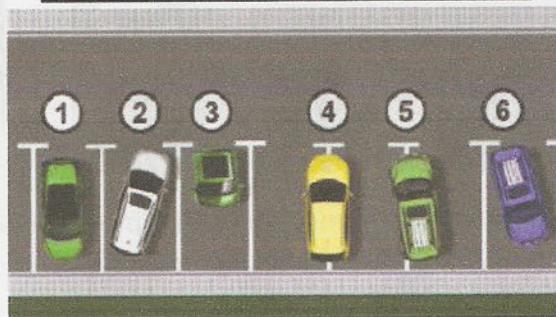
На средини коловоза возач сме да се паркира или заустави САМО ако су ту прописно обележена МЕСТА ЗА ПАРКИРАЊЕ (ако су ту поља шрафирана или попуњена белом бојом онда не сме).

Једно возило сме заузети само једно паркинг место (не сме да прелази преко линија свог паркинг места, може да буде паркирано укосо али у оквиру свог паркинг места). На заустављеном возилу се СМЕЈУ отворати сва врата, али под условом да никога не ометате и не угрожавате.

можете се паркирати само уз десну ивицу пута

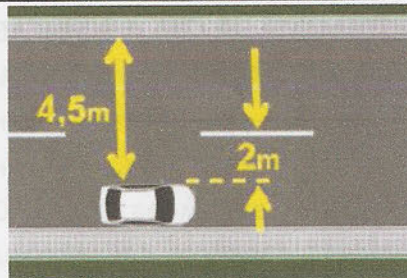
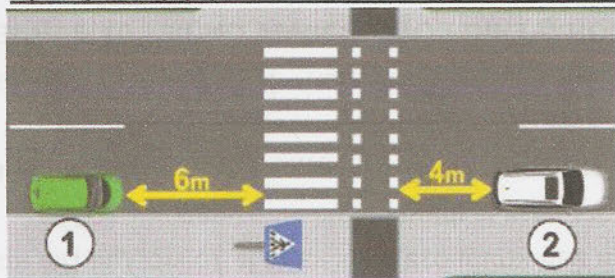
број 4 и 5 су непрописно паркирани

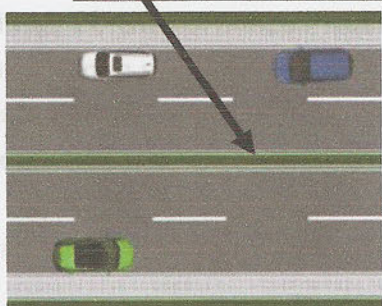
ЗАБРАЊЕНО је паркирање и заустављање: на пешачком, на прелазу бицикличке стазе преко пута, на прелазу преко шина, на раскрсници, као и на мање од 5 m од раскрснице, пешачког, од бицикличке стазе, пруге (на мање од 5 m - НЕ СМЕТЕ, на више од 5 m - СМЕТЕ).

ЗАБРАЊЕНО је паркирање и заустављање: у тунелу, у подвожњаку, на мосту, на надвожњаку, у кривини, на превоју, тамо где од паркираног возила до пуне линије има МАЊЕ ОД 3 m, тамо где од паркираног возила до тротоара на супротној страни (када је испрекидана линија) има МАЊЕ ОД 3 m (мора бити најмање 3 m да би друго возило имало простора да Вас обиђе), ако заклањате саобраћајни знак возилом, на бицикличкој стази и траци, на аутобуском стајалишту (као и на мање од 15 m од стајалишта - да би аутобус могао да уђе на стајалиште), на такси стајалишту, тамо где на путу постоји разделно острво или ограда (на путу на коме су коловозне траке физички одвојене), изнад улаза у канализацију, изнад прикључка на водовод, тако да блокирате неко возило или слободно паркинг место, на тротоару, у раскрсници, на тракама за слепа лица (ту апсолутно никоме није дозвољено), на тргу, у пешачкој зони, на противпожарном путу, колском пролазу, на приступној саобраћајници, на улицама које повезују паркинг места (као у гаражама), тамо где је саобраћајним знаком или жутом линијом забрањено, на траци за возила јавног превоза путника, на трамвајској баштици, на траци за укључивање и искључивање на аутопуту, на месту за инвалиде, осим ако немате одговарајућу ознаку.

бр. 1 је ОК јер је стао на више од 5 m, бр.4 није ОК / стао је ОК јер има више од 3 m до тротоара

зелена линија је разделно острво - нема паркирања ни заустављања

На паркинг месту за инвалиде могу се паркирати само она возила која су означена одговарајућом ознаком (налепницом за инвалиде, не писани доказ, него само налепница).

На тротоару је дозвољено паркирање САМО под ДВА УСЛОВА: 1. мора бити дозвољено саобраћајним знаком и 2. мора бити слободног простора за пешаке од паркираног возила до супротне ивице тротоара од 1,6 m (возило мора бити ближе улици и оба услова морају бити истовремено испуњена. Ако се у питању не спомиње саобраћајни знак - није дозвољено).

Таксију је ДОЗВОЉЕНО САМО ЗАУСТАВЉАЊЕ (да би путници ушли или изашли), али не и паркирање свуда где обичном возилу није (на мање од 3 m од пуне линије, на аутобуском стајалишту, тамо где на путу постоји разделно острво или ограда (на путу на коме су коловозне траке физички одвојене), изнад улаза у канализацију, изнад прикључка на водовод, тако да блокира неко возило, на тротоару (увек - без обзира на знак и 1,6 m), тамо где је жутом линијом забрањено - на свим овим местима такси сме да се заустави, али не и да се паркира).

КОД СВИХ ПИТАЊА ЗА ПАРКИРАЊЕ И ЗАУСТАВЉАЊЕ, УВЕК ЈЕ ТАЧАН ОДГОВОР да НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО НИ ПАРКИРАЊЕ, НИ ЗАУСТАВЉАЊЕ (није прописно, забрањено је...). Једино када је у питању ТАКСИ, УВЕК ЈЕ ТАЧАН ОДГОВОР да је ДОЗВОЉЕНО ЗАУСТАВЉАЊЕ, а НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО ПАРКИРАЊЕ. Једини изузетак је питање 508, дозвољено је јер постоји знак и 1,6 m простора.

тротоар - такси сме само да се заустави / жутом линијом забрањено паркирање - али такси се сме

зауставити

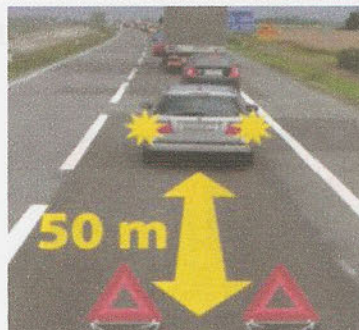
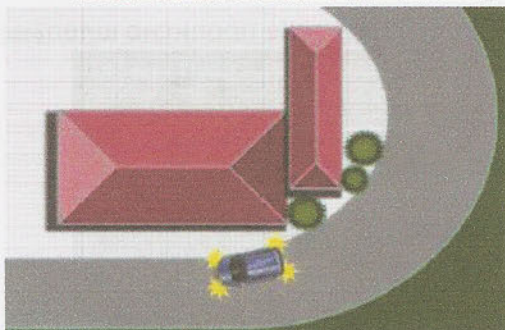

Принудно заустављено возило (значи да је у квари) возач мора обележити сигурносним троуглом и укључити сва 4 жмигавца (ако није урадио једно од та два - возило није прописно означено). Троугао се на путу ВАН НАСЕЉА поставља на најмање 50 m **иза** возила, а на путу У НАСЕЉУ на најмање 10 m **иза** возила (може и више од 50 m, односно 10 m, али не може мање).

Када је на коловозу ЗАУСТАВЉЕНА КОЛОНА моторних возила, последње возило у колони мора да укључи СВА 4 ЖМИГАВЦА, и **иза** њега се морају поставити 2 ТРОУГЛА један поред другог (у насељу на 10 m, а ван насеља на 50 m најмање). Ако није испуњен неки од ових услова колона НИЈЕ ОЗНАЧЕНА на прописан начин (морају сви услови бити испуњени).

фали троугао - није прописно /

последњи у колони - мора сва 4 жмигавца и 2 троугла

Светлоодбојни прслук возач мора носити УВЕК када напусти возило и нађе се на коловозу.

Пре него што напусти паркирано возило, возач мора да га обезбеди од самопокретања и од неовлашћене употребе (повуче ручну и закључа возило).

Што се тиче приколица за превоз ТЕРЕТА, дозвољено је да возило вуче 2 такве приколице. Али на аутопуту и мотопуту, пошто би возило са 2 приколице било споро, дозвољено је вући само једну приколицу.

Што се тиче приколица за превоз ЛИЦА, њих је дозвољено вући увек само једну.

Трактор сме да вуче САМО приколицу за трактор (ниједну другу приколицу не сме), и приколица за трактор сме да буде вучена САМО од стране трактора (ниједно друго возило не сме да вуче ту приколицу).

Вучење неисправног возила (шлепање) није дозвољено на аутопуту и мотопуту (не смете се укључити на аутопут или мотопут шлепајући некога). Али ако се возило покварило баш на аутопуту или мотопуту, онда је шлепање дозвољено, АЛИ САМО ДО ПРВОГ ИСКЉУЧЕЊА са аутопута или мотопута.

Шлепати се може САМО АКО ВУЧЕНО ВОЗИЛО (то је оно неисправно) НИЈЕ У ВОЗНОМ СТАЊУ (јер ако је у возном стању, нема разлога да се шлепа, то није прописно - трик питања број 577 и 578). Ако је возило нерегистровано (истекла му налепница) НЕ СМЕ се шлепати, јер нерегистровано возило не сме да учествује у саобраћају никада, па ни када се шлепа.

Сва возила на 2 и 3 точка (мопед, мотоцикл, лаки и тешки трицикл) СЕ НЕ СМЕЈУ ШЛЕПАТИ (јер су нестабилна, могу се преврнути).

Помоћу ужета (сајле - мора бити дугачка од 3 до 5 метара) НЕ СМЕ СЕ ШЛЕПАТИ:

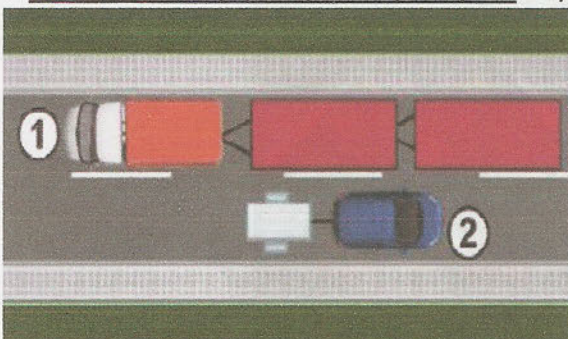
1. аутобус и теретно возило (јер су тешки, пукло би уже), 2. у случају да су на вученом возилу неисправне кочнице или волан (уређај за заустављање и уређај за управљање) - нема шлепања.

Крутом везом (шлеп'штанглом, полугом - може бити краћа од 3 m, али не и дужа од 5 m) НЕ СМЕ СЕ ШЛЕПАТИ: 1. возило које има неисправне кочнице и које је теже од возила које га вуче, 2. возило које има неисправан волан.

Возач возила које се шлепа мора имати положено за ту категорију возила. Приликом шлепања на ОБА возила морају бити укључена СВА 4 ЖМИГАВЦА, и на вучном возилу (оном које вуче) ТРОУГАО се мора поставити напред (на хаубу), а на вученом возилу (оном које се вуче - неисправном) ТРОУГАО се мора поставити позади (на задњем стаклу, на пртљажнику - гепеку).

Ако неки од ових услова није испуњен (неко возило нема сва 4 жмигавца или нема троугао) шлепање је непрописно. У возилу које се шлепа не смеју се превозити лица, осим возача. Ноћу, шлепање је дозвољено ако неисправно возило има укључена задња позициона светла (задње позиције), или ако су му неисправне, онда на вучном возилу мора бити укључена жута ротација. Када се врши шлепање, возила се не смеју кретати брже од 40 km/h. Шлепање натовареног возила је дозвољено само до првог места где ће бити претоварено (истоварено), или до прве радионице где ће бити поправљено (шта пре буде успут).

на обичном путу и бр.1 и бр.2 су ОК / поло нема троугао на хауби - није прописно шлепање

Дању је на свим возилима обавезно да буду укључена ДНЕВНА ИЛИ КРАТКА светла, а ноћу су обавезна ДУГА светла (ноћу увек дуга, осим у посебним случајевима када се мора прећи на кратка). **Возач са дугих мора прећи на кратка светла:** ако ОМЕТА возача испред себе, при мимоилажењу са другим возилом а на 200 m одстојања обавезно (**НИКАКО на 250 m - то није тачно, него на 200 m**), у тунелу, на путу са уличном расветом (нема везе да ли је у насељу или ван насеља, битно је да ли има уличног светла или нема), ако омета управљача шинског возила или пловила (не смете никога да ометате), за време магле, када је возило заустављено.

За време магле возач мора да укључи кратка светла, а ако има магленке (светла за маглу) онда и њих. **Паркирано возило, ноћу и у условима смањене видљивости (магла, дим), мора имати укључена позициона светла (позиције)** - у насељу морају бити укључене све 4 позиције, или само леве - предња и задња (јер су ближе разделној линији). Ако су укључене само десне позиције то није прописно. Једино ако постоји улична расвета која довољно осветљава возило, онда позиције не морају бити укључене.

На возаче трамваја се примењује Закон о безбедности саобраћаја, осим у оним члановима које трамвај због својих конструкционих особина не може да испуни (не поштује правило десне стране јер не може да заочи на време - много је тежак, као и воз).

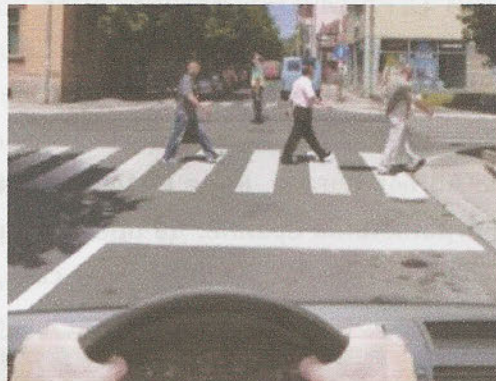
Приколицу (прикључно возило) смеју да вуку путничка и теретна возила, аутобуси и трактори (аутобуси вуку мале приколице у које стављају кофере који не могу да стану у бункер).

Из возила се не смеју водити животиње (на повоцу). Животиње је дозвољено превозити у возилу, али под условом да не ометају возача (не мора у кавезу, али не смеју ометати возача).

Пешак који се креће по коловозу на путу ван насеља мора да се креће што ближе ЛЕВОЈ ивици коловоза (да види возила која му долазе у сусрет). Пешак који се вози на скејтборду не сме се придржавати за неко возило које је у покрету. На аутопуту и мотопуту кретање пешака је забрањено, осим возачима возила која су принудно заустављена (у квару - мора изаћи да постави троугао) и лицима која отклањају последице саобраћајне незгоде (хитна и полиција).

Увек када је пешак на коловозу возач га мора пропустити (без обзира на пешачки прелаз и семафор). Увек када возач наилази на пешачки прелаз или прелаз пута преко пруге дужан је да ПРИЛАГОДИ БРЗИНУ возила тако да у свакој ситуацији коју види или има разлога да предвиди може безбедно да заустави возило (ако излети пешак или наиђе воз - мора их пропустити, кључна реч - ПРИЛАГОДИ). Возач не сме да пресеца организовану колону пешака.

десна позиција - није прописно (морају све 4 или лева) / пешаци на путу - увек их пропусти

Аутопутем и мотопутем је дозвољено кретање САМО оних моторних возила која могу да се возе брже од 50 km/h, а то су: **мотоцикли, путничка и теретна возила и аутобуси са или без приколица** (трактор, мотокултиватор, мопед и радна машина НЕ СМЕЈУ се возити аутопутем и мотопутем јер не могу брже од 50 km/h). На аутопут, односно мотопут возач може да се укључи САМО ПРИЛАЗНИМ путем за укључивање (не преко наплатних рампи јер на мотопуту њих нема).

На аутопуту са више саобраћајних трака, возач се мора кретати крајњом десном траком, осим ако није заузета возилима која се крећу у колони, као и приликом претицања (увек се вози десном траком, а лева служи само за претицање). **Зауоставном траком није дозвољено кретање ни претицање, као ни зауостављање и паркирање** (она служи само да се ВОЗИЛА У КВАРУ заустане, нико више). На аутопуту возачи скупова возила (неко возило са приколицом) чија је дужина **већа од 7 метара**, као и возачи теретних возила чија је највећа дозвољена маса **већа од 3.500 kg**, СМЕЈУ да користе **САМО 2 ТРАКЕ које се налазе уз десну ивицу коловоза** (уз зауоставну траку). На аутопуту као и на мотопуту, дозвољено је зауостављање и паркирање само на местима која су за то посебно уређена и обележена (бензинске станице, паркинзи ван аутопута...). На аутопуту, као и на мотопуту **ЗАБРАЊЕНО** је: полукружно окретање, кретање уназад (рикверц), паркирање и зауствање. Ако се возачу возило поквари на аутопуту, он је дужан да га заустави на зауоставној траци и да предузме потребне мере да возило што пре уклони одатле.

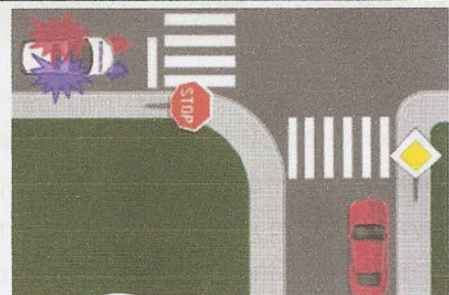
Возила под пратњом су возила државника и полицијска возила када имају укључену **ЦРВЕНО-ПЛАВУ ротацију**. **Возила са првенством пролаза** су полицијска возила, хитна и ватрогасци када имају укључену **ПЛАВУ ротацију**.

Државничка возила, полицијско возило, хитна помоћ и ватрогасци, ако **НЕМАЈУ** укључену ротацију онда **НИСУ** возила под пратњом, односно **НИСУ** возила са првенством пролаза и немају никаква посебна права, све морају да поштују. Али, ако **ИМАЈУ** укључену ротацију онда **ЈЕСУ** возила под пратњом, односно **ЈЕСУ** возила са првенством пролаза.

Возила под ротацијом од 5 тачака хијерархије **МОРАЈУ** да поштују прве две: **ПОЛИЦИЈАЦА** и **СЕМАФОР МОРАЈУ ДА ПОШТУЈУ** на раскрсници (не смеју да прођу кроз црвено). **Остале 3 тачке хијерархије не поштују: знакове, зауоставну и правило десне стране не поштују** и зато на тим раскрсницама **УВЕК** имају првенство у односу на обична аута. Дакле, возила под ротацијом имају првенство пролаза у односу на сва друга возила на оним раскрсницама на којима је саобраћај регулисан (**шта не морају да поштују на раскрсници**): саобраћајним знаковима, ознакама на коловозу и правилима саобраћаја (јер семафор и полицајца на раскрсници морају поштовати).

Возила под пратњом и возила са првенством пролаза не морају да поштују још само 4 ствари: **ограничење брзине, забрану претицања (преко пуне), забрану пресецања колоне пешака и обавезу пропуштања пешака**.

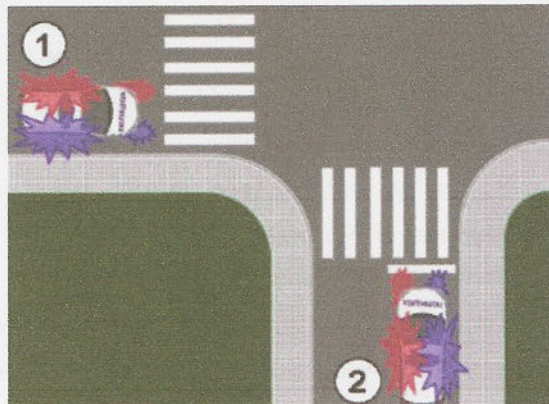
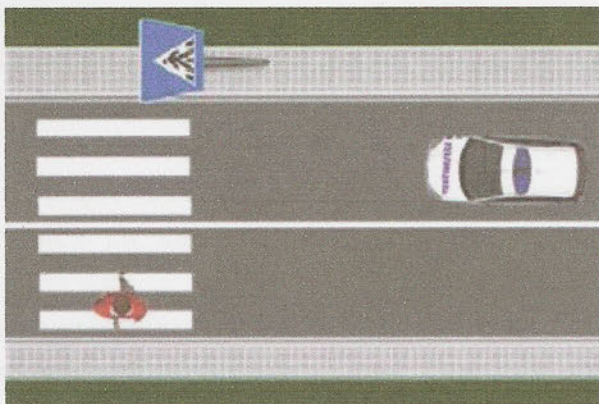
Возила под пратњом смеју давати посебне звучне и светлосне знаке (сирена и ротација) само када врше пратњу. **САМО** ако је омогућена довољна **ВИДЉИВОСТ** тог возила и ако оно **НЕ КРШИ** **ОГРАНИЧЕЊЕ** брзине, онда то возило може давати само светлосне знаке (не мора и сирену). Ако се у питању спомињу видљивост и да се то возило креће дозвољеном брзином, онда је тачно да може само ротација без сирене, а ако се то не спомиње онда морају бити укључене и ротација и сирена. Ротација и сирена се могу уграђивати **САМО** на возила **НАДЛЕЖНИХ ДРЖАВНИХ** органа. **Када ИМА УКЉУЧЕНУ РОТАЦИЈУ полицијско возило може да се вози брже од ограничења брзине, да претиче преко пуне и не мора да пропусти пешака, али када НЕМА УКЉУЧЕНУ РОТАЦИЈУ онда то не сме да ради (тада мора да поштује све, као и обично возило).**
укључена ротација али полицајац и семафор се поштује / укључена ротација - знак се не поштује

Када возача на путу сустигне возило са укљученом ротацијом он мора да: **пропусти то возило, односно омогући му претицање, ПО ПОТРЕБИ се заустави и помери са пута, и придржава се наредби полицајца - наредбе полицајца увек морате поштовати. У овим питањима никада није тачан онај одговор где пише обавезно, него онај где пише ПО ПОТРЕБИ.**

Када се на раскрсници сретну 2 возила исте врсте (2 возила под пратњом или 2 возила са првенством пролаза - битно је да им је ротација исте боје) поштују се сви знакови, сва правила као да су се срела 2 обична возила (јер се не зна коме је хитније, па се сва сигнализација поштује).

ротација не гори - мора пропустити пешака / оба су исте врсте - поштује се све (2 има зауставну)

Када полицијско возило иза Вас даје светлосни знак упозорења (узастопно или наизменично укључивање дугих светала - блицање), **МОРАТЕ СЕ ЗАУСТАВИТИ.**

Полицију под ротацијом смете да претичете **САМО** ако полицијски службеник из возила **НЕ ДАЈЕ** друге знаке и наредбе – то јесте тачан одговор, али у пракси то немојте радити ☺.

Возила која се користе приликом радова на путу морају бити прописно обележена докле год се налазе на путу (укључена им је **ЖУТА** ротација, **ЖУТА**, а не црвена - **цака је у боји, ротација за обична возила може бити једино ЖУТЕ боје**). Возило које прелази прописане димензије, односно возило које са теретом прекорачује дозвољене димензије (ванредни превоз), мора да има укључену **ЖУТУ** ротацију. Возило које прати возило које врши ванредни превоз мора да има укључену **ЖУТУ** ротацију само ако је тако одређено у дозволи за ванредни превоз. На возилу које је у квару жута ротација **МОЖЕ** да се постави (није обавезна јер то возило је већ обележено са сва 4 жмигавца и троуглом, али се може поставити и ротација). Возач возила које се сусретне са возилом које има укључену жуту ротацију мора да повећа опрезност и прилагоди брзину свог возила. Жута ротација сме да се користи само у случајевима који су предвиђени Законом. Паук (за уклањање непрописно паркираних возила) **НЕ СМЕ** да укључи жуту ротацију ако нема натоварено ниједно возило на себе. Јер ако нема ниједно возило на себи, тада је као и обичан камион и нема разлога да укључи жуту ротацију.

Пешачка зона служи само за саобраћај пешака. **Зона успореног саобраћаја** је зона у којој је дозвољен саобраћај и пешака и возила, али возила се не смеју кретати брже од **10 km/h**. Зона 30 је зона где је брзина возила ограничена на 30 km/h. Знак зона школе важи само од 7 h до 21 h и ако је школа У НАСЕЉУ ограничење брзине је 30 km/h, а ако је школа ВАН НАСЕЉА ограничење је 50 km/h.

Увек када мотор возила ради у месту дуже од 3 минута возач га мора искључити (да се што мање загађује ваздух). У тунелу се то мора урадити након 1 минут, као и увек када возачу полицајац нареди да искључи мотор.

2. САОБРАЋАЈНА СИГНАЛИЗАЦИЈА

У саобраћајну сигнализацију се убрајају: светлосни саобраћајни знакови (семафори), саобраћајни знакови, ознаке на коловозу и тротоару (линије)...

Саобраћајни знакови се деле на 3 врсте: знакови опасности, знакови изричитих наредби и знакови обавештења.

Постоје још и допунске табле и знакови са измењивим садржајем порука, али то нису посебне врсте саобраћајних знакова. **Допунске табле служе да боље објасне знак уз који стоје**, а знакови са измењивим садржајем порука су порталне табле (екрани од лед диода изнад аутопута) **на којима поруке и знаци који се приказују могу да се мењају**, али морају да изгледају као и прави знаци (истог облика и боје). Знакови са измењивим садржајем порука могу бити активирани стално, само по потреби, или могу бити искључени када не постоји потреба за њима.

Возач у саобраћају мора поштовати ограничења, забране и обавезе изражене саобраћајном сигнализацијом, као и да своје кретање прилагоди опасностима на које га упозоравају знакови опасности.

Саобраћајни знакови могу бити изведени тако да се њихов садржај може мењати делимично или у целини, при чему измењени изглед и садржај мора одговарати прописаном саобраћајном знаку (мора бити истог облика и боје као и оригинал).

Саобраћајни знакови се постављају са десне стране пута (УВЕК), на конзолни носач (изнад пута), а ако прети опасност да возачи неће правовремено уочити знак који је са десне стране, онда се он поставља и на левој страни пута (само тада се може поставити и са леве стране).

Уклањање, измена изгледа саобраћајних знакова, заклањање, или постављање нечега што заслепљује, омета учеснике у саобраћају **НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО**.

Знакови **ОПАСНОСТИ** служе да учеснике у саобраћају **УПОЗОРЕ НА ОПАСНОСТ** која се налази на путу **ИСПРЕД** њих. Зато се по правилу постављају **на 150 m до 250 m испред опасног места**, да возач може на време да прилагоди вожњу тој опасности. На путу **ВАН НАСЕЉА** се могу поставити и на мање од 150 m или на више од 250 m, али обавезно **УЗ ДОПУНСКУ** таблу на којој пише тачно на колико метара испред Вас је опасност. На путу **У НАСЕЉУ** таква допунска табла није обавезна.

Сви знакови опасности су облика троугла (осим „андрејиног крста“) и сви имају обод знаком бојом (црвени троуглови). **Кад видите у питању „црвени троугао“ знајте да је то ти и да Вас он упозорава на неку опасности (то тражите у одговорима).**

НЕКЕ РЕЧИ које се појављују у понуђеним одговорима код питања за знакове опасности су: **БЛИЗИНА, ПРИБЛИЖАВАЊЕ И УДАЉЕНОСТ** (прве две се много чешће појављују).

ТО ЗНАЧИ ДА ЈЕ ТАЧАН ОНАЈ ОДГОВОР У КОЈЕМ СЕ НАЛАЗИ ЈЕДНА ОД ОВИХ РЕЧИ (постоје изузетци само: код радова на путу, код ниског лета авиона и код Андрејиног крста). У неким питањима ће Вам то помоћи да одмах дођете до тачног одговора, јер у само једном од понуђених одговора постоји та реч, а у неким питањима неће, јер та реч постоји у више понуђених одговора.

Изузетак од тог правила се појављује у само 4 питања. Прво је везано за радове на путу (питање број 41), друго за низак лет авиона (питање број 44), треће и четврто питање је везано за „Андрејин крст“ (питања 62 и 72). У тим питањима **НИЈЕ** тачан онај одговор у којем се појављују речи близина и приближавање. У свим осталим питањима везано за знакове опасности тачан је онај одговор у којем се налазе речи близина, приближавање или удаљеност.

Знакови опасности су „црвени троуглови“
 (ако се знак поставља на мање од 150 m или више
 од 250 m, ВАН НАСЕЉА је обавезна допунска табла)

„Андрејин крст“
 - једини није облика троугла -

Реч близина овде не помаже јер је у сва 3 одговора / Реч близина овде даје тачан одговор

43. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) близину раскрснице или обележеног пешачког прелаза на коме је саобраћај регулисан помоћу уређаја за давање светлосних саобраћајних знакова,
 б) близину прелаза пута преко железничке пруге у истом нивоу на коме је саобраћај регулисан помоћу уређаја за давање светлосних саобраћајних знакова,
 в) близину места на коме се приступ возила регулише помоћу уређаја за давање светлосних саобраћајних знакова.

3

37. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) место од којег почиње зона школе,
 б) посебно изграђену стазу којом се пешаци морају кретати, а по којој је забрањено кретање другим учесницима у саобраћају,
 в) близину дела пута на коме се деца чешће и у већем броју крећу (близина школе, оближњих игралишта и сл.).

3

Изузетак 1 - приближавање није кључна реч

Изузетак 2 - близина није кључна реч

41. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) приближавање сужењу коловоза које може да представља извесну опасност,
 б) место где се због завршавања саобраћајне траке, сужења коловоза и смањења броја саобраћајних трака, возила наизменично укључују у једну саобраћајну траку,
 в) место на коме се изводе радови на путу.

3

44. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) део пута преко кога авиони прелећу у ниском лету приликом слетања односно полетања,
 б) близину аеродрома или места аеродрома,
 в) близину дела пута на коме је честа појава јаког бочног ветра изазваног летом авиона.

3

Сви знакови се увек „читају“ као што се чита и текст из књиге, **слева надесно**, тако да увек знате шта је низбрдица, а шта је успон.

- низбрдица

- успон

- УКРШТАЊЕ главног са споредним путем под правим углом (укрштање - јер споредни пут, ова тања линија, се наставља даље) - **кључна реч „УКРШТАЊЕ“ или „УКРШТА“**

- УКРШТАЊЕ путева од којих ниједан није са првенством пролаза (јер су линије исте дебљине)

- СПАЈАЊЕ главног пута са споредним под оштрим углом са леве стране (спајање - јер се споредни пут, тања линија, спаја са главним, не пролази даље) - **кључна реч „СПАЈАЊЕ“ или „СПАЈА“**

- „Андрејин крст“ - означава место на коме пут прелази преко ЖЕЛЕЗНИЧКЕ пруге у нивоу, БЕЗ браника или полубраника („рампи“) са **ЈЕДНИМ колосеком** (један X - један колосек - то тражите у одговорима) - изузетак 4

- „Андрејин крст“ - означава место на коме пут прелази преко ЖЕЛЕЗНИЧКЕ пруге у нивоу, БЕЗ браника или полубраника („рампи“), са **ДВА или више колосека** (два X - два или више колосека - то тражите у одговорима) - изузетак 3

- УДАЉЕНОСТ до прелаза пута преко ЖЕЛЕЗНИЧКЕ пруге у нивоу, који **НИЈЕ обезбеђен** браницима или полубраницима (1 црта – 80 m, две црте - 160 m, а три црте - 240 m). „Возић“ значи да **НЕМА браника и полубраника**.

- УДАЉЕНОСТ до прелаза пута преко ЖЕЛЕЗНИЧКЕ пруге у нивоу, који **ЈЕСТЕ обезбеђен** браницима или полубраницима (1 црта – 80 m, две црте - 160 m, а три црте-240m). **Једино „тарабица“ на знаку значи да ИМА БРАНИКА И ПОЛУБРАНИКА.**

Знакови ИЗРИЧИТИХ НАРЕДБИ служе да учесницима у саобраћају ставе до знања ЗАБРАНЕ, ОГРАНИЧЕЊА И ОБАВЕЗЕ којих се морају придржавати. **Постављају се непосредно испред места одакле важи забрана, ограничење или обавеза** (тачно од тог знака важи ограничење, забрана...). Знакови изричитих наредби важе САМО ДО ПРВЕ РАСКРСНИЦЕ, или до знака обавештења који говори о престанку важења знака изричите наредбе (укида наредбу). Шта пре буде на путу, знак обавештења или раскрсница – то укида знакове изричитих наредби.

Знак изричите наредбе се може поставити и пре места одакле важи, али онда мора да постоји уз њега и допунска табла која га боље објашњава. Ако на допунској табли поред броја нема нацртаних стрелица онда она говори о УДАЉЕНОСТИ до места одакле знак почиње да важи, а ако на допунској табли поред броја постоје нацртане 2 стрелице на горе, онда она говори о ДУЖИНИ пута на којем важи тај знак (нема стрелица - кључна реч УДАЉЕНОСТ, има стрелица - кључна реч ДУЖИНА).

нема стрелица - УДАЉЕНОСТ

има стрелица које показују „на горе“ - ДУЖИНА

Знакови изричитих наредби се дела на: ЗНАКОВЕ ЗАБРАНЕ И ОГРАНИЧЕЊА, И НА ЗНАКОВЕ ОБАВЕЗЕ.

ЗНАКОВИ ЗАБРАНЕ И ОГРАНИЧЕЊА су „ЦРВЕНИ КРУГОВИ“ (округли знак са црвеним ободом), и учесницима у саобраћају говоре да им је нешто ЗАБРАЊЕНО (кад видите црвени круг у питању, у одговорима тражите шта Вам је забрањено, шта није дозвољено, шта не смете...).

Два најбитнија знака забране и ограничења одступају од правила да су облика круга и то су знак “Укрштање са путем са првенством пролаза” - обрнути црвени троугао, и “Обавезно заустављање” - знак стоп.

- “Укрштање са путем са првенством пролаза” - значи да возач **МОРА ДА УСТУПИ ПРВЕНСТВО ПРОЛАЗА** свим возилима која се крећу по путу на који он тек наилази (уvek у одговорима тражите где пише само „**МОРА ДА УСТУПИ ПРВЕНСТВО**“...)

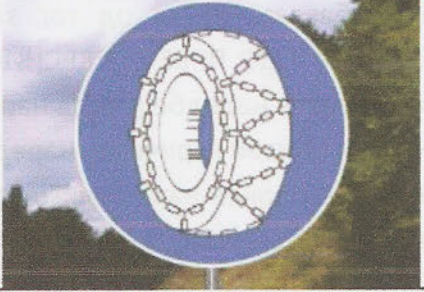

- “Обавезно заустављање” - значи да је возач **ДУЖАН ДА ЗАУСТАВИ ВОЗИЛО** и уступи првенство пролаза возилима која се крећу по путу на који он тек наилази (уvek у одговорима тражите где пише “**ДУЖАН ДА ЗАУСТАВИ ВОЗИЛО**“...)

Знакови ОБАВЕЗЕ су „ПЛАВИ КРУГОВИ“ (округли знак који је цео плаве боје) и учесницима у саобраћају говоре о обавезама којих се морају придржавати. **КЉУЧНЕ РЕЧИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПИТАЊА ВЕЗАНА ЗА ОВЕ ЗНАКОВЕ СУ: МОРАТИ, СМЕТИ, ДОЗВОЉЕНО и МОЋИ** (МОРАТЕ се кретати пешачком стазом, СМЕТЕ ићи право или лево, ДОЗВОЉЕНО је и лево и десно скретање, МОЖЕТЕ обићи препреку и са леве и са десне стране ...).

одређена возила **МОРАЈУ** имати **САМО** ланце на точковима / **МОРАТЕ** возити најмање 40 km/h

117. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) део пута на коме моторна возила, осим мотоцикла, мопеда, лаких трицикла, тешких трицикла, лаких четвороцикла, тешких четвороцикла, ралних машина, трактора и мотокултиватора, морају на погонским точковима имати ланце за снег кад је на коловозу снег.

б) део пута на коме сва моторна возила морају на погонским точковима имати ланце за снег кад је на коловозу снег.

в) део пута на коме сва моторна возила морају на погонским точковима имати ланце за снег или зимске пнеуматике када је на коловозу снег.

3

130. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) пут, односно део пута на коме се возила у нормалним условима морају кретати најмање оном брзином (у km/h) која је означена на знаку.

б) пут, односно део пута на коме се возила не смеју кретати брзином (у km/h) већом од брзине која је означена на знаку.

в) брзину (у km/h) која се препоручује на одређеном делу пута.

3

ДОЗВОЉЕНО је кретање у овим смеровима

132. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) коловоз, односно део коловоза којим се возила могу кретати приликом обилажења пешачких острва, острва за усмеравање саобраћаја и других објеката на коловозу.

б) пружање путева са једносмерним саобраћајем.

в) смерове у којима је дозвољено кретање возила.

3

возила се **СМЕЈУ** кретати у овим смеровима

136. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) пружање путева са једносмерним саобраћајем.

б) смерове у којима се возила смеју кретати.

в) коловоз, односно део коловоза којим се возила могу кретати приликом обилажења пешачких острва, острва за усмеравање саобраћаја и других објеката на коловозу.

3

можете **ОБИЋИ** и са леве и са десне стране

134. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) близину раскрснице на којој се укрштају два пута са једносмерним саобраћајем.

б) пружање путева са једносмерним саобраћајем.

в) коловоз односно део коловоза којим се возила могу кретати приликом обилажења пешачких острва, острва за усмеравање саобраћаја и других објеката на коловозу.

3

морате **ОБИЛАЗИТИ** круг овако

133. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) близину раскрснице на којој се саобраћај одвија у кружном току.

б) близину раскрснице на којој се укрштају три пута са једносмерним саобраћајем.

в) коловоз, односно део коловоза којим се возила морају кретати приликом обилажења острва за усмеравање саобраћаја.

3

Знакови обавезе са стрелицама које су усмерене „ка доле“ значе да морате да **ОБИЛАЗИТЕ** нешто баш тако како показује стрелица. У одговорима само тражите реч „**ОБИЛАЖЕЊЕ**“.

Знакови ОБАВЕШТЕЊА су најразноврснији знакови и за њих нема правила везано за облик, а ни за кључне речи. Они учеснике у саобраћају само обавештавају о нечему.

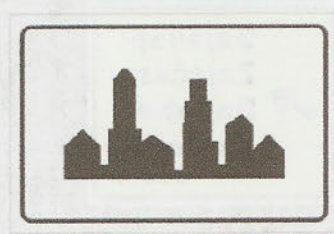
Треба правити велику разлику између следећа 2 знака обавештења: „НАСЕЉЕНО МЕСТО“ и „НАСЕЉЕ“. Иако звуче слично, значење тих знакова је веома различито. Знак „насељено место“ значи да сте ушли у град који се зове тако како је написано на знаку и НИШТА више (у питањима само пише Београд), а знак „насеље“ значи да је после тог знака ограничење брзине 50 km/h.

НАСЕЉЕНО МЕСТО - само значи да улазите

у град који се зове Београд

НАСЕЉЕ - после овог знака ограничење је 50 km/h

завршава се НАСЕЉЕНО МЕСТО

кроз које пут пролази (БГ)

завршава се НАСЕЉЕ - ограничење је сада 80 km/h

(на путу ВАН НАСЕЉА ограничење је 80 km/h)

Сви знакови обавештења који на себи имају нацртане стрелице које говоре за који смер та трака служи (лево, право, десно...) означавају ПРЕСТРОЈАВАЊЕ возила (на сваком знаку где се виде овако нацртане стрелице тражите у одговорима реч „ПРЕСТРОЈАВАЊЕ“ возила).

ако се зна у којем смеру води свака трака (нацртане стрелице за лево, право, десно...) УВЕК је тачан одговор у којем пише ПРЕСТРОЈАВАЊЕ

226. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) правац пута до одређеног или карактеристичног објекта,
б) претходно обавештење возачу ради престројавања на раскрсници на путевима са више саобраћајних трака.
 в) потврду правца кретања после проласка раскрснице.

238. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) међусобни положај и правце путева и називе места до којих воде путеви који се укрштају,
б) претходно обавештење возачу ради престројавања на раскрсници на путевима са више саобраћајних трака.
 в) потврду правца кретања после проласка раскрснице.

Сви знакови који имају стрелице и исписан назив града (као на ниже приказаним сликама) означавају ПРАВАЦ КРЕТАЊА ДО НАСЕЉЕНОГ МЕСТА ИСПИСАНОГ НА ЗНАКУ (то је суштина, у питањима може писати и мало другачије, али је суштина увек иста).

стрелице и назив града - правац кретања до насељених места исписаних на знаковима

242. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) место на коме се завршава аутопут,
б) правац кретања до насељених места исписаних на знаковима,
 в) потврду правца кретања после проласка раскрснице где се путеви укрштају.

2

243. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

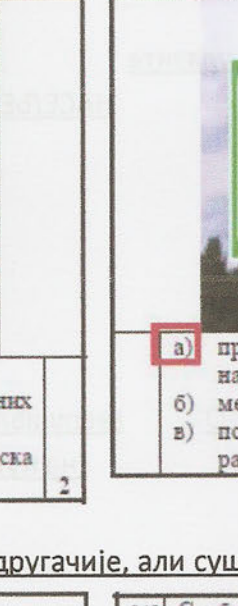

а) правац кретања до насељеног места исписаног на знаку,
 б) место на коме се завршава аутопут,
 в) потврду правца кретања после проласка раскрснице где се путеви укрштају.

2

може писати и мало другачије, али суштина је иста

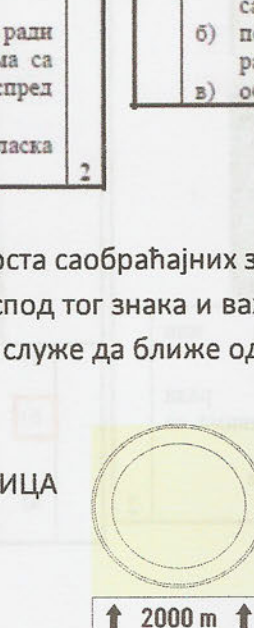
240. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) правац пута, односно путева, за насељено место, односно насељена места, исписана на знаку и поставља се на раскрсници где се путеви укрштају,
 б) претходно обавештење возачу ради престројавања на раскрсници на путевима са више саобраћајних трака и поставља се испред раскрснице где се путеви укрштају,
 в) потврду правца кретања после проласка раскрснице где се путеви укрштају.

2

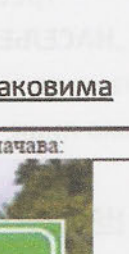
248. Саобраћајни знак приказан на слици означава:

а) обавештење возачима о коришћењу саобраћајне траке за кретање до насељеног места исписаног на знаку и поставља се изнад саобраћајне траке,
 б) потврду правца кретања после проласка раскрснице где се путеви укрштају,
 в) обавештење о називу петље на коју се налази.

2

ДОПУНСКЕ ТАБЛЕ нису посебна врста саобраћајних знакова. Оне се могу поставити уз све 3 врсте саобраћајних знакова, али само испод тог знака и важе само за онај знак испод којег стоје. Оне су саставни део знака уз који стоје и служе да ближе одреде значење тог знака.

- допунска табла БЕЗ СТРЕЛИЦА
 кључна реч - УДАЉЕНОСТ

200 m

- допунска табла са стрелицама
 које показују „на горе“ кључна реч
 - ДУЖИНА

↑ 2000 m ↑

Допунска табла може речима или симболом ближе да одређује знак уз који стоји.

речима ближе одређује знак

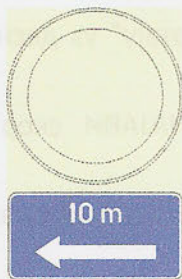

симболом ближе одређује знак

Ове (доле приказане) допунске табле се обично постављају уз знак „забрањено паркирање и заустављање“.

забрањено 10 m лево од знака /

забрањено 10 m десно од знака /

забрањено ИЗА знака

забрањено ИСПРЕД знака / забрањено и ИСПРЕД и ИЗА знака / опасност због поледице или снега

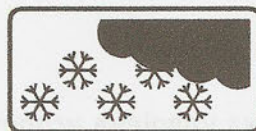

знак важи када пада киша

/ знак важи када је НА КОЛОВОЗУ снег /

(дакле, не када пада снег, него када је НА КОЛОВОЗУ - значи већ „нападао“)

деоница пута где се снег

чисти машински

паркирање ПОД УГЛОМ (виде се две стране возила, и ужа и дужа)

/ ПАРАЛЕЛНО паркирање

(види се само УЖА страна)

/ УПРАВНО паркирање

(види се само ДУЖА страна)

ОЗНАКЕ НА КОЛОВОЗУ И ТРОТОАРУ (линије) служе да учесницима у саобраћају ставе до знања **ограничења, забране и обавезе** (зауставна линија...), **да врше усмеравање саобраћаја** (стрелице...) и **да дају обавештења** (натпис „школа“...). Ознаке на коловозу и тротоару могу бити изведене као: **СТРЕЛИЦЕ, ЛИНИЈЕ, НАТПИСИ** и друге ознаке.

Боја ознака на коловозу је по правилу БЕЛА. Само ознаке на посебним местима **су жуте боје**: аутобуска стајалишта, такси стајалишта, тамо где је линијама обележено да је забрањено паркирање, трака за возила јавног превоза путника (жута трака), привремене ознаке (за време радова на путу).

ОЗНАКЕ НА КОЛОВОЗУ И ТРОТОАРУ се деле на: **УЗДУЖНЕ** („цртају“ се уздуж пута), **ПОПРЕЧНЕ** („цртају“ се попречно пута) и **ОСТАЛЕ** ознаке на коловозу и тротоару.

УЗДУЖНЕ ознаке на коловозу и тротоару се деле на:

1. **РАЗДЕЛНЕ ЛИНИЈЕ** - раздвајају коловоз на коловозне и саобраћајне траке, а могу бити **ИСПРЕКИДАНЕ, НЕИСПРЕКИДАНЕ** (пуна) и **КОМБИНОВАНЕ** (са једне стране је пуна, а са друге испрекидана),

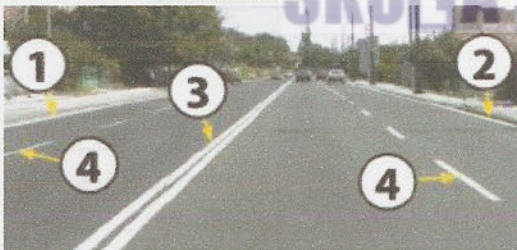
2. **ИВИЧНЕ ЛИНИЈЕ** - служе да означе ивицу коловоза и зато се „цртају“ уз десну и леву ивицу асфалта, а могу бити испрекидане и неискрекидане,

3. **ЛИНИЈЕ УПОЗОРЕЊА** - испрекидана линија која служи да **НАЈАВИ** скору појаву **НЕИСПРЕКИДАНЕ** (пуне) линије.

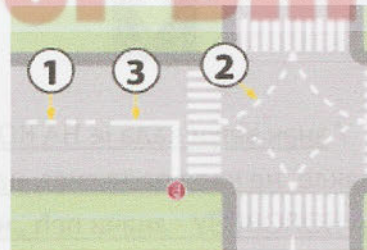
4. **ЛИНИЈЕ ВОДИЉЕ** - испрекидана линија која служи да **ВОДИ** (усмерава) возача кроз **раскрсницу**.

Преко **НЕИСПРЕКИДАНЕ** (пуне) **разделне линије ЗАБРАЊЕНО ЈЕ** прелазити (скретати, претицати, престројавати се...) и кретати се по њој, а преко **ИСПРЕКИДАНЕ** ЈЕ **ТО ДОЗВОЉЕНО**.

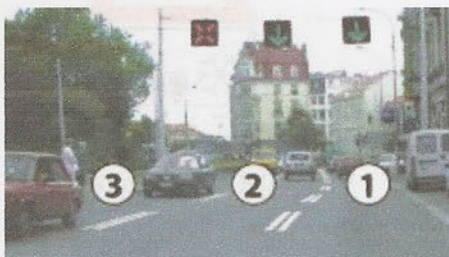
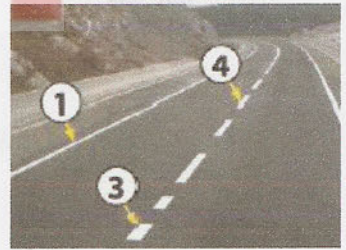
1 и 2 - ивичне линије, 3 и 4 - разделне
(3 - неискрекидана, 4 - испрекидана)

2 - линија водила
(води возача кроз раскрсницу)

4 - линија упозорења
(најављује пуну)

- разделна **удвојена испрекидана** линија (дупла испрекидана - црта се на тракама са измењивим смером кретања - то је трака бр. 2, а поред тога, те траке морају имати и семафоре изнад сваке од њих)

- разделна **комбинована** линија (са једне стране је пуна, а са друге је испрекидана - ако је возилу **ближа пуна линија не сме да претиче** - бр. 1, а ако му је **ближа испрекидана онда сме да претиче** - бр. 2)

ПОПРЕЧНЕ ОЗНАКЕ на коловозу и тротоару су: ЛИНИЈЕ ЗАУСТАВЉАЊА (зауставна линија), косници, граничници, пешачки прелази и прелази бицикличке стазе преко коловоза.

ЛИНИЈЕ ЗАУСТАВЉАЊА (зауставне линије) могу бити испрекидане и неискрекидане (пуне).

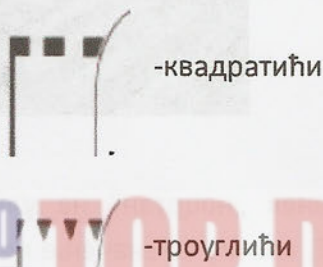
ИСПРЕКИДАНА зауставна линија значи исто што и знак - „Укрштање са путем са првенством пролаза” - **возач мора да УСТУПИ ПРВЕНСТВО ПРОЛАЗА** свим возилима која се крећу по путу на који он тек наилази (увек у одговорима тражите где пише „зауставићете се пре линије заустављања ради уступања првенства пролаза, АКО ЗА ТО ПОСТОЈИ ПОТРЕБА”, или „мора да УСТУПИ ПРВЕНСТВО”). Испрекидана зауставна може бити у облику КВАДРАТИЋА или ТРОУГЛИЋА.

НЕИСПРЕКИДАНА (пуна) зауставна линија значи исто што и знак - „Стоп” - **возач је дужан да ЗАУСТАВИ ВОЗИЛО** (увек у одговорима тражите где пише „дужан да ЗАУСТАВИ ВОЗИЛО“...).

КОСНИК означава место на којем се нека саобраћајна трака отвара или затвара. Ако је на слици приказана **искрекидана линија која се код косника завршава**, онда тај косник означава **место затварања саобраћајне траке**. Ако је на слици приказана **искрекидана линија која од косника тек почиње**, онда тај косник означава **место отварања саобраћајне траке**.

ГРАНИЧНИК означава део коловоза на коме је **забрањен саобраћај** због уливања саобраћаја са прилазног пута (све што је попуњено белом бојом значи - **забрањен саобраћај**).

Испрекидана зауставна - зауставићете се само АКО ПОСТОЈИ ПОТРЕБА

-квадратићи

-троуглићи

Неискрекидана (пуна) зауставна - морате се ЗАУСТАВИТИ

Косник - искрекидана линија се завршава код косника - затварање траке

Косник - искрекидана линија тек почиње од косника - отварање траке

Граничник - забрањен саобраћај

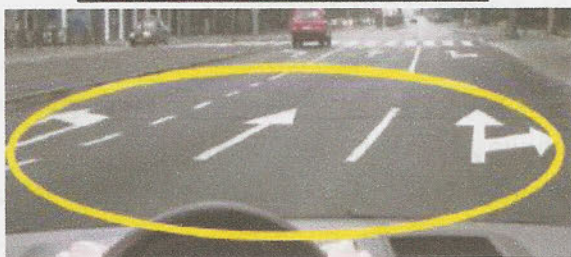
Прелаз бицикличке стазе преко коловоза

ОСТАЛЕ ознаке на коловозу су: СТРЕЛИЦЕ, поља за усмеравање саобраћаја, натписи, итд.

Када су СТРЕЛИЦЕ на слици приказане поред ИСПРЕКИДАНЕ ЛИНИЈЕ онда оне служе за ОБАВЕШТАВАЊЕ возача о намени те саобраћајне траке, а када су на слици приказане поред ПУНЕ линије онда оне служе за означавање ДОЗВОЉЕНИХ, односно ОБАВЕЗНОГ смера кретања возила.

стрелице поред испрекидане линије - ОБАВЕШТЕЊЕ о намени траке

стрелице поред пуне линије - ОБАВЕЗАН, или ДОЗВОЉЕНИ смерови кретања

УСКА стрелица - служи за НАЈАВЉИВАЊЕ/ све што је осенчено или попуњено белом бојом значи- неиспрекидане (пуне) линије

Када је знак „нацртан“ на улици тада он означава ДОДАТНО УПОЗОРЕЊЕ, али му се значење не мења (додатно упозорење возачу на највећу дозвољену брзину одређену саобраћајним знаком).

„Жута трака“ обележена на коловозу означава да је та трака намењена за кретање возила ЈАВНОГ ПРЕВОЗА ПУТНИКА (и таксија и аутобуса, а не само аутобуса иако пише BUS) и возила под ротацијом.

Ознака на слици означава да је забрањено паркирање и заустављање на ТРОТОАРУ.

Морате се зауставити испред зауставне линије због саобраћајног знака.

Ознака на слици означава да је забрањено паркирање и заустављање на КОЛОВОЗУ.

ШИРОКА стрелица служи за СКРЕТАЊЕ САОБРАЋАЈА (морате се престојити)

СВЕТЛОСНИ САОБРАЋАЈНИ ЗНАКОВИ (СЕМАФОРИ) се користе за **регулисање саобраћаја и за означавање радова и препрека на путу** (нпр. жути трептачи на аутопуту кад су радови).

Светла на семафору (црвено, жуто и зелено) имају следеће значење:

Црвено светло значи да је **ЗАБРАЊЕН ПРОЛАЗ**.

Истовремено упаљено црвено и жуто светло значи да је **ЗАБРАЊЕН ПРОЛАЗ** и да ће се ускоро упалити зелено светло.

Жуто светло значи да је **ЗАБРАЊЕН ПРОЛАЗ**, осим у случају када се не можете безбедно зауставити испред семафора и још значи да ће се ускоро упалити црвено светло.

Зелено светло (или трепћуће зелено) значи да је **ДОЗВОЉЕН ПРОЛАЗ**.

Трепћуће жуто светло на семафору значи да семафор не ради и да се сви возачи који пролазе кроз раскрсницу морају кретати **УЗ ПОВЕЋАНУ ОПРЕЗНОСТ (кључне речи)**.

На семафору могу бити нацртане и стрелице које означавају за који смер важи тај семафор. Те стрелице не мењају значење светала на семафору, него само означавају у којем смеру је пролаз дозвољен или забрањен (црвено са стрелицом - забрањен пролаз у смеру означеном стрелицом, зелено са стрелицом - дозвољен пролаз у смеру означеном стрелицом).

Код свих семафора је правило да када је упаљено **ЗЕЛЕНО** светло, **УВЕК** је **ДОЗВОЉЕН** пролаз (без обзира да ли је трепћуће или нормално, да ли је са стрелицом или без). Када је упаљено **ЦРВЕНО** светло, **ЖУТО** светло, или истовремено упаљено **ЦРВЕНО** и **ЖУТО** светло, **УВЕК** је **ЗАБРАЊЕН** пролаз (без обзира да ли је са стрелицом или без). Тако пише у понуђеним одговорима у свим питањима везано за семафоре. **Дакле, на црвено, жуто и црвено-жуто светло пролаз је ЗАБРАЊЕН, на зелено .пролаз је ДОЗВОЉЕН, а на трепћуће жуто морате се кретати уз ПОВЕЋАНУ ОПРЕЗНОСТ и то се врти у свим питањима о светлима семафора.**

Светлосни саобраћајни знак у облику зелене стрелице (условни знак), који је додат семафору са тробојним светлима (ТО ЈЕ УСЛОВНО ЗЕЛЕНО) значи да је дозвољен пролаз само у смеру означеном стрелицом, при чему се **МОРАЈУ** пропустити пешаци и возила која се крећу по путу на који се улази. Зато се и зове условно зелено, јер можете да прођете у смеру стрелице, али под условом да пропустите и пешаке и возила.

Семафори за регулисање кретања возила по саобраћајним тракама се постављају изнад трака са измењивим смером кретања (**траке са дуплим испрекиданим разделним линијама**).

Условно зелено - зелена стрелица

Семафори за траке са измењивим смером кретања

- Зелена стрелица изнад траке - том траком је **ДОЗВОЉЕНО** да се крећете.

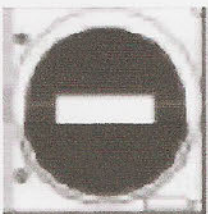
- Црвени „икс“ изнад траке - том траком је **ЗАБРАЊЕНО** да се крећете.

- Жута трепћућа стрелица изнад траке - морате се **ПРЕСТРОЈИТИ** где показује стрелица.

- семафор који означава ПРЕПОРУЧЕНУ БРЗИНУ (бели број са црном позадином).

- семафор за ТРАМВАЈЕ - када је приказана положена (хоризонтална) бела црта, онда је пролаз ЗАБРАЊЕН. Ови семафори важе и за возила јавног превоза путника (градске аутобусе и такси) када се она крећу тракама за трамваје.

- семафор за ТРАМВАЈЕ - када је приказана усправна бела црта (право, налево или надесно), онда је пролаз ДОЗВОЉЕН у одговарајућем смеру, онако како показује црта (право, налево или надесно).

- семафор за регулисање ПРИСТУПА возила (има само црвено и зелено светло и може се постављати се на уласку у паркиралишта и гараже).

- семафор на прелазу пута преко железничке пруге - означава 3 ствари: приближавање воза, спуштање браника или полубраника, или да су браници или полубраници већ спуштени. Када на том семафору светли црвено светло, возач мора стати. Браници су „рампе“ преко целог пута по ширини, а полубраници су „рампе“ до половине пута.

Светлосне ознаке на путу су: СМЕРОКАЗИ, ЗНАЧКЕ, И ТАБЛЕ ЗА ОЗНАЧАВАЊЕ ВРХА РАЗДЕЛНОГ ОСТРВА. Светлосне ознаке на путу ван насеља служе да ОЗНАЧЕ ИВИЦУ КОЛОВОЗА.

СМЕРОКАЗИ који означавају ДЕСНУ ивицу коловоза имају на себи рефлектујућа тела ЦРВЕНЕ боје (светле црвено под фаровима), а смерокази који означавају ЛЕВУ ивицу коловоза имају на себи рефлектујућа тела БЕЛЕ боје (светле бело под фаровима).

ЗНАЧКЕ за обележавање пута су штапови обојени наизменично пољима црвене и жуте боје и служе за обележавање ивице коловоза.

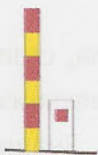
ТАБЛА ЗА ОЗНАЧАВАЊЕ ВРХА РАЗДЕЛНОГ ОСТРВА је табла са пољима обојеним наизменично црном и жутом бојом. На њој се постављају знаци који означавају део коловоза којим се возила морају кретати и део где се налазе пешачких острва.

Смероказ црвене боје - за десну ивицу - види се и са слике да је са десне стране пута

Смероказ беле боје - за леву ивицу - види се и са слике да је са леве стране пута

- Значка за обележавање ивице коловоза - штапови обојени наизменично пољима црвене и жуте боје.

- Табла за означавање врха разделног острва - поља су црне и жуте боје и на ту таблу се постављају знаци који означавају део коловоза којим се возила морају кретати приликом обилажења пешачких острва.

Привремена саобраћајна сигнализација се користи за обележавање препрека на путу и места на коме се изводе РАДОВИ НА ПУТУ.

СВИ браници, запреке, купе, монтажни ивичњази, односно СВЕ ШТО ЈЕ ЦРВЕНО-БЕЛЕ БОЈЕ (осим ДЕЛИНЕАТОРА) означава РАДИЛИШТА, ГРАДИЛИШТА ИЛИ РАДОВЕ НА ПУТУ. Увек када Вас питају за браник, запреку..., било шта што је црвено-беле боје (осим ДЕЛИНЕАТОРА), у одговорима само ТРАЖИТЕ где пише РАДИЛИШТЕ, ГРАДИЛИШТЕ или РАДОВИ НА ПУТУ и то је ТАЧАН одговор. ДЕЛИНЕАТОР је изузетак од овог правила и када Вас питају за ДЕЛИНЕАТОР тачан одговор НИЈЕ онај где пише радилиште, градилиште или радови на путу, него ДЕЛИНЕАТОР служи за РАЗДВАЈАЊЕ СМЕРОВА КРЕТАЊА).

Све приказано (црвено-бело) служи за обележавање радилишта, градилишта или радова на путу

На сигналној табли којом се означавају краткотрајна покретна радилишта на путу постављају се приказани саобраћајни знакови и семафори (и та табла се поставља на задњи део возила (путара) када је оно заустављено):

Табла за означавање краткотрајних покретних радилишта на путу

РАДНИЦИ који регулишу саобраћај у зонама радова на путу, то раде заставицама црвене и зелене боје и возачи те знаке морају поштовати (обавезујући су за возаче).

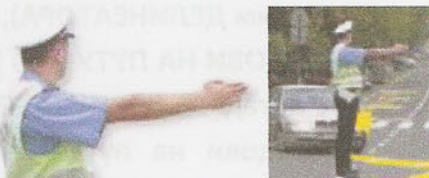
Знаци које даје ПОЛИЦИЈСКИ СЛУЖБЕНИК могу се давати: рукама, положајем тела, стоп таблицом, уређајима за давање светлосних знакова (црвена лампа - „шаргарепица“) и звучних знакова (пиштаљка). **КОД ЗНАКОВА ПОЛИЦАЈЦА ГЛЕДА СЕ ПОЛОЖАЈ ДЛАНА И РУКЕ.** Знаци полицајца важе за СВЕ учеснике у саобраћају (и за возила и за пешаке).

- Када је длан овако окренут, то значи - **забрану пролаза за све возаче**, осим за оне који се у том тренутку не могу на безбедан начин зауставити (они треба да прођу, да изађу из раскрснице - као код жутог светла на семафору)

- Када је длан овако окренут, то значи - **обавезно заустављање** за све возаче према којима је окренут длан и прса полицајског службеника - као знак „стоп“

- Када је рука овако постављена, то значи - забрану пролаза за све возаче чији смер кретања **сече смер предручене руке**

- Када испруженом руком маше горе-доле, то значи - да смањите брзину кретања возила (**успорите**)

- Када руком прави кружне покрете (врти руком укруг), то значи - да **убрзате** кретање возила

- Када је рука овако постављена, то значи - да је возач у чијем смеру се даје тај знак **обавезан да заустави возило** (морате стати - као знак „стоп“)

- Када руком прави покрете напред-назад (као да дозива руком некога да му приђе), то значи - да **померите своје возило ближе раскрсници**, односно полицајцу (приђите ка полицајцу возилом)

- Када држи раширене руке и када их држи уз тело (исто је значење оба знака), то значи - да **возачи који долазе из правца у коме су окренута леђа**, односно прса полицајца морају

се зауставити (морају стати), а да возачи који долазе са његових бочних страна (са стране рамена) имају право пролаза (могу да наставе кретање)

СВЕ полицијске знакове (да успорите, убрзате, станете...) полицајац **МОЖЕ ДАВАТИ И ИЗ ВОЗИЛА, ИЛИ СА МОТОРА** када они имају видно обележје полиције (види се да је то полицијско возило). **ЈЕДИНО**, знакове **ПИШТАЉКОМ** полицајац може давати **САМО** када је **ВАН ВОЗИЛА** (јер не можете Ви знати из којег возила неко пишти пиштаљком, зато полицајац мора бити на улици, ван возила, да га сви виде).

Један **ДУЖИ ЗВИЖДУК** пиштаљком значи - **ПОЗИВ учесницима** у саобраћају који га чују, да обрате пажњу на полицијског службеника који ће дати одговарајући знак (сви погледају у полицајца јер он тада даје неку наредбу или знак).

Више узастопних **КРАТКИХ ЗВИЖДУКА** пиштаљком значе - да је неко од учесника у саобраћају **поступио противно датом знаку**, правилима саобраћаја или постављеним саобраћајним знаковима (**неко је погрешно**). И када возач чује те кратке звиждуке пиштаљком треба да **ПОГЛЕДА** у полицајца и утврди да ли се тај знак односи на њега (да види да ли полицајац показује на њега, да је он направио грешку).

Када Вас **СУСТИГНЕ** возило са укљученом ротацијом **МОРАТЕ да га ПРОПУСТИТЕ** (пустите да Вас претекне), да се **ПО ПОТРЕБИ зауставите** или склоните са пута (**НИКАДА** обавезно, **УВЕК ПО ПОТРЕБИ**) и да се **придржавате наредби полицајца** из тих возила, ако их дају (**УВЕК** морате поступити по **НАРЕДБИ** полицајца, у свим питањима на тесту то је тачно).

Када видите возило са укљученом ротацијом које **СТОЈИ** на путу **МОРАТЕ да СМАЊИТЕ брзину** (успорите), да се **ПО ПОТРЕБИ зауставите** (**НИКАДА** обавезно, **УВЕК ПО ПОТРЕБИ**) и да се **придржавате наредби полицајца** из тих возила, ако их дају (**УВЕК** морате поступити по **НАРЕДБИ** полицајца).

Ова правила важе **САМО** када је на тим возилима **УКЉУЧЕНА РОТАЦИЈА**. Ако ротација није укључена, онда немате никакву обавезу према тим возилима (као да су то „обична“ возила).

Код питања везаних за то шта треба да радите када Вас сустигне возило под ротацијом или га сретнете да стоји на путу увек је тачан одговор да треба да слушате наредбе полицајца и да треба ПО ПОТРЕБИ да се зауставите (где пише по потреби то је тачан одговор). Мења се само случај када то возило под ротацијом стоји - тада треба да успорите, а када се креће (сустигне Вас) - тада треба да га пропустите.

Када на полицијском возилу под ротацијом на задњем стаклу **ПИШЕ** нека порука на дисплеју (на „пресретачу“ на задњем стаклу пише да станете, успорите...), то значи обавезу за возача да поступи по знаку исписаном у виду поруке на дисплеју (да морате то да послушате **УВЕК**). Светлосни знак који полицијски службеник даје батеријском лампом која емитује постојано црвено светло машући управно на уздужну осу пута (маше „шаргарепицом“ горе-доле) значи да возач **МОРА ДА СЕ ЗАУСТАВИ** (полицајац га зауставља ради контроле).

Када возило под ротацијом даје истовремено и светлосни знак упозорења (узастопним или наизменичним паљењем дугих светала - иде иза Вас и **БЛИЦА Вам**), **МОРАТЕ одмах да СТАНЕТЕ** (полицајац Вас зауставља ради контроле).

- Када полицајац испред Вас маше „шаргарепицом“ горе-доле то значи да **МОРАТЕ СТАТИ** испред полицајца (полицајац Вас зауставља ради контроле).

- У овом случају полицајац не даје знак Вама него возачу возила из супротног смера (он мора да стане), а Ви морате само да **УСПОРИТЕ** (увек када је полицајац или полицијско ауто под ротацијом на путу - **УСПОРИТЕ**).

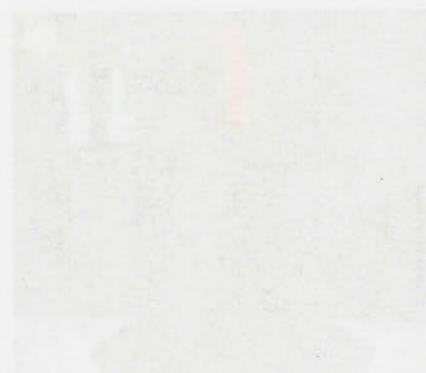

- Када видите возило са укљученом ротацијом које **СТОЈИ** на путу **МОРАТЕ** да **СМАЊИТЕ** брзину (успорите), да се **ПО ПОТРЕБИ** зауставите (**НИКАДА** обавезно, **УВЕК ПО ПОТРЕБИ**) и да се придржавате наредби полицајца из тих возила, ако их дају (**УВЕК** морате поступити по **НАРЕДБИ** полицајца).

- **УВЕК** сте дужни да строго поштујете све поруке које пишу на дисплеју возила под ротацијом (пресретача). Не само ако возите преко ограничења брзине, него **УВЕК**.

auto
ŠKOĐA TOP DRIVE

3. ВОЗАЧИ

Возач је лице које на путу УПРАВЉА возилом (бициклом, мотокултиватором... У питањима за возача, у којем се понуђеном одговору налази реч УПРАВЉА, то је тачан одговор).

Да би возач могао да управља неким возилом он мора имати ВОЗАЧКУ дозволу за ту категорију возила и мора ИСПУЊАВАТИ прописане услове (не сме бити пијан, дрогиран, уморан...).

Пробна возачка дозвола:

1. се издаје лицима са напуњених **17 година живота**, као и свима са **18 и више година живота** који први пут полажу за **В** категорију,
2. се издаје **само за В** категорију (за остале категорије одмах се добије права возачка дозвола),
3. важи **САМО у Србији**.
4. Важи до навршене 21 године или најмање 2 године.
5. Не смеју управљати возилом снаге преко 80kw осим ако управљају уз присуство члана породице који поседује возачку дозволу минимум 5 година.

Возачи који имају пробну возачку дозволу:

1. морају своје возило означити посебном „П“ налепницом која се поставља са предње и задње стране возила,
2. не смеју управљати возилом од **23 h до 6 h**,
3. за време војње не смеју да користе мобилни телефон (уопште, не смеју ни са handsfree-јем, ни bluetooth-ом да користе мобилни),
4. не смеју да возе брже од **90 % од ограничења брзине** (нпр. ако је ограничење 50 km/h, лица са пробном возачком не смеју возити брже од 45 km/h), на аутопуту **110km/h** а на мотопуту **90km/h**

Лица која су возачку дозволу стекла пре 18 морају бити под надзором лица које има возачку дозволу најмање 5 година (до навршених 18 година)

Возачу којем је забрањено да вози (судским путем), или који је искључен из саобраћаја, није дозвољено да вози ниједну врсту моторног возила. Ако возач има 2 возачке дозволе издате од стране 2 државе (нпр. српску и немачку - то може да има), НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО да се обе истовремено користе (у Србији мора да користи српску, а у Немачкој немачку). Коришћење возачке дозволе чији је нестанак возач пријавио надлежном органу НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО (добиће дупликат, али ако нађе оригинал мора да га врати у СУП, не сме да га користи). Промену адресе возач мора да пријави и промени је и у возачкој дозволи у року од 30 дана од те промене. Увек када вози, возач код себе мора имати возачку и мора је показати полицајцу на његов захтев. Возачу са пробном возачком дозволом она ће се одузети (мораће поново да полаже) када сакупи најмање 9 казнених поена, а возачу са обичном возачком дозволом када сакупи најмање 18 казнених поена. Међународна возачка дозвола издата у Србији се НЕ СМЕ користити у Србији (у Србији држављани само српску дозволу смеју да користе). Када вози, возач мора ДА КОРИСТИ помагала која су му уписана у возачку дозволу (наочаре, сочива... мора да их користи, а не само да их има код себе). Возачи који возе возила у ЈАВНОМ ПРЕВОЗУ и возачи којима је управљање возилом ОСНОВНО ЗАНИМАЊЕ морају СВАКЕ 3 године на ЗДРАВСТВЕНИ преглед (на редовно лекарско, али само ови возачи, а не сви). Поред овог здравственог прегледа постоји још и контролни здравствени преглед. На контролни здравствени преглед мора отићи САМО ОНАЈ ВОЗАЧ код кога полицајац или инспектор ПОСУМЊАЈУ у психофизичке способности (САМО због

тога возача могу послати на контролни здравствени, није битно да ли је направио незгоду или колико прекршаја има). Ако возач не оде на контролни здравствени преглед када је упућен, ОДУЗИМА му се возачка.

Надлежни орган (суд) има право да возачу ОДУЗМЕ возачку дозволу ако овај НЕ УПРАВЉА ВОЗИЛОМ САВЕШНО И НА ПРОПИСАН НАЧИН (то значи да ће му се одузети возачка: када сакупи 18 поена (или 9 са пробном), ако је правоснажном пресудом осуђен за смрт лица у саобраћају, ако у року 5 година неком нанесе тешке телесне повреде у саобраћају и још, ако у року 3 године неком нанесе телесне повреде (само телесне, а не тешке телесне повреде) или имовинску штету у саобраћају. Дакле, у понуђеним одговорима **правоснажну пресуду** повезујете са казном за **смрт, 5 година** повезујете са **ТЕШКИМ телесним повредама**, а **3 године** повезујете са **имовинском штетом**. Ако није тако повезано у одговору, није тачан. Ово је најлакши начин ☺).

Казнени поени који се возачу изричу за прекршаје које је направио, **бришу се 24 месеца након ПРАВОСНАЖНОСТИ** одлуке о прекршају (тек од ПРАВОСНАЖНОСТИ одлуке креће да тече 24 месеца).

Лице које има изречену заштитну меру (забрана управљања моторним возилом на неко време - од 1 до 12 месеци може бити), не сме вршити обуку нити полагати возачки испит за то време. Кандидат за возача за време практичне обуке (часова вожње) мора код себе имати: личну карту, потврду о положеном теоријском испиту (јер не сме се возити док се не положи теорија) и доказ о здравственој способности (лекарско).

Када је некој категорији додата ознака „Е“, то значи да је том возилу додата приколица („ВЕ“ - то је возило категорије В са приколицом...), што значи да би возач могао да полаже за „ВЕ“ категорију мора прво да има положено за „В“ категорију.

Са „В1“ категоријом, ПО ЗАКОНУ, возач може управљати лаким трициклима, тешким трициклима чија снага мотора није већа од 15 kW, лаким и тешким четвороциклима и мотокултиватором. Мотокултиватор сме да вози возач који има положено за било коју категорију возила.

У питањима за испит може се употребити и лакши начин („цака“) за решавање истих: Са „В1“ категоријом смеју се возити СВИ трицикли, СВИ четвороцикли и мотокултиватор (ова „цака“ НЕ ВАЖИ у пракси). **ШТО ЗНАЧИ ДА У СВИМ ПИТАЊИМА ГДЕ ВАС ПИТАЈУ ШТА СВЕ МОЖЕТЕ ДА ВОЗИТЕ СА „В1“ КАТЕГОРИЈОМ УВЕК ЈЕ ТАЧАН ОНАЈ ОДГОВОР У КОЈЕМ СЕ СПОМИЊУ ТРИЦИКЛИ, ЧЕТВОРОЦИКЛИ ИЛИ МОТОКУЛТИВАТОР** (није битно да ли су лаки, тешки, до 15 kW или било шта друго). Једини изузетак од тог правила се појављује у 62-гом питању из области ВОЗАЧИ. Под „в“ је понуђен одговор, „тешким трициклом без обзира на снагу мотора“, али то није тачан одговор иако се у њему спомиње трицикл, зато што у остатку одговора пише „без обзира на снагу мотора“, јер ипак постоји ограничење снаге до 15 kW по Закону. У свим другим питањима и одговорима важи правило да је тачан онај одговор у којем се спомињу ТРИЦИКЛИ, ЧЕТВОРОЦИКЛИ ИЛИ МОТОКУЛТИВАТОР. Са В1 и В категоријом **НЕ СМЕТЕ** возити ниједно возило које има 2 точка (мопед, мотоцикл).

Са „В“ категоријом смеју се возити СВИ трицикли, СВИ четвороцикли, мотокултиватор, путничка и теретна возила чија највећа дозвољена маса није већа од 3.500 kg (путничка и теретна возила мања од 3.500 kg - pick up-ови, мала комби возила...) и возила категорије „В“ када им је придодато прикључно возило чија највећа дозвољена маса није већа од 750 kg (ауто са приколицом која није већа од 750 kg). Што значи да у свим питањима где Вас питају шта све можете да возите са „В“ категоријом **ВАЖИ ИСТО ПРАВИЛО КАО И ЗА „В1“ категорију**, увек је тачан онај одговор у којем се спомињу ТРИЦИКЛИ, ЧЕТВОРОЦИКЛИ ИЛИ МОТОКУЛТИВАТОР.

Са „В1“ можете возити:

1. трицикле,
2. четвороцикле и
3. мотокултиватор.

Са „В“ можете возити:

1. трицикле,
2. четвороцикле,
3. мотокултиватор,
4. путничка возила до 3.500 kg,
5. теретна возила до 3.500 kg и
6. ауто са приколицом до 750 kg.

Са „ВЕ“ категоријом возач може да управља возилом категорије „В“ коме је придодато прикључно возило чија највећа дозвољена маса није већа од 3.500 kg (ауто са приколицом која није већа од 3.500 kg). Дакле, са „В“ категоријом може да се вози аутом са малом приколицом до 750 kg, а са „ВЕ“ категоријом може да се вози ауто са приколицом до 3.500 kg.

Сматра се да је возач пијан ако има више од 0,3 mg/ml (промила) алкохола у крви. **У СВИМ ПИТАЊИМА ВЕЗАНО ЗА АЛКОХОЛ, АКО У НЕКОМ ПОНУЂЕНОМ ОДГОВОРУ ПИШЕ „НЕ СМЕ ДА ИМА АЛКОХОЛА У КРВИ“, ТО ЈЕ УВЕК ТАЧАН ОДГОВОР** (јер Вас никада неће питати ко сме да пије, већ ко не сме).

Поред тога возачи који никада не смеју да имају алкохола у крви су возачи возила којима се превозе опасне материје и возачи возила којима се врши ванредни превоз.

Једино се стручним прегледом (прегледом доктора) може утврдити да ли је возач уморан или болестан до те мере да није безбедно да учествује у саобраћају.

3.1. ДУЖНОСТИ У СЛУЧАЈУ САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ

Постоје две врсте саобраћајних незгода: са тежим последицама (погинулима, повређенима или са великом материјалном штетом) и са лакшим последицама (само са мањом материјалном штетом - на пример кад се возила „чукну“).

Чак и пролазник (лице које се затекне или наиђе на место саобраћајне незгоде) има **обавезу да:**

1. пружи прву помоћ повређенима и
2. да предузме све мере да се спречи увећавање постојећих последица незгоде, односно **да се спречи настајање нових незгода** (упозори остале, постави троугао...).

Код саобраћајних незгода **са тежим последицама обавезно је:**

1. обавестити полицију и остати на месту незгоде до доласка полиције и завршетка увиђаја,
2. обезбедити трагове и предмете незгоде,
3. пружити прву помоћ повређенима,
4. предузети све мере да се спречи настајање нових незгода,
5. упозорити сва лица да се склоне са коловоза.

Када се заврши увиђај возач је дужан да без одлагања уклони са коловоза возило, терет, ствари или други материјал расут по путу који је спао са његовог возила.

У свим питањима везано за дужности у случају саобраћајне незгоде ако се у одговору спомиње да се возач **удаљи са места незгоде**, ТО НИЈЕ ТАЧАН ОДГОВОР. Једини изузетак од тог правила јесте питање број 112 у тој области. Једини случај када возач може да се удаљи са места незгоде јесте ако је њему потребна **хитна медицинска помоћ** (да не би умро), или ако он мора да превезе до болнице некога коме је потребна **хитна медицинска помоћ** (да не би умро).

Код саобраћајних незгода **са лакшим последицама** постоје две опције:

Прва опција је да се зове полиција и да се врши увиђај - то може да захтева било који учесник саобраћајне незгоде, а онда сви остали морају остати на месту незгоде док се увиђај не заврши.

Тада су **учесници незгоде дужни да:**

1. упозоре остале учеснике у саобраћају о постојању возила и других препрека на путу,
2. упозоре сва лица да се склоне са коловоза да не би ометала саобраћај,
3. предузму све мере да се спречи настајање нових незгода.

Друга опција је да сви учесници **попуне Европски извештај** о саобраћајној незгоди, и **тада се не зове полиција**. Тада су **учесници незгоде дужни да:**

1. оставе своје податке другом возачу и
2. уклоне возило са коловоза да не омета саобраћај.

Ако сте учествовали у саобраћајној незгоди у којој возач другог возила није присутан (нпр. ударили сте у паркиран ауто), по Закону морате се сами пријавити полицији и дати им своје податке и податке о возилу које сте ударили.

Код саобраћајне незгоде са тежим последицама обавезно је да се учесницима узима узорак крви и урина, а код саобраћајне незгоде са лакшим последицама обавезно је алко и дрога тестирање (да се „дува“).

У случају **саобраћајне незгоде** полиција искључује из саобраћаја само она возила која су у тој мери оштећена у незгоди да више **нису у возном стању**, јер више није безбедно да учествују у саобраћају у таквом стању (нема везе ко је крив у незгоди или да ли има погинулих, искључују се само возила која нису у возном стању). Полиција искључује возило из саобраћаја тако што возачу одузме таблице са возила и даје му потврду о тим одузетим таблицама. Возач може добити таблице назад само када донесе доказ да је возило исправно (папир са техничког).

auto
ŠKOĐA TOP DRIVE

4. ВОЗИЛА

Моторна возила су сва она возила која се покрећу снагом сопственог мотора (имају „гас“ - није битно да ли се он даје руком или ногом, ако возило има гас оно је моторно - багер, булдозер, ауто, камион, мотоцикл, све су то моторна возила. У пракси није баш тако, али је Вама тако најлакше да упамтите. Бицикл, приколица, запрега нису моторна возила јер немају „гас“).

У саобраћају могу да учествују само она возила која имају **саобраћајну, таблице и регистрациону налепницу** (регистрована су). Регистрациона налепница важи једну годину. Када истекне важење налепнице возило не сме да учествује у саобраћају (не сме да се вози), осим ако се тада (кад истекне налепница) уради **привремена регистрација**, односно ако је возило означено таблицама за привремено означавање и има потврду о њиховом коришћењу (**тада може да се вози**). Поред класичне регистрације постоји још и привремена регистрација возила. Код привремене регистрације возила возачу се издају таблице за привремено означавање возила и потврда о коришћењу тих таблица (коју мора имати увек код себе и показати полицајцу на његов захтев). Те таблице могу да важе најдуже 15 дана. Док вози возач код себе увек мора имати саобраћајну и возачку дозволу и мора их показати полицајцу на увид ако овај то захтева. Возило које је искључено из саобраћаја НЕ СМЕ да учествује у саобраћају док траје то искључење.

Возач када региструје своје возило добије из СУП-а таблице, саобраћајну и налепницу, али он није власник тих таблица него их је само добио на коришћење („изнајмио“). То значи да возач мора те таблице да врати у СУП ако неће да продужи регистрацију возила и то **у року од 30 дана** од датума истека налепнице (као када прекинете уговор са кабловском па морате да им вратите опрему ☺). Ако возач промени адресу (пребивалиште) дужан је да тај податак промени и у возачкој дозволи **у року од 30 дана**, а у саобраћајној дозволи **у року од 15 дана**. Ако је возило **уништено у саобраћајној незгоди** до те мере да мора на отпад, онда је возач дужан да таблице са возила врати у СУП **у року од 15 дана**. (Истекла регистрација и промена адресе у возачкој - рок је 30 дана, уништено ауто и промена адресе у саобраћајној - рок је 15 дана). Ако возач изгуби једну или обе таблице са возила мора ОДМАХ да обавести полицију о томе.

Технички прегледи се деле на 3 врсте: РЕДОВНИ, КОНТРОЛНИ И ВАНРЕДНИ.

РЕДОВНИ технички прегледи могу бити: ГОДИШЊИ И ШЕСТОМЕСЕЧНИ.

ГОДИШЊИ технички преглед се НЕ ВРШИ СВАКЕ ГОДИНЕ, него **ПРЕ ИЗДАВАЊА налепнице или саобраћајне**. (Иако се зове годишњи, није везан за датум на налепници. Не морате Ви да продужавате регистрацију сваке године. Ако нећете да је продужите, морате само вратити таблице у року од 30 дана, па када опет будете хтели да региструјете возило, Ви тек тада морате одрадити ГОДИШЊИ технички - пре него што предате папире на шалтер и пре него што Вам дају налепницу). Тај годишњи технички преглед се може урадити **30 дана пре него што поднесете захтев за регистрацију** (на шалтеру), што значи да имате 30 дана времена, од дана када урадите годишњи технички, да предате папире за регистрацију на шалтер.

ШЕСТОМЕСЕЧНИ технички преглед је обавезан за: **возила која учествују у јавном превозу (такси, аутобуси...), возила за превоз опасних материја, моторна возила старија од 15 година...** (што значи да не морају сви да раде шестомесечни него само посебна возила, горе наведена).

Шестомесечни технички преглед је везан за датум на налепници и ради се пре него што истекне 6 месеци од почетка важења налепнице (ако налепница важи од 1.4.2014. онда најкасније 1.10.2014. се мора урадити шестомесечни технички преглед). Да не би морали да радите шестомесечни баш тај дан кад истиче 6 месеци, (1.10.2014), дозвољено је да се он уради **у року од 15 дана** пре тог последњег дана (имате рок од 15 дана пре 1.10.2014. да урадите шестомесечни, па бирајте када Вам највише одговара).

На КОНТРОЛНИ технички преглед се може послати само оно возило које је у возном стању (јер ако није у возном стању не сме да се мрдне, не сме да учествује у саобраћају). На контролни технички преглед возило смеју да пошаљу само полицајац и инспектор за друмски саобраћај, али САМО И ЈЕДИНО када посумњају у техничку исправност тог возила (нема везе да ли је возило било у удесу, или колико возач има казни). Полицајац бира на којем техничком прегледу ће се вршити контролни и он мора бити присутан. Ако је возило неисправно тако да не може безбедно да учествује у саобраћају, полицајац га искључује из саобраћаја (одузима таблице) и возач плаћа тај контролни технички преглед (а ако је возило исправно возач не плаћа преглед и вози даље).

ВАНРЕДНИ технички преглед се ради само у 2 случаја:

Када полицајац на контролном техничком искључи возило из саобраћаја, возач мора да поправи возило и мора доћи на технички преглед - ВАНРЕДНИ технички, да би доказао да је возило исправно и однео доказ полицији како би му вратили таблице. У том случају се тај преглед зове ВАНРЕДНИ технички преглед.

Када је возило у саобраћајној незгоди оштећено до те мере да га је полицајац искључио из саобраћаја (јер није било безбедно да у таквом стању учествује у саобраћају), возач мора да поправи возило и мора доћи на технички преглед - ВАНРЕДНИ технички, да би доказао да је возило исправно и однео доказ полицији како би му вратили таблице. У том случају се тај преглед зове ВАНРЕДНИ технички преглед (Дакле, ванредни технички се ради само у 2 случаја: после контролног и после удеса).

Возило мора да испуњава прописане техничке норме и да буде технички исправно УВЕК када учествује у саобраћају. То значи да се сматра да је возило исправно ако задовољава све техничке нормативе за возило и има исправне све прописане уређаје и опрему. Свако возило је једнозначно одређено идентификационом ознаком возила коју одређује произвођач (број шасије, не број мотора, него само број шасије).

Преправљено возило (када затамните стакла, уградите плин...) може учествовати у саобраћају једино НАКОН што се испита и утврди да испуњава прописане услове (одради атест - уверење о испитивању).

4.1. ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА ВОЗИЛА

Највећа дозвољена дужина путничког возила (аута) је 12 m (због лимузина - и оне су путничка возила, а могу бити дугачке највише 12 m - није баш због тога, али Вам је тако најлакше да упамтите ☺). Највећа дозвољена ширина је 2,55 m, а највећа дозвољена висина је 4 m. Највећа дозвољена дужина путничког возила са приколицом је 18,75 m, а толеранција дужине је највише 0,5 %. Дакле, највећа дужина је 12 m, ширина 2,55 m, а највећа висина је 4 m.

Моторно возило (ауто, камион...) може бити оптерећено тако да његова укупна маса (тренутна тежина) НЕ ПРЕЛАЗИ највећу дозвољену масу возила (оно што је произвођач одредио као максимум - бруто - маса празног аута + његова носивост).

Укупна маса до које може бити оптерећена приколица одређује се на основу вредности највеће дозвољене масе за приколицу (бруто приколице - оно што је произвођач приколице одредио као максимум) и вредности укупне масе коју вучно возило може да повуче (колико тона камион може да повуче, јер ђаба што је бруто приколце 30 t ако камион може да повуче само 10t). Дакле, оба услова морају истовремено бити испуњена, да се не пређе највећа дозвољена маса приколице и да се не пређе највећа маса коју камион може да повуче. Али, ако се не зна колико тона камион може највише да повуче (не пише тај податак на произвођачкој таблици), онда се гледа правило да приколица не сме бити тежа од камиона за више од 50% да би могао да је вуче.

ВОЗИЛО СЕ НИКАДА НЕ СМЕ ОПТЕРЕТИТИ ПРЕКО НЕЧЕГА ШТО ЈЕ ОДРЕЂЕНО ОД СТРАНЕ ПРОИЗВОЂАЧА И ПРЕКО НЕЧЕГА ШТО ЈЕ УПИСАНО У САОБРАЋАЈНУ ДОЗВОЛУ (није битно да ли Вас питају за осовинско оптерећење, носивост или било шта друго, ако је то нешто одређено од стране произвођача или је уписано у саобраћајну дозволу, возило се НИКАДА не сме оптеретити преко те вредности, чак ни са дозволом за ванредни превоз то не сме да се ради - НИКАДА). Ако у одговорима пише да се возило може оптеретити преко нечега што је одређено од стране произвођача или је уписано у саобраћајну то никада није тачан одговор.

У питањима за теоријски испит користе се стручни изрази: точак управљача=волан, уређај за управљање=волан, уређај за заустављање=кочнице, показивачи правца=жмигавци, светлосни саобраћајни сигнал или знак=семафор, радна кочница=ножна кочница, одометар=километар сат на ауту, стационажа=километража, прикључно возило=приколица, пнеуматик=гума, наплатак=фелна, савремени коловозни застор=асфалт...

У питањима везано за техничке услове за возила може да се искористи једна „цака“ везана за тачне одговоре. Пошто су домаћи правилници о возилима усаглашени са Европским у току 2011. и 2012. године, у понуђеним одговорима у којима се спомињу те две године можете искористити „цаку“: **УВЕК је ТАЧАН онај одговор у којем се спомиње 2012. година, а НИКАДА НИЈЕ ТАЧАН онај одговор у којем се спомиње 2011. година.** Помоћи ће Вам и једно и друго ☺.

Уређаји за заустављање, кочнице, морају да остваре 3 функције: **радно кочење** (ножна), **паркирно и помоћно кочење** (ручна). Радно кочење (ножна кочница) мора деловати на све **точкове**. **ABS је део радног кочења** (када притиснете ножну кочницу, тада се активира ABS). Контрола исправности ABS-а мора постојати и то преко оптичког индикатора (мора да постоји лампица за ABS на инструмент табли аута, и ако се ABS поквари лампица засија). Приколице мање од 750 kg (највеће дозвољене масе), не морају имати ни радно ни паркирно кочење (то су оне једноосовинке што се „каче“ за ауто и оне немају никакво кочење). Приколице чија највећа дозвољена маса прелази 0,75 t, али не прелази 3,5 t **МОГУ** имати радно кочење са инерционом командом. Ако нешто није предвиђено прописима за возила то није дозвољено да се ради на ауту.

Уређаји за осветљавање пута и давање светлосних знакова су светла и жмигавци. На предњој страни возила ниједно светло не сме да буде црвене боје, осим у случајевима предвиђеним прописима (црвено-плава ротација на возилима под пратњом), а на задњој страни возила ниједно светло не сме да буде беле боје, осим у случајевима предвиђеним прописима (светло за задњу регистарску таблицу и светла за вожњу уназад морају бити беле боје по Закону). Исти светлосни уређаји (светла, жмигавци) на левој и на десној страни аута, морају бити исте величине, боје и интензитета (јачине). **Под уређајима за осветљавање пута се подразумевају она светла која служе да возачу осветле пут испред или иза возила, а то су:** светла за маглу (предње магленке), главни фарови (дуга и кратка светла), светла за вожњу уназад (рикверц светло - осветљава пут када се вози уназад), дневно светло, покретни фар и фарови и светла за осветљавање места на коме се изводе радови (та светла се уграђују на радне машине).

Главни фарови (дуга и кратка светла) дају светлост БЕЛЕ боје и на возилу их може бити **2 или 4 комада** (југо има 2 фара, а „буљави“ мерцедес 4 фара). Кратка светла морају да осветле од 40 m до 80 m пута, дуга морају да осветле најмање 100 m, а предње магленке највише 35 m. Сноп кратког светла мора бити **десносмерни асиметрични** - десни фар даље „баца“ светлост од левог како би што мање сметао возилима из супротног смера, а боље осветлио пешаке на тротоару.

Када се укључе дуга светла обавезно је да се на инструмент табли упали сигнална лампица **ПЛАВЕ** боје, **док за кратка светла никаква лампица није обавезна.**

Светлост светала за вожњу уназад и светла за задњу регистарску таблицу мора бити БЕЛЕ боје (и то су једина светла која су на задњој страни аута беле боје, сва остала су црвена, осим жмигаваца наравно). Стоп светла су црвене боје, пале се при активирању радне (ножне) кочнице, мора их бити најмање два (а треће стоп светло је обавезно само за возила произведена и први пут регистрована након 2011. године и налази се на средини задњег стакла).

Увек када у питањима пише „светла за маглу“ мисли се на предња, а ако хоће да Вас питају нешто за задња онда нагласе „задња светла за маглу“.

Светла за маглу (предња) дају светлост беле или жуте боје, има их 2 фара (2 ком), НИСУ обавезна и самим тим НИЈЕ обавезна ни лампица на инструмент табли за њих (када се укључе).

Задња светла за маглу дају светлост црвене боје, може их бити једно или два (1 ком - само лево или 2 ком - и лево и десно), ЈЕСУ обавезна од 2011. године и самим тим ЈЕСТЕ обавезна лампица на инструмент табли и то ЖУТЕ или ЗЕЛЕНЕ боје (таква лампица мора да светли када се задње магленке укључе).

ДАКЛЕ, ПРЕДЊЕ МАГЛЕНКЕ НИСУ ОБАВЕЗНЕ, А ЗАДЊЕ ЈЕСУ (и мора их бити 1 или 2).

Предње позиције (предња позициона светла) дају светлост беле боје, има их две (лева и десна) и обавезне су за СВА возила, осим за приколице које су уже од 1,6 m. Једино те приколице не морају имати предње позиције јер се ионако не виде од аута или камиона пошто је приколица уже од 1,6 m, а СВА друга возила морају имати предње позйције.

Задње позиције дају светлост црвене боје, има их две (лева и десна) и обавезне су за СВА возила, без изузетка. Када се каже „сва возила“, више није битно да ли је то мотокултиватор, четвороцикл, неко возило са скривајућим фаровима или било шта друго. У питањима могу написати шта год хоће, али то мора да има две задње позиције црвене боје. Дакле, које год возило да је у питању МОРА да има задње позиције.

ДАКЛЕ, И ПРЕДЊЕ И ЗАДЊЕ ПОЗИЦИЈЕ ЈЕСУ ОБАВЕЗНЕ ЗА СВА ВОЗИЛА (једино приколице уже од 1,6 m не морају имати предње позиције, јер се ионако не би виделе).

Предњи катадиоптери (мачије очи - „пластикице“) су беле боје, има их 2 комада (леви и десни), никако не смеју бити облика троугла и обавезни су за СВА возила.

Задњи катадиоптери су црвене боје, има их 2 комада, никако не смеју бити облика троугла и обавезни су за СВА возила (осим приколица - и ту су обавезни али су мало другачији...).

САМО задњи катадиоптери и ЈЕДИНО на приколицама морају бити облика троугла, црвене боје и мора их бити 2 комада. Зато на осталим возилима никако не смеју бити облика троугла, јер су такви резервисани само за задњи део приколица. Предњи катадиоптери на приколицама и даље не смеју бити облика троугла (уклапају се у генерално правило).

ДАКЛЕ, И ПРЕДЊИ И ЗАДЊИ КАТАДИОПТЕРИ ЈЕСУ ОБАВЕЗНИ ЗА СВА ВОЗИЛА.

Габаритна светла (на врху камиона, аутобуса, великих приколица...) су обавезна за сва возила чија ширина прелази 2,1 m.

Противпожарни апарат мора постојати у СВИМ теретним возилима и у СВИМ аутобусима, као и САМО у оним путничким возилима која су намењена за ЈАВНИ превоз. Дакле, што се тиче камиона и аутобуса у СВИМ мора да постоји тај апарат (не само онима у јавном превозу него у СВИМ), а што се тиче аута тај апарат мора да постоји САМО у онима у јавном превозу - такси (остала аута не морају да поседују тај апарат).

Резервни точак мора да постоји у СВИМ путничким возилима, свим приколицама, осим једноосовинки (то су оне најмање, до 750 kg), и у свим теретним возилима, осим комуналних (ђубретарски камион).

Прву помоћ морају да имају СВА возила, без изузетка. Код путничких, теретних возила и аутобуса та прва помоћ је величине „В“.

Уређај за нивелацију снопа главних светала обавезан је на возилима за превоз путника и теретним возилима. То је мали точкић, обично са леве стране волана, којим се „обарају“ светла на возилу (када нешто тешко натоварите у гепек аута, задњи крај „легне“, а предњи крај се „дигне“ и светла бацају увис. Ви онда тим уређајем „оборите“ светла колико треба).

Када се у питањима овако набрајају ствари „На моторним возилима на четири или више точкова и на моторним возилима на три точка која су шира од 1,3 m“, уопште није битно колико точкова има возило или које је ширине, **УВЕК се мисли на обичан АУТО и Ви се фокусирајте на ауто јер га најбоље познајете од свих врста возила.** Оно што се односи на ауто односиће се и на сва друга возила која се у питању наводе, тако да не дозволите да Вас збуне са толиким подацима.

- ознака тешких возила (црвено-жуте је боје)

- ознака дугих возила (црвено-жуте је боје)

- ознака спорих возила (ставља се на сва возила која не могу да се возе брже од 30 km/h, као и на тракторе, радне машине, мотокултиваторе, а поставља се на половини ширине задње стране тог спорог возила - црвено-наранџасте је боје)

Од 1. јула 2011. године показивачи правца (жмигавци) морају имати оптичку и звучну контролу рада (и да видите стрелицу да трепти и да чујете како трепти - „так так“...). Тастер за паљење сва 4 жмигавца МОРА бити уграђен у сва моторна возила.

Преправка стакла на возилу (затамњивање) функционише овако: ветробран (шоферку) НИЈЕ дозвољено преправити (затамнити), стакла у равни возача (возачев и сувозачев прозор) је дозвољено затамнити до 30 %, а остала стакла (остала су само она позади) је дозвољено затамнити без ограничења.

На путничком возилу, по нашем Закону, морају постојати само 2 возачка огледала (ретровизора), и то само леви и онај у кабини (десни уопште није обавезан по нашем Закону).

Уређај за давање звучних знакова (сирена) мора бити уграђена у сва моторна возила и његова јачина мора бити у прописаним границама. Унутрашња расвета (светло) у кабини мора постојати у свим путничким возилима.

Уградња брзиномера са одомером (километар сатом) је обавезна у путничким возилима. Уклањање неког дела који је уградио произвођач, са возила, није дозвољено (нпр. катализатор). Браве на вратима возила морају бити двостепене (да „хватају“ преко 2 „зуба“). Поклопци на свим спољашњим странама моторних возила не смеју сами да се отворе за време вожње. Браници на моторним возилима су обавезни само за путничка и теретна возила која су мања од 3,5 t.

За сва возила која су произведена или први пут регистрована после 1. марта 2012. године појасеви су обавезни за СВА седишта (то важи за сва путничка, теретна возила и аутобусе). **Дакле, само возила први пут регистрована и произведена после 2012-те године морају имати појасе за сва седишта,** а возила регистрована пре 2012-те не морају, јер тада није било обавезно.

Путничка возила морају имати наслоне за главу само на оним седиштима за која постоји појас (није битна „кубикажа“ нити година).

Уже или полугу за вучу (сајлу или шлеп штанглу) у обавезној опреми возила морају имати **САМО ПУТНИЧКА** возила (камиони и аутобуси не морају то имати у ОБАВЕЗНОЈ опреми).

Пнеуматици (гуме) на истој осовини морају бити једнаки по: **КОНСТРУКЦИЈИ, ПРОИЗВОЂАЧУ И ТИПУ, ВРСТИ (летњи и зимски), носивости и димензијама.**

Пнеуматик (гума) на резервном точку мора бити **само истих димензија и носивости** као и остале гуме на возилу (не мора да испуни строжије услове као гуме на истој осовини, јер резервни точак служи само да се дође до вулканизера и окрпи права гума).

Произвођач возила одређује које ће се димензије гума монтирати на возило.

195/65 R 16 89 H -ознаке на гуми. Димензије гуме су 195/65 - ширина/висина и 16-пречник. Немојте памтити бројеве и слова јер се мењају, него памтите њихову позицију у ознаци гуме.

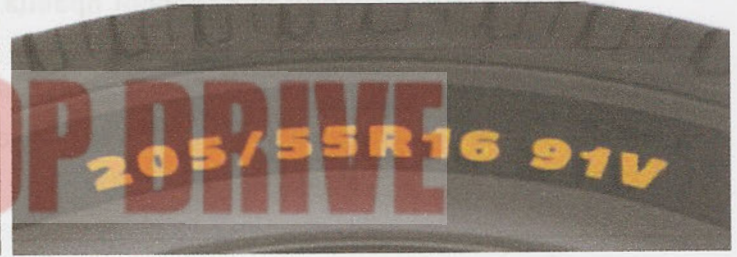
На **ПРВОМ** месту у ознаци, који год број да пише он означава **ШИРИНУ** гуме. На **ДРУГОМ** месту у ознаци, који год број да пише он означава „**ВИСИНУ**“ гуме (однос висине и ширине изражен у %). На **ТРЕЋЕМ** месту у ознаци увек пише R и то је ознака **КОНСТРУКЦИЈЕ**, а значи да је конструкција радијална. На **ЧЕТВРТОМ** месту у ознаци, који год број да пише он означава **ПРЕЧНИК** наплата (фелне). На **ПЕТОМ** месту у ознаци, који год број да пише он означава **НОСИВОСТ** гуме (индекс или ознаку носивости). На **ШЕСТОМ** месту у ознаци, које год слово да пише оно означава **БРЗИНСКУ** ознаку гуме (индекс брзине).

Ознака M+S на гуми означава да је она намењена за **ЗИМСКУ** употребу (зимска гума). Ознака TWI означава положај **ИНДИКАТОРА ИСТРОШЕНОСТИ** пнеуматика. TWI је „квржица“ у шари гуме која показује до када можете да користите ту гуму. Када се газећи слој гуме потроши до те „квржице“, она се баца јер више није безбедна.

TWI ознака - „квржица“ у шари гуме

Ознаке на пнеуматику (гуми)

Дубина газећег слоја пнеуматика (дубина шаре) на путничким возилима мора бити већа од TWI ознаке, а ако та ознака **НЕ ПОСТОЈИ**, тек тада се гледа шта каже Закон, а он каже да је најмања дубина шаре на гуми за ауто 1,6 mm. **Дакле, прво се гледа TWI ознака, а ако ње нема онда 1,6 mm.**

Дубина шаре на теретним возилима мора бити већа од TWI ознаке, а ако та ознака **НЕ ПОСТОЈИ**, онда Закон каже да је минимална дубина шаре за гуму на камиону 2 mm. **Дакле, прво се гледа TWI ознака, а ако ње нема онда 2 mm.**

Дубина шаре на зимским гумама не сме бити мања од **4 mm**, и то важи за сва возила.

Зимска опрема за возила је обавезна од 1. новембра до 1. априла, ако је на путу снег или лед. Зимска опрема за путничка возила подразумева све 4 зимске гуме и ланце за погонске точкове.

Постојање резервног точка у моторном возилу (дакле било којем моторном возилу) није обавезно ако постоји спреј или пена за брзо крпљење, или није обавезно ако су гуме опремљене неким сигурносним системом за сигурну вожњу са издуваним пнеуматиком.

4.2. ПРЕВОЗ ТЕРЕТА И ЛИЦА ВОЗИЛИМА

У саобраћају на путу није дозвољено да се возило оптерети преко нечега што је **ОДРЕЂЕНО ОД СТРАНЕ ПРОИЗВОЂАЧА** и преко нечега што је **УПИСАНО У САОБРАЋАЈНУ** дозволу (није битно да ли Вас питају за осовинско оптерећење, носивост или било шта друго, ако је то

нешто одређено од стране произвођача или је уписано у саобраћајну дозволу, возило се НИКАДА не сме оптеретити преко те вредности, чак ни са дозволом за ванредни превоз то не сме да се ради - НИКАДА). Ако у одговорима пише да се возило може оптеретити преко нечега што је одређено од стране произвођача или је уписано у саобраћајну то никада није тачан одговор.

У саобраћају на путу није дозвољено да се возило оптерети ни преко нечега што је прописано ТЕХНИЧКИМ НОРМАТИВИМА за возила, ОСИМ уз посебну дозволу надлежног органа (дозвола за ванредни превоз). Дакле, ако се у одговорима спомиње ДОЗВОЛА, онда возило МОЖЕ да се оптерети преко нечега што је прописано техничким нормативима (преко димензија, осовинског оптерећења, масе...), а ако се не спомиње ДОЗВОЛА надлежног органа, онда се возило НЕ МОЖЕ оптеретити преко нечега што је прописано ТЕХНИЧКИМ НОРМАТИВИМА.

Код питања из ове области може се употребити једна цака: када се у понуђеним одговорима спомињу „таблице црвене боје“, то НИКАДА није тачан одговор. „ИЗБАЦИТЕ“ ТЕ ОДГОВОРЕ КАО НЕТАЧНЕ И ДОБИЛИ СТЕ ТАЧНЕ ОДГОВОРЕ СИСТЕМОМ ЕЛИМИНАЦИЈЕ.

Терет на возилу мора да буде смештен и обезбеђен тако да при вожњи остане у положају постављеном приликом утовара (не сме да се љуља, спада, вуче по путу...). Терет на возилу мора бити тако смештен да ништа не заклања (ни светла, ни таблице..., ништа). Терет у расутом стању (песак, шљунак...) УВЕК мора бити прекривен када се то возило креће по путу. Терет на предњој страни возила може да „штрчи“ највише до 1 m, а на задњој страни возила највише до 1/6 своје дужине. Терет на задњој страни возила може да штрчи и више од 1/6 своје дужине, али само ако то одобри управљач пута (јер је то онда ванредни превоз и треба Вам дозвола за то). На путничким возилима терет који „штрчи“ мора да се обележи уз помоћ црвене тканине, а на теретним возилима се такав терет обележава прописаном таблом. У условима смањене видљивости (магла, дим) терет који „штрчи“ мора да се обележи црвеним светлом (јер се тада не виде црвена тканина и табла).

- прописана табла, за обележавање терета који „штрчи“ на камионима (црвено-беле је боје)

Утовар или истовар терета на путу мора се обављати тако да не омета, односно не угрожава никога.

Ако возило са натовареним теретом не испуњава неке услове (у погледу димензија, масе, осовинског оптерећења...) то се сматра ВАНРЕДНИМ превозом. Тај ванредни превоз се може обављати само уз добијену дозволу коју издаје УПРАВЉАЧ пута (Путеви Србије). Сви услови који су прописани у тој дозволи се морају строго поштовати.

У возилу се сме превозити онолико лица колико пише у саобраћајној дозволи да може. У теретном возилу у простору за превоз терета није дозвољено превозити људе. Превоз лица у затвореном простору возила, који се не може изнутра отворити није дозвољен. Превоз лица у прикључном возилу за становање (камп приколици) није дозвољен. Дете млађе од 12 година није дозвољено превозити на возилу које нема кабину (мотор, трицикл, четвороцикл...).

Возач не сме дозволити нагињање ван возила и вожњу на спољним деловим возила. То је једино дозвољено ако постоји платформа за стајање и држач за руке и да та особа обавља послове свог радног места (то су ђубретари и ђубретарски камион). Тај камион не сме се возити брже од 30 km/h када се ђубретар налази позади.

5. ОСНОВЕ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И ПОЈМОВИ

Регулисање саобраћаја могу да врше: увек и на сваком месту - полицајци у униформи, као и полицајци у цивилу (грађанском оделу), у зони школе - школске саобраћајне патроле, а у зони радова на путу - радници извођача радова.

Саобраћај је кретање возила и лица на путевима (пешак када се креће по пешачкој стази, мотокултиватор по земљаном путу, бициклиста по бицикличичкој стази, ауто улицом...).

Возач је лице које на путу УПРАВЉА возилом. **Кључна реч је УПРАВЉА - у којем одговору се јавља та реч, то је тачан одговор.** Питања за пешаке решава се системом елиминације, избаците као опцију оне одговоре где се појављује реч управља и добили сте одговор за пешака.

Да би се неко возило сматрало заустављеним: 1. **возач мора бити у возилу**, 2. **прекид кретања није дужи од 3 минута** и 3. **прекид кретања није настао због знака или семафора** (ако сте стали због знака „стоп“, то се не сматра класичним заустављањем, иако физички возило „стоји“).

Чим возач напусти возило, од тог тренутка се сматра да је возило паркирано и ако возило „стоји“ у месту дужи од 3 минута, сматра се да је паркирано.

Пролажење учесника у саобраћају поред другог учесника у саобраћају који долази из супротног смера је мимоилажење. Пролажење поред другог возила које се **КРЕЋЕ** у истом смеру је претицање, а пролажење поред возила које „СТОЈИ“ је обилажење.

Под смањеном видљивости у насељу се сматра када је она мања од 100 m, а ван насеља када је она мања од 200 m.

Под колоном се подразумевају две ствари: 1. **најмање 3 ЗАУСТАВЉЕНА возила (не паркирана, него заустављена)** и 2. **низ од најмање 3 возила, која се крећу у истом смеру једно иза другог и између њих се не може ући без ометања.**

Да би се нека незгода сматрала саобраћајном незгодом мора да испуни 3 услова и то сва 3 истовремено:

1. да је учествовало најмање једно возило, 2. да се догодила на путу и 3. да је настала нека последица (погинули, повређени или материјална штета). Ако није испуњен бар 1 услов, не сматра се саобраћајном незгодом. Ви гледајте само да ли се догодила **на путу** - ако није онда то није саобр. незгода (спомињу се њива, тркачка стаза... - то није пут па није ни саобр. незгода).

Ако у понуђеним одговорима пише „**место за седење**“, то је увек тачан одговор.

Удаљеност између 2 возила која се крећу једно иза другог је **ОДСТОЈАЊЕ**, а удаљеност између 2 возила која се крећу једно поред другог је **растојање**.

ОДСТОЈАЊЕ (по дужини)

РАСТОЈАЊЕ (по ширини)

Маса возила је маса ПРАЗНОГ (кључна реч) возила са свим пуним резервоарима и прописаном опремом (нпр. 5.000 kg - толико је камион „тежак“ када тек изађе из фабрике и та маса је увек иста, јер не може камион да смрша или да се угоји ☺).

Носивост возила је маса до које се возило може **ОПТЕРЕТИТИ** (то је кључна реч и означава колико терета камион може да „носи“). Носивост је увек иста - нпр. произвођач је одредио да на његов камион може да се натовари 10.000 kg и то се не мења. Ви можете натоварити 2.000, 3.000, 9.999 kg на камион, али не смете натоварити више од 10.000 kg).

Највећа дозвољена маса возила је ЗБИР (кључна реч) масе возила (5.000 kg) и носивости возила (10.000 kg). То је бруто, и то се никада не мења (нпр. 5.000 kg + 10.000 kg = 15.000 kg). Толико камион најтежи сме да буде по декларацији произвођача, преко тога не сме.

Укупна маса возила - када се у питању спомињу „**лица и терет**“, увек је тачан одговор **укупна маса**. Укупна маса возила је маса камиона у тренутку када има некога у њему и када је натоварен и зато у питању увек пише (**лица и терет**). Дакле, ако је празан камион тежак 5.000 kg (**маса возила**), а у њему су још возач од 100 kg и натоварен је терет од 500 kg, онда је његова укупна маса 5.600 kg (5.000 + 100 + 500).

Највећа дозвољена укупна маса - када се у питању спомиње „**надлежни државни орган**“, увек је тачан одговор **највећа дозвољена укупна маса**. Највећу дозвољену укупну масу одређује Закон (**надлежни државни орган**) и он „каже“ да ниједно возило не сме бити теже од 40 t. Дакле, на пример, иако по декларацији произвођача камион може да буде тежак 60 t (**највећа дозвољена маса**), Ви га можете натоварити само тако да он буде лакши од 40 t (**највећа дозвољена укупна маса**) због Закона.

Осовинско оптерећење - када се у питању спомиње реч „**осовина**“, увек је тачан одговор **осовинско оптерећење**.

Овако је најлакше да научите те појмове, кључне речи повезујете са тим појмом.

Возило је регистровано ако испуњава 4 услова: **да је уписано у јединствени регистар, да има саобраћајну, налепницу и таблице.**

Јавна исправа (решење) је уствари **неки документ** (не може бити регистарска таблица јер је она од лима). Ако је та исправа везана за возача онда је то возачка, а ако је везана за возило онда је то саобраћајна. Таблица и налепница су ознаке на возилу, а исправе су возачка и саобраћајна.

Поправка возила је довођење возила у исправно стање. Преправка возила је мењање **КАРАКТЕРИСТИКА** возила (затамнити стакла, уградити плин) и за сваку преправку се мора урадити атест (испитивање и доказ о испитивању).

Врсте возила:

Мопед - има **2 точка** (а не најмање 2), брзина не може бити већа од 45 km/h, запремина мотора не може бити већа од 50 cm³, а снага електромотора не сме бити већа од 4 kW.

Лаки трицикл - има **3 точка** (а не најмање 3) али симетрично постављена, брзина не може бити већа од 45 km/h, запремина мотора не може бити већа од 50 cm³, а снага електромотора не сме бити већа од 4 kW.

Лаки четвороцикл - има **4 точка**, маса не сме бити већа од 350 kg, брзина не може бити већа од 45 km/h, запремина мотора не може бити већа од 50 cm³, а снага електромотора не сме бити већа од 4 kW.

Мотоцикл - може имати 2 точка, али може имати и 3 точка која су **АСИМЕТРИЧНО** постављена, брзина је већа од 45 km/h, запремина мотора је већа од 50 cm³, а снага електромотора је већа од 4 kW. Када се у питању спомиње реч „**АСИМЕТРИЧНО**“ тачан одговор је увек **МОТОЦИКЛ**, јер ниједно друго возило не може имати асиметрично постављене тачкове, само мотоцикл.

Тешки трицикл - има **3 точка** али симетрично постављена, брзина је већа од 45 km/h, запремина мотора је већа од 50 cm³, а снага електромотора је већа од 4 kW.

Тешки четвороцикл - има **4 точка**, маса не сме бити већа од 550 kg, а снага мотора не сме бити већа од 15 kW. Тешки четвороцикл може имати и 5 седишта као и ауто, а разлика је **ЈЕДИНО** у снази – тешки четвороцикл је до 15 kW, а ауто је преко 15 kW.

Дакле, мопед, лаки трицикл и лаки четвороцикл НЕ ПРЕЛАЗЕ 45 km/h, 50 cm³ и 4 kW, а мотоцикл и тешки трицикл ПРЕЛАЗЕ 45 km/h, 50 cm³ и 4 kW. Односно, СВЕ што је ЛАКО НЕ ПРЕЛАЗИ 45 km/h, 50 cm³ и 4 kW, а СВЕ што је ТЕШКО ПРЕЛАЗИ 45 km/h, 50 cm³ и 4 kW.

То је јако битно да упамтите, због питања. Лакше ће Вам бити да решавате ту врсту питања када јасно знате ту поделу.

мопед	до 45 km/h,
лаки трицикл	до 50 cm ³ ,
лаки четвороцикл	до 4 kW.

мотоцикл	преко 45 km/h,
тешки трицикл	преко 50 cm ³ ,
	преко 4 kW.

Путничко возило - снага мотора је већа од 15 kW и може имати највише 9 седишта.

Аутобус - има више од 9 седишта (на пример 10, 16, 22...).

Теретно возило - маса је већа од 550 kg, снага је већа од 15kW и брзина је већа од 45 km/h.

Радна машина - брзина не може бити већа од 45 km/h.

Мотокултиватор - састоји се из погонско управљачког и товарног дела, снага мотора не сме бити већа од 12 kW, а брзина не може бити већа од 30 km/h.

Код питања за врсте возила (мопеди, трицикли, четвороцикли) када се траже 3 тачна одговора то су увек:

1. брзина (код мопеда и лаких је мања од 45 km/h, а код мотоцикла и тешких је већа од 45 km/h),
2. број точкова (мопед - 2 точка, трицикл - 3 точка, четвороцикл - 4 точка),
3. погон (код мопеда, када је погон на бензин и када погон није на бензин запремина мотора не прелази 50 cm³, а када је мопед на електро погон онда снага не прелази 4 kW. Код ЛАКИХ трицикала и ЛАКИХ четвороцикала када је погон на бензин запремина мотора НЕ ПРЕЛАЗИ 50 cm³, а када погон није на бензин и када је на електро погон онда снага НЕ ПРЕЛАЗИ 4 kW. Код ТЕШКИХ трицикала и ТЕШКИХ четвороцикала када је погон на бензин запремина мотора ПРЕЛАЗИ 50 cm³, а када погон није на бензин и када је на електро погон онда снага ПРЕЛАЗИ 4 kW). Само то тражите у понуђеним одговорима: прво брзину, па број точкова и на крају погон.

Код питања за врсте возила (мопеди, трицикли, четвороцикли) када се траже 2 тачна одговора то су увек само прва 2 (брзина и број точкова).

79.	Моторно возило чија је највећа конструктивна брзина 40 km/h и које има три точка и мотор са унутрашњим сагоревањем са погоном који није на бензин, чија је радна запремина 55 cm ³ , а највећа ефективна снага 4 kW, је:	
	а) мотоцикл,	
	б) мопед,	
	в) бицикл,	
	г) лаки трицикл.	1

Питања овог типа увек радите системом елиминације. Читате редом речи и елиминишете понуђене одговоре: Моторно возило - ту испада бицикл (јер није моторно возило), највећа брзина 40 km/h - ту испада мотоцикл (јер његова брзина мора бити већа од 45 km/h) и 3 точка - ту испада мопед (јер он може имати само 2 точка). Остао је једино лаки трицикл - тачан одговор.

Разлика између путничког возила и тешког четвороцикла у питањима на испиту је само у kW-има. Ако возило има снагу мању од 15 kW (у питањима се јавља 4, 10 и 12 kW), онда је то тешки четвороцикл, а ако возило има снагу већу од 15 kW (у питањима се јавља 20 и 22 kW), онда је то путничко возило.

Разлика између теретног возила и радне машине у питањима на испиту је само у брзини. Ако возило „иде“ најбрже 40 km/h, онда је то радна машина, а ако возило „иде“ најбрже 50 km/h, онда је то теретно возило (граница је 45 km/h, јер радна машина не може брже. Ако је брзина мања од 45 km/h – то је радна машина, а ако је већа од 45 km/h – то је теретно возило).

Бицикличка стаза је ПУТ само за БИЦИКЛЕ. А бицикличка трака је саобраћајна ТРАКА само за бицикле, мопеде и лаке трицикле (код питања за бицикличку траку само тражите у којем одговору се спомиње реч трака и тај је тачан).

Пут је изграђена површина коју за саобраћај могу да користе сви (улица, земљани пут, бицикличка стаза, пешачка стаза – само та 4 примера се наводе у питањима „шта се сматра под путем“ на тесту).

Сваки аутопут мора да испуни 6 услова:

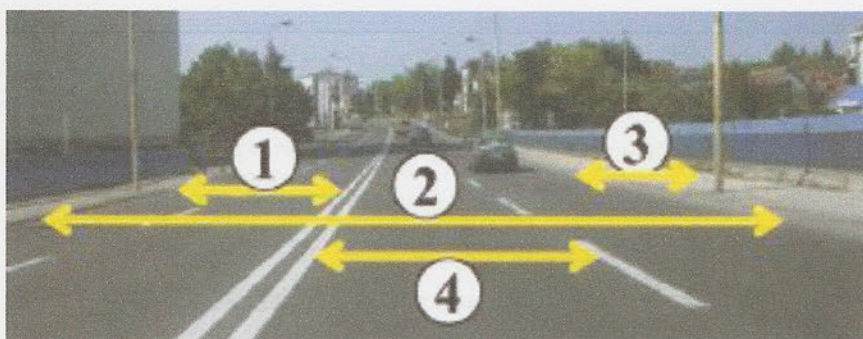
1. да има физички одвојене коловозне траке (да има разделно острво или ограду између њих),
2. да има најмање 2 саобраћајне траке и једну зауставну траку за сваки смер кретања,
3. да укрштања НИСУ изведена У ИСТОМ НИВОУ (него преко надвожњака),
4. да има потпуну контролу приступа (укључивање и искључивање само преко наплатних рампи),
5. мора бити обележен одговарајућим саобраћајним знаком - зелени знак - почетак аутопута,
6. то је државни пут који је намењен САМО за моторе, аута, камионе и аутобусе са или без приколица (јер једино они могу да се возе брже од 50 km/h).

Мотопут мора да испуни само 2 услова:

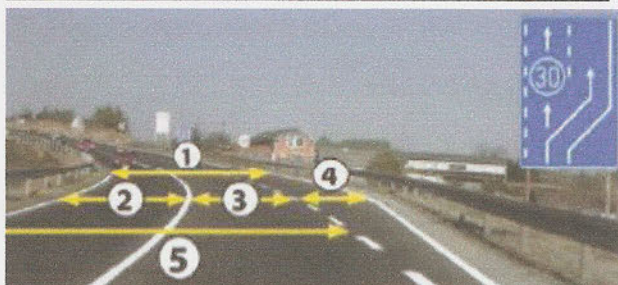
1. мора бити обележен одговарајућим саобраћајним знаком - плави знак - почетак мотопута,
2. то је државни пут који је намењен САМО за моторе, аута, камионе и аутобусе са или без приколица (јер једино они могу да се возе брже од 50 km/h).

Коловоз је део пута који служи за саобраћај возила (улица). Коловоз се састоји од 2 коловозне траке (од средишње линије до тротоара на левој страни је једна коловозна трака, а од средишње линије до тротоара на десној страни је друга коловозна трака - увек их је две на двосмерном путу). Коловозне траке се састоје од саобраћајних трака (коловозних трака је увек 2, а саобраћајних трака може бити 2, 4, 6, 8...).

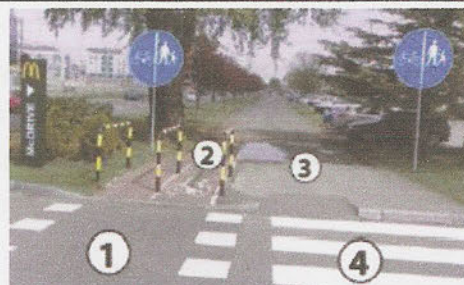
1 - коловозна трака, 2 - коловоз, 3 - тротоар, 4 - саобраћајна трака

4 - трака за спора возила - увек скроз десна

2 - бицикличка стаза, 3 - пешачка стаза

6. ПОСЕБНЕ МЕРЕ И ОВЛАШЋЕЊА

ВОЗАЧ се искључује из саобраћаја само када није безбедно да он настави да учествује у саобраћају (на пример због свог психофизичког стања...). Тада се возачу не одузима возачка, него једноставно полицајац возачу не дозвољава да он вози. Возач може кући пешке, или да неко дође по њега...

Полиција има право да искључи возача из саобраћаја када возач:

1. вози пијан или дрогиран,
2. одбије да „дува“,
3. захтева анализу крви (јер оспорава резултате алко теста),
4. прекорачи дневно време управљања (9h вожње),
5. се насилнички понаша,
6. нема положен возачки (нема возачку за категорију возила којом управља),
7. вози за време заштитне мере или искључења из саобраћаја,
8. вози са истеклом возачком.

Возач може захтевати да се изврши анализа крви ако оспорава резултате алко теста, али увек о свом трошку. Захтев мора поднети у писаној форми, на лицу места (у записник полиције где пише колико је „надувао“ на алко тесту).

Возач који има преко 1,2 mg/ml (промила) алкохола у крви, поред искључења из саобраћаја, обавезно се задржава у полицијској станици до отрежњења, а најдуже 12 сати. Такође, возач који одбије алко тест, биће искључен из саобраћаја и обавезно задржан у полицијској станици. Возач који има мање од 1,2 mg/ml алкохола у крви може бити задржан у полицијској станици САМО ако изражава намеру да настави да управља возилом иако је искључен из саобраћаја. Возач може бити задржан у полицијској станици најдуже 24 сата САМО ако га не могу одмах одвести надлежном органу за прекршаје (код судије).

Полиција има право да премести возило (пауком), САМО ако оно ОМЕТА несметано и безбедно одвијање саобраћаја и то увек плаћа возач. Полиција никада не сме да одузме возило возачу, то никада није тачно у испитним питањима.

ВОЗИЛО се искључује из саобраћаја само када није безбедно да оно настави да учествује у саобраћају (због техничког стања возила...). Полиција искључује возило из саобраћаја тако што возачу одузме таблице са возила и даје му потврду о одузимању таблица. Искључење возила из саобраћаја траје увек до престанка разлога за то искључење.

Полиција има право да искључи возило из саобраћаја када:

1. су му неисправне кочнице, волан или било који други уређаји битни за безбедну вожњу,
2. је претоварено 5 % преко носивости,
3. има непрописно смештен терет,
4. се оно вуче на непрописан начин (код шлепања увек се искључује само неисправно возило),
5. не обавља ванредни превоз у складу са дозволом,
6. не испуњава услове у погледу димензија,
7. има ротацију и сирену, а не сме да их има (јер то смеју само возила државних органа),
8. је означено непрописним регистарским таблицама (нема праве таблице, него неке „безвезе“),
9. није уписано у једниствени регистар (нема таблице, саобраћајну ни налепницу),

10. му је истекла налепница,
11. није отишло на контролни технички преглед када га упуту полицајац,
12. није отишло на мерење оптерећења када га упуту полицајац (вага),
13. је преправљено, а нема атест (уверење о испитивању),
14. се вози за време искључења возила,
15. се креће по путу на којем кретање тог возила није дозвољено (трактор по аутопуту...).

Код питања „када полиција сме да искључи возача или возило“, ако Вас у питању питају за искључење возача, Ви тражите у понуђеним одговорима само оно што је везано за искључење возача, а не за искључење возила. Исто тако, ако Вас у питању питају за искључење возила, Ви тражите у понуђеним одговорима само оно што је везано за искључење возила, а не за искључење возача. **Немојте мешати бабе и жабе.**

Када се возило које нема ланце на точковима креће по путу на којем је обавезна употреба ланца, полиција прво треба да му нареди да стави ланце, а ако возач то одбије, онда ће возило искључити из саобраћаја, или га послати на други пут, обилазни, где нису обавезни ланци, ако такав пут уопште постоји.

Ванредни технички преглед се по правилу врши тамо где је одрађен и контролни, али може се вршити и на другом месту САМО када то дозволи надлежни орган (полиција).

Када је возило непрописно паркирано, полицајац који иде са „пауком“ прво напише решење у којем пише да возач има **3 минута** да склони возило, иначе ће га „паук“ однети (ако дођете у року та **3 минута** можете склонити ауто и не плаћате паука, него само казну за непрописно паркирање - 5.000 дин). Ако возач не склони возило у року та 3 минута, „паук“ ће га однети и то увек плаћа возач. Ако се возач појави после та 3 минута, а „паук“ још није однео возило, возач има право да тражи да се возило спусти ако пристаје да плати претходно предузете радње (покушај „одношења“ – јефтиније је него да га „паук“ однесе на плац).

САОБРАЋАЈАНА СИГНАЛИЗАЦИЈА

Један од видова регулисања саобраћаја је техничко регулисање саобраћаја помоћу саобраћајне сигнализације. Саобраћајном сигнализацијом се: указује на опасност на путу, изричу забране, ограничења и обавезе, учесницима у саобраћају се дају корисна обавештења о путу, објектима на путу и поред пута. Коначано, саобраћајном сигнализацијом се регулише саобраћај на путу, на раскрсници, на прелазу пута преко железничке пруге као и означавање и обезбеђење радова на путу.

Под саобраћајном сигнализацијом подразумевају се:

- 1) саобраћајни знакови;
- 2) ознаке на коловозу и тротоару;
- 3) уређаји за давање светлосних саобраћајних знакова - семафори;
- 4) светлосне ознаке на путу;
- 5) браници или полубраници на прелазу пута преко железничке пруге;
- 6) привремена саобраћајна сигнализација и
- 7) друге ознаке на путу.

САОБРАЋАЈНИ ЗНАКОВИ

Саобраћајни знакови су: **знакови опасности, знакови изричитих наредби и знакови обавештења**. Уз саобраћајни знак може бити постављена допунска табла која је саставни део саобраћајног знака и која ближе одређује његово значење. Она се увек поставља испод знака.

Знакови опасности

Знакови опасности служе да се учесници у саобраћају упозоре на опасност која им прети на одређеном месту, односно делу пута. Знакови опасности **имају облик равностраног троугла** чија се једна страна налази у хоризонталном положају са супротним врхом окренутим навише. Изузетно, знакови "Андрејин крст" и "приближавање прелазу пута преко железничке пруге" су другог облика. Основа знакова опасности је беле боје, а **оквир троугла је црвене боје**. Символи на знаковима опасности су црне боје. Изузетно, знакови "радови на путу", "наилажење на светлосне саобраћајне знакове са тробојним светлима" и „колона заустављених возила“ су других боја.

Знакови опасности се постављају, по правилу, на удаљености од 150 m до 250 m испред опасног места на путу. Изузетно, **ван насеља**, ако се из разлога безбедности, знакови опасности морају поставити на удаљености мањој од 150 m или већој од 250 m, **морају им се додати допунске табле** на којима се назначује удаљеност до опасног места. На путу **у насељу**, знакови опасности могу се постављати и на удаљености мањој од 150 m испред опасног места, **без постављања додатне табле**. У случајевима у којима постоји опасност да возач изненада и неприпремљен наиђе на опасно место на путу, поставиће се између знака опасности и опасног места на путу, један или више истих знакова, уз које ће се поставити и допунске табле са назначеном удаљеношћу до опасног места.

Знакови опасности се постављају са десне стране пута поред коловоза, у смеру кретања возила. Ако на месту на коме се поставља саобраћајни знак, због густине саобраћаја, односно из других разлога, прети опасност да учесници у саобраћају неће правовремено уочити знак, саобраћајни знак се мора поставити и на супротној, левој страни пута, односно коловозне траке када су коловозне траке физички одвојене или изнад коловозне траке.

Знакови опасности су „ЦРВЕНИ ТРОУГЛОВИ“ и кључне речи за њихово решавање су: близина, приближавање и удаљеност. Дакле, када видите црвени троугао, то је знак опасности и у којем одговору се налазе кључне речи то је тачан одговор (уз 3 изузетака). Изузеци од овог правила се јављају само код знака за радове на путу, код знака за низак лет авиона и код знака Андрејин крст. Учите значење знакова (подвучено), а не назив, јер Вас значење знакова питају у питањима.

	„кривина налево“ <u>Приближавање опасној кривини налево.</u>		„кривина надесно“ <u>Приближавање опасној кривини надесно.</u>
	„двострука кривина или више узастопних кривина од којих је прва налево“ <u>Приближавање више опасних кривина од којих је прва налево.</u>		„двострука кривина или више узастопних кривина од којих је прва надесно“ <u>Приближавање више опасних кривина од којих је прва надесно.</u>
	„опасна кривина“ <u>Приближавање више опасних кривина које су опасне по својим физичким карактеристикама. Дакле, не прва надесно, него опасне су због својих карактеристика.</u>		„опасна низбрдица“ <u>Приближавање опасној низбрдици – сви знакови се читају са лева на десно, као и књиге, тако да је увек јасно шта је низбрдица, а шта успон.</u>
	„опасан успон“ <u>Приближавање опасном успону. Сви знакови се читају са лева на десно, као и књиге, тако да је увек јасно шта је низбрдица, а шта успон.</u>		„сужење пута“ <u>Приближавање сужењу коловоза.</u>
	„сужење пута са десне стране“ <u>Приближавање сужењу коловоза с десне стране.</u>		„сужење пута са леве стране“ <u>Приближавање сужењу коловоза с леве стране.</u>
	„покретни мост“ <u>Близина места на коме се на путу налази покретни мост.</u>		„близина обале“ <u>Близина места на коме пут наилази на обалу.</u>
	„нераван коловоз“ <u>Близина дела пута на коме је коловоз нераван због постојања опасних избочина и улегнућа - множина - улегнућа и избочине, јер их на слици има више.</u>		„нераван коловоз“ <u>Близина дела пута на коме је коловоз нераван због улегнућа - једнина – улегнуће, јер је само једно приказано на слици.</u>
	„нераван коловоз“ <u>Близина дела пута на коме је коловоз нераван због опасног превоја - једнина – превој, јер је само један приказан на слици.</u>		„клизав коловоз“ <u>Близина дела пута на коме коловоз има клизаву површину – клизав пут.</u>
	„камење пршти“ <u>Близина дела пута на коме постоји опасност од прскања камена – види се како камење пршти испод точка.</u>		„одроњавање камења“ <u>Близина дела пута на коме постоји опасност од камења које пада или од камења које се налази на путу, са десне стране - одрон.</u>
	„одроњавање камења“ <u>Близина дела пута на коме постоји опасност од камења које пада или од камења које се налази на путу, са леве стране - одрон.</u>		„обележени пешачки прелаз“ <u>Близина места на путу на коме се налази обележени пешачки прелаз.</u>
	„деца на путу“ <u>Близина дела пута на коме се деца чешће и у већем броју крећу (близина школе, обданишта, игралишта и сл.).</u>		„бициклисти на путу“ <u>Близина места на коме се бициклисти често прикључују на пут.</u>
	„животиње на путу“ <u>Близина дела пута на коме домаће животиње прелазе преко пута.</u>		„дивљач на путу“ <u>Близина дела пута опасног због преласка дивљачи преко пута.</u>
	„радови на путу“ <u>Место на коме се изводе радови на путу - ово је изузетак, кључна реч није приближавање. Ово су радови на путу.</u>		„наилажење на светлосне саобраћајне знакове“ <u>Близина раскрснице или обележеног пешачког прелаз на коме је саобраћај регулисан помоћу уређаја за давање светлосних саобраћајних знакова – а не приступ возила.</u>

	<p>„наилажење на светлосне саобраћајне знакове“ Близина раскрснице или обележеног пешачког прелаза на коме је саобраћај регулисан помоћу уређаја за давање светлосних саобраћајних знакова – а не приступ возила.</p>		<p>„близина авионске писте“ Део пута преко кога авиони прелећу у ниском лету приликом слетања односно полетања - ово је изузетак - кључна реч није близина. Опасност од ниског лета авиона.</p>
	<p>„бочни ветар“ Близина дела пута на коме често дува јак бочни ветар са леве стране.</p>		<p>„бочни ветар“ Близина дела пута на коме често дува јак бочни ветар са десне стране.</p>
	<p>„саобраћај у оба смера“ Близина места на коме се прелази са једносмерног на двосмерни саобраћај - поставља се на крају једносмерне улице и упозорава Вас на њен крај, после знака је двосмерна улица.</p>		<p>„тунел“ Близина тунела на путу.</p>
	<p>„опасност на путу“ Близина дела пута на коме учесницима у саобраћају прети опасност за коју није предвиђен посебан знак опасности, јер не може баш за сваку опасност да се измисли знак.</p>		<p>„укрштање путева исте важности“ Близина укрштања путева од којих ниједан пут није пут са првенством пролаза – линије су исте дебљине што значи да су путеви исте важности - ниједан пут није пут са првенством пролаза. УКРШТАЊЕ – кључна реч.</p>
	<p>„укрштање са споредним путем под правим углом“ Близина раскрснице на којој се пут са првенством пролаза укршта са споредним путем под правим углом. Пошто тања линија пролази даље после дебље, то је онда УКРШТАЊЕ – кључна реч. Тања линија је споредни пут, а дебља линија је главни.</p>		<p>„спајање са споредним путем под правим углом са леве стране“ Близина раскрснице на којој се пут са првенством пролаза спаја са споредним путем под правим углом с леве стране. Пошто тања линија НЕ пролази даље после дебље, то је онда СПАЈАЊЕ – кључна реч. Тања линија је споредни пут, а дебља линија је главни.</p>
	<p>„спајање са споредним путем под правим углом са десне стране“ Близина раскрснице на којој се пут са првенством пролаза спаја са споредним путем под правим углом с десне стране.</p>		<p>„спајање са споредним путем под оштрим углом са леве стране“ Близина раскрснице на којој се пут са првенством пролаза спаја са споредним путем под оштрим углом с леве стране.</p>
	<p>„спајање са споредним путем под оштрим углом са десне стране“ Близина раскрснице на којој се пут са првенством пролаза спаја са споредним путем под оштрим углом с десне стране.</p>		<p>„раскрсница са кружним током саобраћаја“ Близина раскрснице на којој се саобраћај одвија у кружном току.</p>
	<p>„трамвајска пруга“ Близина места на коме пут прелази преко трамвајске пруге у нивоу, не железничке него ТРАМВАЈСКЕ пруге. Пошто има линијцу испод трамваја то је пруга, а не станица.</p>		<p>„прелаз пута преко железничке пруге са браницима или полубраницима“ Близина прелаза пута преко железничке пруге у нивоу, који је обезбеђен браницима или полубраницима, не трамвајске него ЖЕЛЕЗНИЧКЕ пруге и пошто је нацртана „тарабица“ јесте обезбеђен браницима...</p>
	<p>„прелаз пута преко железничке пруге без браника или полубраника“ Близина прелаза пута преко железничке пруге у нивоу, који није обезбеђен браницима или полубраницима. Нема тарабице значи нема ни рампи преко пружног прелаза - није обезбеђен браницима...</p>		<p>„Андрејин крст“ Андрејин крст - ово је изузетак - кључна реч није близина. То је место на коме пут прелази преко железничке пруге у нивоу без браника или полубраника са једним колосеком - кључна ствар-пошто је један X то значи један колосек.</p>
	<p>„Андрејин крст“ Андрејин крст- ово је изузетак - кључна реч није близина. То је место на коме пут прелази преко железничке пруге у нивоу без браника или полубраника, са два или више колосека - кључна ствар - пошто су два X то значи два или више колосека.</p>		<p>„приближавање прелазу пута преко железничке пруге са браницима или полубраницима“ Удаљеност до прелаза пута преко железничке пруге у нивоу, који је обезбеђен браницима или полубраницима. - једна коса црта 80 m, две 160 m и три косе црте 240 m до прелаза.</p>

	<p>„приближавање прелаза пута преко железничке пруге без браника или полубраника“</p> <p>Удаљеност до прелаза пута преко железничке пруге у нивоу, који није обезбеђен браницима или полубраницима.</p> <p>- једна коса црта 80 m, две 160 m и три косе црте 240 m до прелаза.</p>		<p>„неучвршћена банкина“</p> <p>Близина дела пута на коме је уз коловоз неучвршћена банкина - видите да се банкина одроњава, значи да је неучвршћена.</p>
	<p>„колона заустављених возила“</p> <p>Близина дела пута на коме постоји опасност због загушења саобраћаја. Не означава колону, него опасност од загушења.</p>		

Знакови изричитих наредби

Знакови изричитих наредби учесницима у саобраћају на путу стављају до знања забране, ограничења и обавезе којих се морају придржавати. **Деле се на знакове забране и ограничења, и на знакове обавезе.** Ове две групе знакова се разликују по основној боји и боји симбола. Саобраћајни знак изричите наредбе се поставља непосредно испред места изричите наредбе, **односно на месту одакле важи изричита наредба.** Важност знака се протеже до знака обавештења који говори о престанку важења напред постављеног знака изричите наредбе, **односно до прве раскрснице.** Ако се жели да наредба важи и иза раскрснице мора се поново поставити исти саобраћајни знак. Ако је то потребно из разлога безбедности у саобраћају, знак изричите наредбе се може поставити и раније. Овако постављени знак мора се поближе одредити допунском таблом, а нарочито о удаљености места на ком односно од којег важи изричита наредба, односно колико дуго важи наредба.

Знакови забране и ограничења

Знакови забране и ограничења су „ЦРВЕНИ КРУГОВИ“ и они значе да је возачу нешто забрањено, да нешто не сме. Чим видите црвени круг у питању, само тражите у одговорима шта је то возачу забрањено. Не учите назив знака него његово значење - подвучена слова.

	<p>„укрштање са путем са првенством пролаза“ - обрнути троугао - МОРАШ ДА УСТУПИШ</p> <p>Означава близину раскрснице на којој возач мора да уступи првенство пролаза возилима која се крећу по путу на који он тек наилази. Препознаје се по облику и са леђа.</p>		<p>„обавезно заустављање“ - МОРАШ ДА ЗАУСТАВИШ</p> <p>Место пред улазом у раскрсницу на коме је возач дужан да заустави возило и уступи првенство пролаза возилима која се крећу путем на који он тек наилази. Препознаје се по облику и са леђа.</p>
	<p>„забрања саобраћаја у оба смера“</p> <p>Означава пут односно део пута на којем је забрањен саобраћај свим возилима у оба смера.</p>		<p>„забрања саобраћаја у једном смеру“</p> <p>Означава пут односно део пута на коме је забрањен саобраћај возила из смера према којем је окренут знак.</p>
	<p>„забрања саобраћаја за пешаке“</p> <p>Означава пут односно део пута на коме је забрањен саобраћај за пешаке.</p>		<p>„забрања саобраћаја за аутобусе“</p> <p>Означава пут односно део пута на коме је забрањен саобраћај за аутобусе.</p>
	<p>„забрања саобраћаја за теретна возила“</p> <p>Означава пут односно део пута на коме је забрањен саобраћај за теретна возила.</p>		<p>„забрања саобраћаја за цистерне“</p> <p>Означава пут на коме је забрањен саобраћај возилима која превозе материје које могу да изазову загађење воде. Дакле, кад видите воду на знаку - тражите загађење воде.</p>
	<p>Забрања саобраћаја возилима која превозе експлозив или неке лако запаљиве материје.</p> <p>Дакле, када видите експлозију на крову аута - забрањено је за она возила која превозе експлозив.</p>		<p>„забрања саобраћаја возилима која превозе опасне терете“</p> <p>Означава пут на коме је забрањен саобраћај возилима која превозе опасне терете. Дакле, кад видите наранџасту таблу - забрањено је за она возила која превозе опасне терете.</p>

	Забрана саобраћаја за моторна возила која вуку прикључно возило осим полуприколице . Дакле, када видите ову слику, у одговору тражите „ осим полуприколице “, што значи да полуприколице могу туда да се возе.		Забрана саобраћаја за сва моторна возила која вуку прикључно возило . Дакле, не може ниједна приколица. Овде не може ниједна приколица да се вози.
	„забрана саобраћаја за тракторе“ Означава пут односно део пута на коме је забрањен саобраћај за тракторе .		„забрана саобраћаја за мотоцикле“ Означава пут на коме је забрањен саобраћај за мотоцикле , тешке трицикле и тешке четвороцикле. Кад је нацртан возач то је мотоцикл - забрана за мотоцикле .
	„забрана саобраћаја за мопед“ Означава пут на коме је забрањен саобраћај за мопед , лаке трицикле и лаке четвороцикле. „Дебело“ бицикло је мопед.		„забрана саобраћаја за бицикле“ Означава пут односно део пута на коме је забрањен саобраћај за бицикле .
	„забрана саобраћаја за запрежна возила“ Означава пут односно део пута на коме је забрањен саобраћај за запрежна возила .		„забрана саобраћаја за ручна колица“ Означава пут односно део пута на коме је забрањен саобраћај за ручна колица .
	Забрана саобраћаја за сва возила на моторни погон, осим за мотоцикле без приколице, јер су они уски, они туда могу да прођу. Дакле, када је на слици само ауто - забрана је за сва моторна возила, осим за моторе .		„забрана саобраћаја за сва моторна возила“ Означава пут на коме је забрањен саобраћај за сва моторна возила . Сад кад су на слици ауто и мотор - забрањено је за сва моторна возила .
	„забрана саобраћаја за сва моторна возила и запрежна возила“ Означава пут односно део пута на коме је забрањен саобраћај за сва моторна и запрежна возила . Сада кад је ту убачена и запрега, онда је забрањено за сва моторна и запрежна возила.		„забрана саобраћаја за возила означена симболом“ Означава пут на коме је забрањен саобраћај за врсту возила приказаних на знаку . Јер се симболи могу често мењати, па је зато једноставније овако дефинисати значење знака.
	Означава пут односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила чија ширина прелази ширину означену на знаку. Кад су квачице са стране - у одговорима тражите реч ШИРИНА .		Означава пут односно део пута на коме је забрањен саобраћај за возила чија укупна висина прелази висину означену на знаку. Када су квачице горе - доле - у одговорима тражите реч ВИСИНА .
	„забрана саобраћаја за возила чија укупна маса прелази одређену масу“ Означава пут на коме је забрањен саобраћај за возила односно скупове возила, чија укупна маса прелази масу означену на знаку. Једини знак где је кључна реч - укупна маса .		„забрана саобраћаја за возила која прекорачују одређено осовинско оптерећење“ Означава пут на коме је забрањен саобраћај за возила са осовинским оптерећењем већим од оптерећења означеног на знаку . Нацртана осовина - тражите ОСОВИНСКО оптерећење .
	„забрана саобраћаја за возила која прекорачују одређену дужину“ Означава пут на коме је забрањен саобраћај за возила, односно скуповима возила, чија укупна дужина прелази дужину означену на знаку. У одговорима тражите реч ДУЖИНА .		„најмање одстојање између возила“ Најмање одстојање између возила у кретању кога се возачи морају придржавати. Одстојање је дужина између возила која „иду“ једно иза другог. Увек се прописује најмање одстојање , јер је нелогично да се прописује највеће.
	„забрана скретања улево“ Означава раскрсницу на којој је скретање улево забрањено .		„забрана скретања удесно“ Означава раскрсницу на којој је скретање удесно забрањено .
	„забрана полукружног окретања“ Означава место на коме је забрањено полукружно окретање .		„забрана претицања свих моторних возила, осим мотоцикла без приколице.“ Означава пут односно део пута на коме је забрањено претицање свих моторна возила, осим мотоцикла без приколице, мопеда, лаке трицикле и лаке четвороцикле .

	<p>„забрана претицања за теретна возила“ <u>Означава пут на коме је забрањено да теретна возила чија највећа дозвољена маса прелази 3,5 t претичу друга моторна возила.</u></p>		<p>„ограничење брзине“ <u>Означава пут односно део пута на коме се возила не смеју кретати брзином (у km/h) већом од брзине која је означена на знаку.</u></p>
	<p>„забрана давања звучних сигнала“ <u>Означава пут односно део пута на коме се уређајем на возилу не смеју давати звучни знакови, осим у случају непосредне опасности.</u></p>		
	<p>„првенство пролаза возила из супротног смера“ <u>Означава забрану ступања на уски део пута пре него што тим делом прођу возила из супротног смера.</u></p>	<p>„забрана пролаза без заустављања“ <u>Означава близину царинарнице, полиције или наплатног места за путарину, односно места где се возило мора зауставити из разлога означеног на знаку.</u></p>	
	<p>„забрана заустављања и паркирања“ <u>Означава страну пута на којој је забрањено заустављање и паркирање возила.</u> Кључно је да схватите да 2 црвене црте означавају да је забрањено и паркирање и заустављање и да овај знак означава страну пута (а не део пута) на којој је то забрањено. Дакле, ако је овај знак са десне стране пута, само на десној страни пута је забрањено.</p>		<p>„забрана паркирања“ <u>Означава страну пута на којој је забрањено само паркирање возила.</u> Кључно је да схватите да 1 црвена црта означава да је забрањено само паркирање и да овај знак означава страну пута (а не део пута) на којој је то забрањено. Дакле, ако је овај знак са десне стране пута, само на десној страни пута је забрањено.</p>
	<p>„наизменично паркирање“ <u>Означава део пута на коме је паркирање забрањено у непарне дане.</u> Једна бела црта - непарни дани - јер 1 је непаран број.</p>		<p>„наизменично паркирање“ <u>Означава део пута на коме је паркирање забрањено у парне дане.</u> Две беле црте - парни дани - јер 2 је паран број.</p>

auto ŠKODA TOP DRIVE

Знакови обавеза

Знакови обавеза су „ПЛАВИ КРУГОВИ“ и они означавају да је возач ОБАВЕЗАН нешто да уради, да возач нешто МОРА да поштује. Кључне речи за њихово решавање су: морати, обавезно, смети, дозвољено и моћи. Дакле, када видите плави круг, то је знак обавезе и у којем одговору се налазе кључне речи то је тачан одговор. Не учите назив знака него његово значење - подвучена слова.

	„најмање дозвољена брзина“ <u>Означава пут на коме се возила у нормалним условима саобраћаја морају кретати најмање оном брзином која је означена на знаку.</u>		„ланци за снег“ <u>Означава део пута на коме моторна возила, али само она за која је то прописано, морају на погонским точковима имати ланце за снег кад је на коловозу снег.</u>
	„бицикличка стаза“ <u>Означава пут којим се морају кретати бицикли, а по коме је забрањено кретање другим учесницима у саобраћају.</u>		„стаза за пешаке“ <u>Означава посебно изграђену пешачку стазу којом се пешаци морају кретати, а по којој је забрањено кретање другим учесницима у саобр.</u>
	„спојене стазе за бициклисте и пешаке“ <u>Означава пут по коме се одвојено крећу само бициклисти и пешаци, у својим стазама.</u>		„стаза за јахаче“ <u>Означава стазу којом се морају кретати јахачи, а по којој је забрањено кретање другим учесницима у саобраћају.</u>
	„обавезан смер“ <u>Смер којим се возила морају кретати. Када је у плавом кругу приказана само једна стрелица, то значи да се морате кретати тако како Вам та стрелица показује.</u>		„обавезан смер“ <u>Смер којим се возила морају кретати. Када је у плавом кругу приказана само једна стрелица, то значи да се морате кретати тако како Вам та стрелица показује.</u>
	„обавезан смер“ <u>Смер којим се возила морају кретати. Када је у плавом кругу приказана само једна стрелица, то значи да се морате кретати тако како Вам та стрелица показује.</u>		„обавезан смер“ <u>Смер којим се возила морају кретати. Када је у плавом кругу приказана само једна стрелица, то значи да се морате кретати тако како Вам та стрелица показује.</u>
	„обавезан смер“ <u>Смер којим се возила морају кретати. Када је у плавом кругу приказана само једна стрелица, то значи да се морате кретати тако како Вам та стрелица показује.</u>		„дозвољени смерови“ <u>Смерови у којима се возила смеју кретати. Када су у плавом кругу приказане две стрелице, не може да пише да морате и право и лево, него то значи да се смете кретати тако како Вам те стрелице показују. Смете право или лево.</u>
	„дозвољени смерови“ <u>Смерови у којима се возила смеју кретати. Када су у плавом кругу приказане две стрелице, не може да пише да морате и право и лево, него то значи да се смете кретати тако како Вам те стрелице показују. Смете право или лево.</u>		„дозвољени смерови“ <u>Смерови у којима је дозвољено кретање. Када су у плавом кругу приказане две стрелице, не може да пише да морате и право и лево, него то значи да Вам је дозвољено кретати се у смеровима стрелица. Смете десно или лево.</u>
	„обавезно обилажење с десне стране“ <u>Означава део коловоза којим се возила морају кретати приликом обилажења пешачких острва, острва за усмеравање и других објеката на коловозу. Када је у плавом кругу приказана стрелица која показује надолу, то значи да морате обилазити нешто што је на путу баш онако како Вам показује та стрелица. Тражите у одговорима реч обилажење.</u>		„обавезно обилажење с леве стране“ <u>Означава део коловоза којим се возила морају кретати приликом обилажења пешачких острва, острва за усмеравање и других објеката на коловозу. Када је у плавом кругу приказана стрелица која показује надолу, то значи да морате обилазити нешто што је на путу баш онако како Вам показује та стрелица. Тражите у одговорима реч обилажење.</u>
	„кружни ток саобраћаја“ <u>Означава део коловоза којим се возила морају кретати приликом обилажења пешачких острва, острва за усмеравање саобраћаја и других објеката на коловозу. Када су у плавом кругу приказане овакве стрелице, то значи да морате обилазити круг у центру кружног тока овако како Вам показују те стрелице, дакле удесно. Тражите у одговорима реч обилажење.</u>		„обилажење са обе стране“ <u>Означава део коловоза којим се возила могу кретати приликом обилажења пешачких острва, острва за усмеравање саобраћаја и других објеката на коловозу. Када су у плавом кругу приказане две стрелице које показују надолу, то значи да можете обилазити нешто што је на путу и са леве и са десне стране. Тражите у одговорима реч обилажење.</u>

Знакови обавештења

Знакови обавештења **пружају** учесницима у саобраћају потребна **обавештења** о путу којим се крећу, називима места кроз која пут пролази и удаљености до тих места, престанку важења знакова изричитих наредби, као и друга обавештења која им могу бити корисна.

Знакови обавештења су правоугаоног, квадратног, односно округлог облика.

Знакови обавештења постављају се тако да учесницима у саобраћају пруже претходна обавештења, обавештења о престојавану, обавештења о скретању, потврдно обавештење о правцу кретања, као и да означе објекат, терен, улицу или делове пута на које се односе.

Ако се објекат или терен на који се знак обавештења односи не налази на путу на коме је знак постављен, потребно обавештење може бити постављено на допунској табли или на самом знаку тако да се учесницима у саобраћају омогући лако и брзо проналажење објекта, односно терена на који се знак односи.

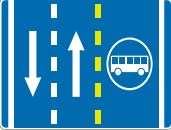

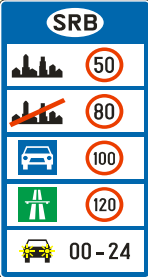

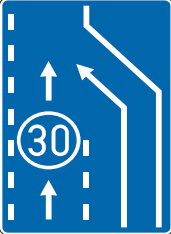

Знакови обавештења могу бити било ког облика и боје, и немају кључне речи за њихово решавање, али су ипак најлакши за препознавање. У одређеном броју питања, али не у свим питањима, се може употребити реч МЕСТО као кључна реч - место на којем је пешачки, место где почиње аутопут, насеље... место од којег престаје нека забрана... Не учите назив знака него његово значење - подвучена слова.

	„првенство пролаза у односу на возила из супротног смера“ <u>Обавештење возачу да на уском пролазу има право првенства у односу на возила која долазе из супротног смера.</u>		„пут са једносмерним саобраћајем“ <u>Обавештење учесницима у саобраћају о једносмерном путу.</u>
	„пут са једносмерним саобраћајем“ <u>Обавештење учесницима у саобраћају о једносмерном путу.</u>		„пут са првенством пролаза“ <u>Означава пут на коме возила имају првенство пролаза у односу на возила која се крећу путевима који се укрштају с тим путем.</u>
	„завршетак пута са првенством пролаза“ <u>Означава место на коме се завршава пут или део пута са првенством пролаза.</u>		„означени пешачки прелаз“ <u>Означава место на коме се налази обележени пешачки прелаз.</u>
	„подземни или надземни пешачки пролаз“ <u>Означава место на коме се налази подземни или надземни пешачки пролаз.</u>		„слепи пут“ <u>Означава близину и положај пута који нема излаз (слепи пут).</u>
	„смер кретања возила које намерава да скрене улево на раскрсници на којој је скретање улево забрањено“ <u>Означава пут којим се возило мора кретати ако намерава да скрене улево на следећој раскрсници на којој је скретање улево забрањено.</u>		„престојаване возила“ <u>Означава претходно обавештење возачу ради престојаванја на раскрсници на путевима са више саобраћајних трака. Када на знаку видите стрелице које означавају намену те траке у одговорима тражите кључну реч престојаване.</u>
	„број пута“ <u>Овај знак означава само број пута.</u>		„километража пута“ <u>Овај знак означава само стационажу (километражу) пута - растојање од почетка пута до места где је постављена та табла.</u>
	„број пута, број деонице пута и километража“ <u>Овај знак означава број пута, број деонице пута и стационажу (километражу) пута.</u>		„број међународног пута“ <u>Овај знак означава само број међународног пута.</u>

	„аутопут“ Означава место одакле почиње аутопут .		„завршетак аутопута“ Означава место на коме се завршава аутопут .
	„мотопут“ Означава место одакле почиње мотопут .		„завршетак мотопута“ Означава место на коме се завршава мотопут .
	„насељено место“ Означава територију и назив насељеног места у које улази пут и границу од које почиње то насељено место . Дакле, када на знаку пише Београд то је увек насељено место .		„насеље“ Означава место од кога почиње насеље и од кога се примењују прописи о саобраћају у насељу - опште ограничење је 50 km/h . Дакле, када су на знаку приказане зграде то је увек насеље .
	„завршетак насељеног места“ Означава место на коме се завршава насељено место кроз које пролази пут.		„завршетак насеља“ Означава место на коме се завршава насеље и од кога престају да важе прописи о саобраћају у насељу- опште ограничење је 80 km/h .
	„престанак забране претицања свих моторних возила, осим мотоцикла без приколице“ Означава место одакле престаје забрана успостављена саобраћајним знаком којим је забрањено претицање свих моторних возила, осим мотоцикла...		„престанак забране претицања за теретна возила“ Означава место одакле престаје забрана успостављена саобраћајним знаком којим је забрањено да теретна возила чија највећа дозвољена маса прелази 3,5 t претичу друга моторна возила, осим мотоцикала...
	„престанак ограничења брзине“ Означава место одакле престаје ограничење брзине .		„престанак најмање дозвољене брзине“ Означава место одакле престаје обавеза кретања најмање прописаном брзином.
	„престанак забране давања звучних знакова“ Означава место одакле престаје забрана давања звучних знакова .		„престанак свих забрана“ Место на путу одакле престају да важе одговарајуће забране и обавезе које су пре тог места успостављене саобраћајним знаковима постављеним на том путу.
	„престанак обавезе ношења ланаца за снег“ Место на путу одакле престаје да важи обавеза ношења ланаца за снег која је пре тог места успостављена одговарајућим саобраћајним знаком.		„завршетак бицикличке стазе“ Место на путу на којем се завршава бицикличка стаза .
	„завршетак пешачке стазе“ Место на путу на којем се завршава пешачка стаза .		„завршетак стазе за јахаче“ Место на путу на којем се завршава стаза за јахаче .
	„завршетак спојене бицикличке и пешачке стазе“ Место на путу на којем се завршава спојена бицикличка и пешачка стаза .		„зона у којој је ограничено трајање паркирања“ Означава место у насељу одакле се улази у зону у којој је спроведено опште ограничење трајања паркирања на одређено време , без обзира да ли се за паркирање на одређено време плаћа накнада или се не плаћа.
	„излаз из зоне у којој је ограничено трајање паркирања“ Место у насељу на коме се излази из зоне у којој је спроведено опште ограничење трајања паркирања на одређено време .		„паркиралиште“ <u>Паркиралиште</u> .

	<p>„паркинг гаража“ <u>Означава гаражу са паркинг местима.</u></p>		<p>„временски ограничено паркирање“ <u>Означава паркиралиште на коме је паркирање возила временски ограничено.</u></p>
	<p>„паркирај и вози се“ <u>Означава паркиралиште где возило може да се паркира и да се путовање настави неким другим транспортним средством, које може бити приказано симболом.</u></p>		<p>„болница“ <u>Означава близину болнице и упозорење возачу да својим возилом не ствара сувишну буку.</u></p>
	<p>„станица за прву помоћ“ <u>Означава близину места или место на коме се налази станица за прву помоћ.</u></p>		<p>„радионица за оправку возила“ <u>Означава близину места на коме се налази радионица за оправку возила.</u></p>
	<p>„телефон“ <u>Означава близину места или место на коме се налази телефонска говорница.</u></p>		<p>„бензинска станица“ <u>Означава близину места или место на коме се налази бензинска станица.</u></p>
	<p>„хотел или мотел“ <u>Означава близину места или место на коме се налази хотел, односно мотел.</u></p>		<p>„ресторан“ <u>Означава близину места или место на коме се налази ресторан.</u></p>
	<p>„кафана“ <u>Означава близину места или место на коме се налази кафана.</u></p>		<p>„терен уређен за излетнике“ <u>Означава близину места или место на коме се налази терен уређен за излетнике.</u></p>
	<p>„терен за камповање под шаторима“ <u>Означава близину терена или терен уређен за камповње под шаторима.</u></p>		<p>„терен за камповање у приколицама“ <u>Означава близину терена или терен за боравак у приколицама.</u></p>
	<p>„терен за камповање под шаторима и у приколицама“ <u>Означава близину терена или терен уређен за камповње под шаторима и у приколицама.</u></p>		<p>„планинарски дом“ <u>Означава близину места или место на коме се налази планинарски дом.</u></p>

	<p>„возило за помоћ на путу“ <u>Означава близину места или место у коме се налази служба за пружање помоћи у случају квара на возилу.</u></p>		<p>„ватрогасна служба“ <u>Означава близину места или место у коме се налази служба за гашење пожара.</u></p>
	<p>„аутобуско стајалиште“ <u>Означава место на коме се налази аутобуско стајалиште.</u></p>		<p>„трамвајска станица“ <u>Означава место на коме се налази трамвајска станица.</u></p>
	<p>„аеродром“ <u>Означава близину аеродрома или место аеродрома.</u></p>		<p>„лука-пристаниште“ <u>Означава близину луке, пристаништа, односно трајекта или место у коме се налази лука, пристаниште, односно трајект.</u></p>
	<p>„информације“ <u>Означава близину места или место на коме се могу добити туристичке информације.</u></p>		<p>„проходност пута“ <u>Означава да је планински пут, односно прелаз преко планинског врха отворен или затворен.</u> Кад је пролаз затворен, у пољу 2 се исписује назив места до ког је пут отворен. У пољу 3 је дата зимска опрема која је обавезна на том делу пута.</p>
	<p>„број серпентине“ <u>Означава број серпентине са надморском висином.</u> Када на знаку пише м.н.м. - то је скраћеница за „метара надморске висине“ и увек уз значење знака у тачном одговору мора да пише „са надморском висином“.</p>		<p>„путни објекат“ <u>Означава назив путног објекта од посебног значаја (вијадукт, тунел и сл.).</u> 744 m означава дужину тунела. Ово питање решавајте системом елиминације. Дакле, није удаљеност, нити надморска висина, него трећи понуђен одговор.</p>
	<p>„планински превој“ <u>Означава планински превој са надморском висином.</u></p>	 <p>„река“ <u>Означава назив реке преко које пут прелази.</u></p>	
 <p>„станица полиције“ <u>Означава близину места или место на коме се налази станица полиције.</u></p>			<p>„брзина која се препоручује“ <u>Означава брзину која се препоручује на одређеном делу пута.</u></p>
 <p>„табла за означавање назива улице“ <u>Означава назив улице.</u></p>		 <p>„табла за усмеравање“ <u>Означава место где се наилази на оштру кривину.</u></p>	

	<p>„табла за означавање излаза“ <u>Означава место изласка са аутопута.</u></p>		<p>„деца на путу“ <u>Означава место у чијој се близини налази школа и пешачки прелаз који деца често користе.</u> Ово питање често долази на тесту. Добро га упамтите јер значење ово знака није очигледно.</p>
	<p>„саобраћајна трака за возила јавног превоза путника“ <u>Саобраћајна трака која је намењена само за кретање возила јавног превоза путника.</u> Не само аутобуса, него свих возила јавног превоза путника-такси,трола.</p>		<p>„завршетак саобраћајне траке за возила јавног превоза путника“ <u>Место на коме се завршава саобраћајна трака намењена само за кретање возила јавног превоза путника.</u> Не само аутобуса, него свих возила јавног превоза путника.</p>
	<p>„ограничење највеће дозвољене брзине на путевима у Републици Србији“ <u>Означава опште ограничење највеће дозвољене брзине у Републици Србији према врсти пута и обавезу употребе светала.</u></p>		<p>„саобраћајна трака за спора возила“ <u>Означава почетак саобраћајне траке којом се морају кретати возила која се крећу брзином мањом од брзине означене на знаку.</u> Са слике се види да десна трака ту почиње. Трака за спора возила је увек крајња десна трака. Знак у плавом кругу значи да се левом траком мора возити најмање 30 km/h. Што значи да она возила која не могу да иду тако брзо морају да пређу у десну траку - траку за спора возила.</p>
	<p>„завршетак саобраћајне траке за спора возила“ <u>Означава место на коме се завршава трака којом се морају кретати возила која се крећу брзином мањом од брзине означене на знаку.</u> Са слике се види да се десна трака ту завршава. Трака за спора возила је увек крајња десна трака.</p>	 <p>„одмориште“ -означава наилазак на вишенаменски објекат на путу чији се садржај означава пиктограмима</p>	

 <p>„излазак на одмориште“ <u>Означава место изласка са пута до вишенаменског објекта.</u> Не пише више 10 km, него је нацртана стрелица и сада то значи место изласка...</p>	 <p>„пешачка зона“ <u>Означава почетак зоне намењене искључиво за кретање пешака.</u> Јер у пешачкој зони једино пешаци смеју да се крећу. Ово је сада знак обавештења - обавештава Вас о почетку пешачке зоне, а није знак обавезе - пешачка стаза.</p>
 <p>„крај пешачке зоне“ <u>Означава крај пешачке зоне.</u> Ово је сада знак обавештења - обавештава Вас о завршетку пешачке зоне, а није знак обавезе - пешачка стаза.</p>	 <p>„зона 30“ <u>Означава зону у којој је брзина кретања возила ограничена до 30 km/h.</u> Ово је сада знак обавештења - обавештава Вас о почетку зоне 30, а није знак забране - ограничење брзине.</p>
 <p>„крај зоне 30“ <u>Означава завршетак зоне у којој је ограничена брзина кретања возила до 30 km/h.</u> Ово је сада знак обавештења - обавештава Вас о завршетку зоне 30, а није знак забране - ограничење брзине.</p>	 <p>„препрека за успоравање саобраћаја“ <u>Означава наилазак на место где су постављени елементи за успоравање саобраћаја - лежећи полицајац.</u></p>

 <p>Опасност! 300 m</p>	<p>„опасна деоница пута“ Означава наилазак на <u>посебно опасну деоницу пута и њену дужину</u>.</p> <p>Ово је сада знак обавештења - обавештава Вас о опасној деоници пута и њеној дужини, а није знак упозорења - опасност за коју није предвиђен посебан знак.</p>	 	<p>„зона успореног саобраћаја“ Место од којег почиње зона успореног саобраћаја. Возач је обавезан да се у зони успореног саобраћаја креће тако да не омета кретање пешака и бициклиста, брзином кретања пешака, а највише 10 km/h.</p> <p>„крај зоне успореног саобраћаја“ Место где се завршава зона успореног саобраћаја.</p>
 <p>Зона школе</p>	<p>„зона школе“ Место од којег почиње зона школе.</p>	 <p>Зона школе</p>	<p>„завршетак зоне школе“ Завршетак зоне школе.</p>
	<p>„излаз у случају опасности“ Означава <u>излаз за пешаке у случају опасности.</u></p>		<p>„удаљеност излаза у случају опасности“ Означава <u>смер у коме се налази излаз за случај опасности и удаљеност до њега.</u> Јер стрелица показује смер и пише колико метара има до излаза за случај опасности.</p>
	<p>„наизменично пропуштање возила“ Означава <u>место где се због завршавања саобраћајне траке, сужења коловоза и смањења броја саобраћајних трака, возила наизменично укључују у једну саобраћајну траку.</u></p>	 	<p>„начин коришћења саобраћајне траке“ Означава да <u>одређена саобраћајна трака није намењена за кретање појединих врста возила чији је симбол приказан на знаку.</u> Ово је сада знак обавештења - обавештава Вас да та трака није намењена за врсту возила која је приказана на знаку, а не забрану за теретна возила.</p> <p>„контрола брзине кретања“ Означава почетак деонице на којој се врши контрола брзине кретања возила.</p>

Знакови обавештења за вођење саобраћаја - путокази

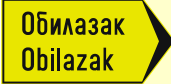
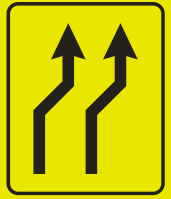

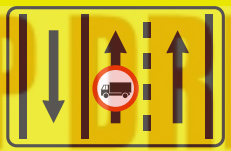
Знаковима обавештења за вођење саобраћаја учесници у саобраћају се обавештавају о смеровима кретања односно смеровима кретања по саобраћајним тракама до одређених места.

Боја основе знакова за вођење саобраћаја је:

- 1) за знакове на аутопуту - зелене боје;
- 2) за знакове на мотопуту - плаве боје;
- 3) за знакове на осталим путевима, који нису аутопут и мотопут - жуте боје;
- 4) за знакове са одредиштима туристичког карактера - браон боје, и
- 5) за знакове чије је одредиште одређени објект - беле боје.

	<p>„раскрсница“</p> <p><u>Означава међусобни положај и правце путева и називе места до којих воде путеви који се укрштају.</u></p>		<p>„кржна раскрсница“</p> <p><u>Означава међусобни положај и правце путева и називе места до којих воде путеви који се укрштају.</u></p> <p>Иако је кружни ток, то је укрштање путева. Значење је исто као код знака „раскрсница“.</p>
	<p>„престројавање возила са називима насељених места“</p> <p><u>Означава претходно обавештење возачу ради престројавања на раскрсници на путевима са више саобраћајних трака.</u> Када на знаку видите стрелице које означавају намену те траке у одговорима тражите кључну реч престројавање.</p>		<p>„потврда правца“</p> <p><u>Означава потврду правца кретања после проласка раскрснице.</u> Ово је једини знак који означава потврду правца кретања. Дакле, у свим осталим питањима (осим овог), ако је понуђен одговор „потврда правца“, то није тачан одговор.</p>
	<p>„путоказна табла“</p> <p><u>Означава правац пута за насељено место исписано на знаку.</u> Сви знакови са стрелицама и називом неког града означавају исто „правац пута за насељено место исписано на знаку“. У неким случајевима у понуђеним одговорима пише мало другачије (правац кретања до насељених места исписаних на знаку, правац пута од одредишта, положај путних правца до насељених места исписаних на знаку, обавештава возаче о коришћењу саобраћајне траке за кретање до насељеног места исписаног на знаку), али је суштина увек иста. Сви ти знакови Вам говоре којим правцем или којом саобраћајном траком треба да идете да би стигли до неког града.</p>		
	<p>„претпутоказ за излаз“</p> <p><u>Означава правац кретања до насељених места исписаних на знаку.</u></p>		<p>„путоказ за излаз“</p> <p><u>Означава правац кретања до насељених места исписаних на знаковима.</u></p> <p>Сви знакови са стрелицама и називом неког града означавају исто „правац пута за насељено место исписано на знаку“</p>
	<p>„стреласти путоказ“</p> <p><u>Означава правац пута од одредишта или карактеристичног објекта.</u></p>		
	<p>„путоказ за престројавање за кретање до одређеног места“</p> <p><u>Обавештење возачу о коришћењу саобраћајне траке за кретање до насељеног места исписаног на знаку.</u></p>		<p>„претпутоказна табла за излаз“</p> <p><u>Означава положај путних правца до насељених места исписаних на знаку.</u></p>
	<p>„назив петље“</p> <p><u>Обавештење о називу петље на коју се наилази.</u> Поставља се на укрштању аутопута са другим путем.</p>		<p>„назив петље“</p> <p><u>Обавештење о називу петље на коју се наилази.</u> Поставља се на укрштању аутопута са другим путем.</p>

Знакови обавештења за обележавање препрека на путу и места на коме се изводе радови на путу

	<p>„предзнак за обилазак“</p> <p>Означава смер и ток преусмереног саобраћаја када је због радова на путу, привремених препрека или оштећења коловоза, пут затворен.</p>		<p>„обилазак“</p> <p>Служи за усмеравање возила на обилазни пут.</p>
	<p>„скретање саобраћаја из једне коловозне траке у другу“</p> <p>Означава место где се врши скретање саобраћајних трака, при чему број саобраћајних трака остаје исти. То што број трака остаје исти је кључно, тако се најлакше препознаје тачан одговор.</p>		<p>„затварање саобраћајне траке“</p> <p>Означава место где почиње затварање једне саобраћајне траке намењене за кретање у истом смеру. Баш на том месту се трака затвара.</p>
	<p>„предзнак за затварање саобраћајне траке“</p> <p>Означава удаљеност до места на коме се затвара једна саобраћајна трака. Пошто на знаку стоји 200 m, онда означава удаљеност до места где се трака затвара. Тек за 200 m ће се трака затворити.</p>		<p>„предзнак за преусмеравање саобраћаја на путу са физички раздвојеним коловозима“</p> <p>Означава близину места где се двосмерни саобраћај са дела пута на којем су коловозне траке физички раздвојене преусмерава на део пута на којем коловозне траке нису физички раздвојене. Ово питање најлакше решавате системом елиминације. На знаку нису приказана пешачка острва (него ограда), нити је то трака за спора возила, што значи да је онај трећи одговор тачан.</p>
	<p>„предзнак за непосредно регулисање саобраћаја на месту на коме се изводе радови“</p> <p>Обавештење возачима о удаљености до места на коме је, због радова на путу, привремених препрека или оштећења коловоза, уведено наизменично пропуштање возила, која непосредно регулишу овлашћена лица. - радници, јер полицајац не маше заставицом него стоп таблицом. Радник маше заставицом.</p>		<p>„ограничење коришћења саобраћајне траке“</p> <p>Означава да одређена саобраћајна трака није намењена за кретање појединих врста возила чији је симбол приказан на знаку. Ово је сада знак обавештења - обавештава Вас да та трака није намењена за врсту возила која је приказана на знаку, а не забрану за теретна возила.</p>

Знакови обавештења који се односе на туристичку сигнализацију

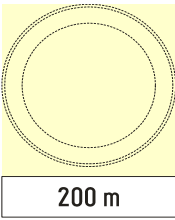
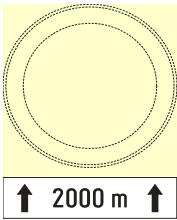

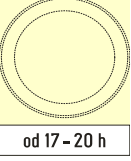
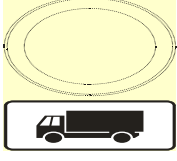
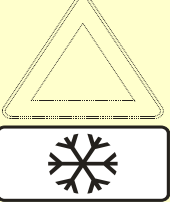
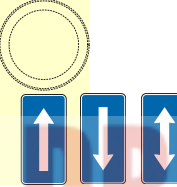
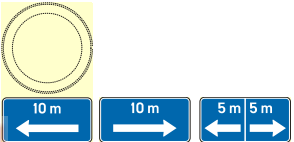

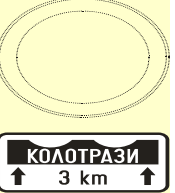
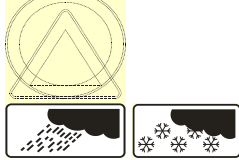

Туристичка сигнализација користи се за обавештавање и упућивање корисника до туристичких одредишта.

Основа знакова туристичке сигнализације за туристичка одредишта од изузетног значаја је **браон боје** са натписима беле боје и симболима црне боје на белој основи. За остала туристичка одредишта основа знака је беле боје, оквир и натписи су црне боје, а симболи са одговарајућим пиктограмима.

	<p>„туристичка информациона табла“</p> <p>Означава одредиште или објект туристичког значаја, садржи назив туристичког одредишта, симбол (графички приказ) и удаљеност до одредишта. Једини знак у тесту који је браон боје и означава туристички објект.</p>
---	---

Допунске табле

Допунске табле ближе одређују саобраћајни знак уз који су постављене. Допунске табле се постављају на истом стубу тачно испод саобраћајног знака кога ближе одређују и чине саставни део тог знака.

	<p>Означава удаљеност између знака уз који је постављена допунска табла и почетка дела пута, односно места на које се знак односи. Када на допунској табли нема стрелица усмерених нагоре онда је кључна реч удаљеност - у којем одговору је та реч он је тачан.</p>		<p>Означава дужину дела пута на коме прети опасност означена знаком, односно на коме се примењује изричита забрана, обавеза, односно ограничење означено знаком. Када на допунској табли има стрелица усмерених нагоре онда је кључна реч дужина - у којем одговору је та реч он је тачан. Важно је да су стрелице нагоре.</p>
	<p>Означава удаљеност између знака уз који је постављена допунска табла и објекта, терена или дела пута на који се обавештење односи. Болница је 500 m удесно од знака. Ово није стрелица нагоре, па зато не важи правило за кључну реч - дужина.</p>		<p>Допунска табла која речима даје додатна обавештења о начину коришћења временске зоне паркирања. Речима ближе одређује значење знака.</p>
	<p>Означава време за које изричита забрана, обавеза, односно ограничење важи.</p>		<p>Допунска табла која симболом ближе одређује значење знака уз који се поставља.</p>
	<p>Означава близину дела пута, односно места на коме постоји опасност од клизавог коловоза због настанка поледице или снега. Пахуљица означава снег или лед.</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p>Означавају примену забране паркирања или заустављања возила: иза знака (стрелица нагоре), испред знака (стрелица надоле), и испред и иза знака (стрелица горе-доле), односно 10 m са леве стране знака (стрелица улево), 10 m са десне стране знака (стрелица удесно), и 5 m са леве и десне стране знака (стрелица лево-десно).</p>	
	<p>Означава положај паркиралишта или гараже и удаљеност до њега. Паркиралиште је 200 m удесно од знака.</p>		<p>Означава начин паркирања - под углом. Пошто на знаку видите обе стране возила (ужу и дужу) то је паркирање под углом.</p>
	<p>Означава начин паркирања - паралелно. Пошто на знаку видите ужу страну возила (задњу) то је паралелно паркирање.</p>		<p>Означава начин паркирања - управно. Пошто на знаку видите дужу страну возила (бочну) то је управно паркирање.</p>
	<p>Означава врсту оштећења на коловозу и дужину пута на коју се односи. Када на допунској табли има стрелица усмерених нагоре онда је кључна реч дужина.</p>		<p>Када је на допунској табли приказана киша та табла означава да знак важи када пада киша. Када је на допунској табли приказан снег та табла означава да знак важи када је снег на коловозу. Дакле, не када пада снег, него када је снег на коловозу, значи да је већ нападао.</p>
	<p>Означава да је паркиралиште, односно паркинг место резервисано за возила лица са инвалидитетом.</p>		<p>Означава деоницу пута на којој се снег чисти машински. „Грталица“ значи да се снег чисти машински. Не „лопата“ се. ☺</p>
		<p>Означавају пружање пута са првенством пролаза. Дебела линија означава главни пут (пут са првенством пролаза).</p>	

Знакови са измењивим садржајем порука

Знакови са измењивим садржајем порука: могу бити стално активирани, или могу бити активирани према потреби, односно искључени када таква потреба не постоји.

Знакови са измењивим садржајем порука могу бити изведени тако да се садржај њихових порука може мењати делимично или у целини, при чему измењени изглед и садржај мора одговарати прописаном саобраћајном знаку.

Порука коју приказују знакови са измењивим садржајем порука може да се састоји од текста, односно симбола.

ОЗНАКЕ НА КОЛОВОЗУ И ТРОТОАРУ

Ознаке на коловозу су:

- 1) **уздужне ознаке**;
- 2) **попречне ознаке**, и
- 3) остале ознаке на коловозу и тротоару.

Ознаке на коловозу чине **линије, стрелице, натписи и друге ознаке.**

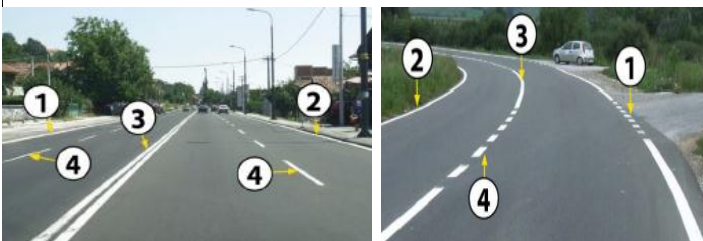
Ознаке на коловозу **су беле боје.**

Изузетно, **жуте боје су:**

- 1) ознаке места на коловозу и тротоару на којима је **забрањено паркирање**;
- 2) **привремене ознаке на коловозу** које се користе **приликом извођења радова на путу**;
- 3) линије за одвајање саобраћајних **траке за кретање возила јавног превоза путника**, и
- 4) ознаке којима се обележавају места за одређене намене (**аутобуска стајалишта, такси возила, полиција и др.**).

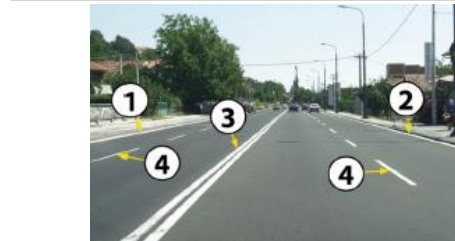
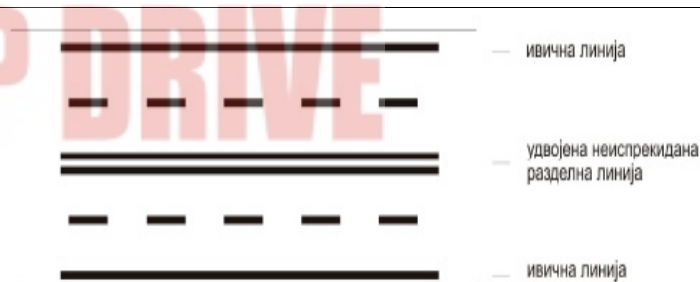
Уздужне ознаке на коловозу су (све оне које се цртају уздуж пута): разделне линије, ивичне линије и линије упозорења.

Разделне линије

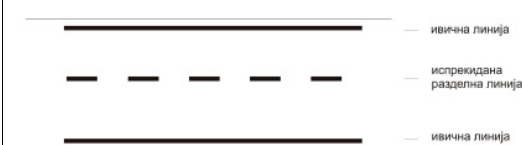

Разделна линија (линије број 3 и 4) **раздваја** коловоз на коловозне траке односно на саобраћајне траке. Разделне линије могу бити **неиспрекидане (пуна-бр. 3), испрекидане (бр. 4) или комбиноване (испрекидана и пуна једна до друге).**

Неиспрекидана разделна линија означава забрану прелажења преко те линије и забрану кретања по тој линији.

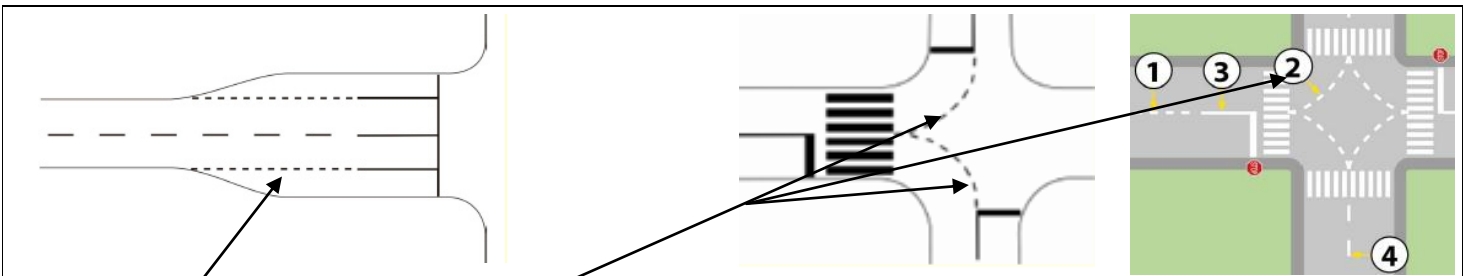

Удвојена неиспрекидана разделна линија (дупла пуна - бр. 3) означава забрану преласка преко те линије или кретања по њима (исто као и да је једна пуна).

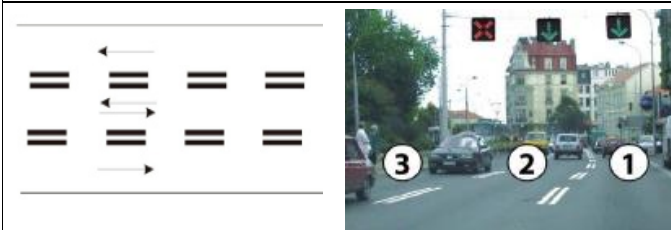
Испрекидана разделна обична линија користи се за:

- 1) **раздвајање коловозне траке на путу са само по једном саобраћајном траком за сваки смер, и**
- 2) **раздвајање коловозне траке на саобраћајне траке.**

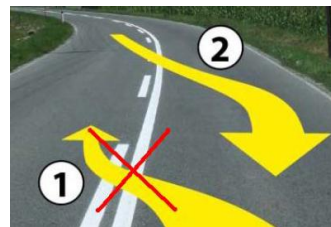
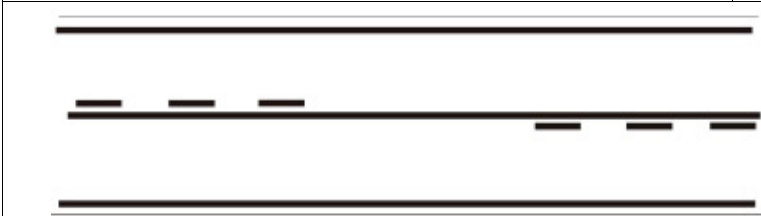

Разделна испрекидана кратка линија користи се:

- 1) на прилазним крацима за обележавање посебних саобраћајних трака за лево и десно скретање на раскрсници,
- 2) као разделна линија на двосмерним бициклическим стазама,
- 3) као **линија водилца (бр. 2)** за кретање возила кроз раскрсницу (води Вас кроз раскрсницу приликом скретања улево).

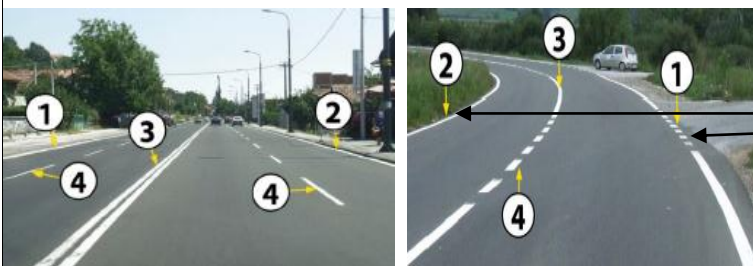
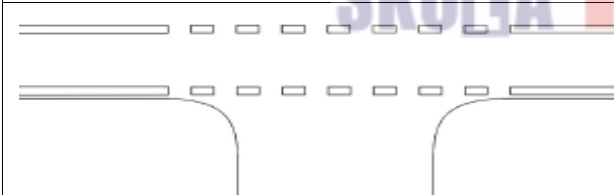

Разделна удвојена испрекидана линија користи се за обележавање саобраћајних трака са **измењивим смером кретања (трака бр. 2 је трака са измењивим смером кретања)**. На тим тракама саобраћај је регулисан уређајима за давање светлосних саобраћајних знакова (семафорима који су постављени изнад тих трака).

Разделна удвојена комбинована линија означава забрану преласка (претицања) преко те линије за возила којима је **ближа неискрекидана (пуна) линија (бр. 1)**. Она возила којима је **ближа испрекидана линија смеју да прелазе (претичу)** преко удвојене комбиноване разделне линије (бр. 2).

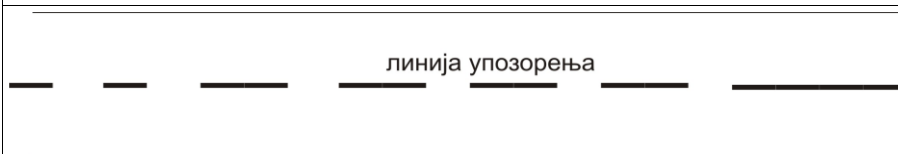
Ивичне линије

Ивична линија (бр.1 и 2) служи да **означи ивицу возне површине коловоза**.

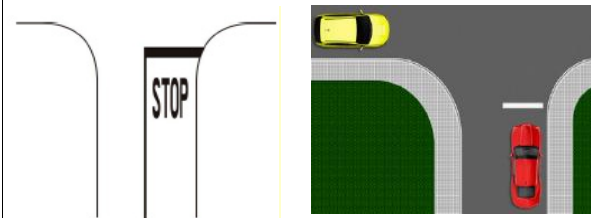
Ивична линија може бити неискрекидана и испрекидана.

Линија упозорења

Линија упозорења (бр. 4) користи се за **најављивање близине неискрекидане (пуне) линије**.

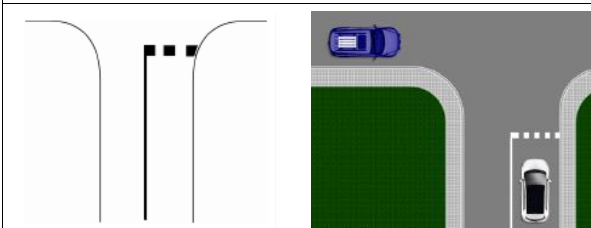
Попречне ознаке на коловозу су (све оне које се цртају попреко пута): зауставна линија, косник, граничник, пешачки прелаз, прелаз бициклическе стазе преко пута. Зауставне линије могу бити неискриване (пуне) или искриване.

Неискривана линија заустављања

Означава место на коловозу на ком је **возач обавезан да заустави возило.**

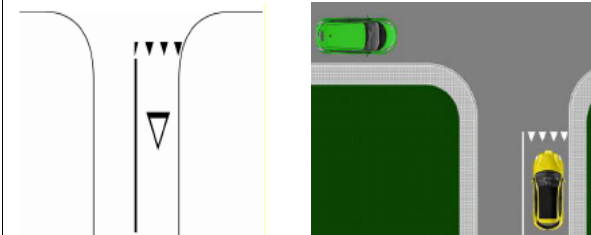
Реч „STOP” поред пуне зауставне линије може, а и не мора да стоји, значење је увек исто.

Искривана линија заустављања

Означава место испред раскрснице на ком **возач мора да уступи првенство пролаза, тј. зауставиће се ради уступања првенства пролаза само ако за то постоји потреба.**

Није битно да ли је искривана зауставна линија у облику квадратића или троуглића, значење је увек исто.

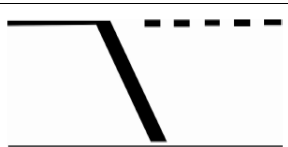
Косник означава место затварања или место отварања траке (ако искривана линија тек почиње од косника, онда он служи за отварање траке, а ако се искривана линија завршава код косника, онда он служи за затварање траке).

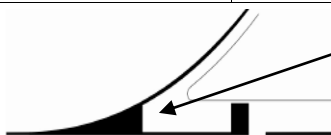
Косник који служи за **затварање саобраћајне траке (искривана линија се код косника завршава).**

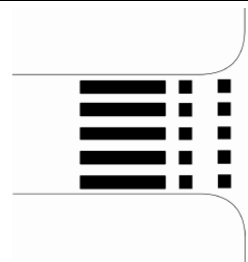
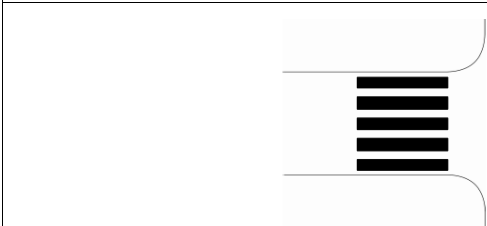
Косник који служи за **отварање саобраћајне траке (искривана линија тек почиње од косника).**

Косник који служи за **отварање саобраћајне траке резервисане за возила јавног превоза путника (искривана линија тек почиње од косника).**

Граничник означава део коловоза на коме је забрањен саобраћај због уливања саобраћаја са прилазног пута.

Пешачки прелаз означава део површине коловоза намењен за прелаз пешака.

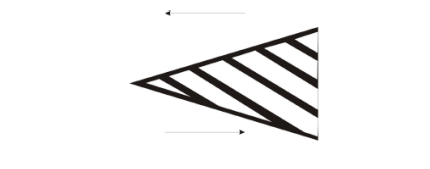

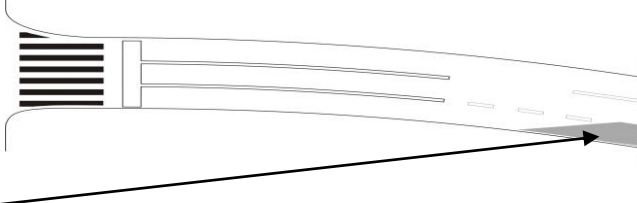

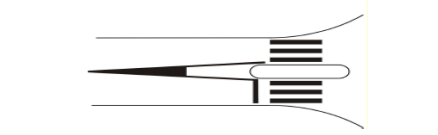
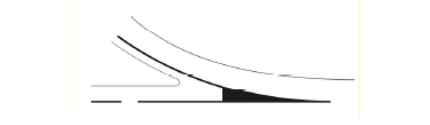

Прелаз бициклическе стазе преко коловоза је део површине коловоза намењен искључиво за прелаз бициклиста.

Остале ознаке на коловозу и тротоару

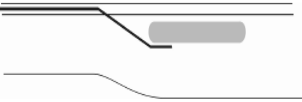
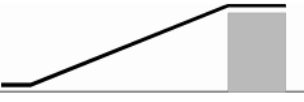
Остале ознаке на коловозу и тротоару су:

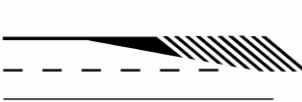
- 1) **стрелице;**
- 2) поља за усмеравање саобраћаја – **на њима је све забрањено (саобраћај, паркирање и заустављање);**
- 3) линије усмеравања;
- 4) натписи;
- 5) ознаке за означавање саобраћајних површина за посебне намене;
- 6) обележавање места за паркирање, и
- 7) вертикалне ознаке (ознаке на предметима уз ивицу коловоза).

Када су стрелице нацртане поред испрекидане линије, онда те стрелице служе за обавештење о намени те траке, а када су стрелице нацртане поред неискрекидане (пуне) линије, онда те стрелице означавају обавезан или дозвољене смерове кретања.

	<p>Стрелица нацртана поред испрекидане линије обавештава возача о намени те траке. Овакве стрелице означавају један смер кретања.</p>		<p>Стрелица нацртана поред пуне линије означава обавезан или дозвољене смерове кретања. Овакве стрелице означавају два смера кретања (комбиноване).</p>
	<p>Престројавање на две блиске раскрснице где престројавање мора да се изведе пре прве раскрснице. Сва питања са стрелицама решавајте на цаку да ли је стрелица нацртана поред пуне или поред испрекидане линије. Тако је најлакше, да се не би збуњивли са њиховим значењем.</p>		<p>Означава смер кретања у гаражама.</p>
	<p>Широка стрелица служи за скретање саобраћаја.</p>		<p>Уска стрелица служи за најављивање неискрекидане (пуне) линије.</p>
<p>Поља за усмеравање саобраћаја означавају површину на којој је забрањен саобраћај и на којој није дозвољено заустављање и паркирање (све што је осечено или испуњено белом бојом на асфалту значи да је ту све забрањено).</p>			
	<p>Поље између две траке са супротним смеровима. Ту је све забрањено.</p>		<p>Поље између две траке са истим смеровима. Ту је све забрањено.</p>
 <p>Поље на месту отварања посебне траке за скретање. Ту је све забрањено. (Нема на тесту).</p>			
	<p>Поље испред острва за раздвајање саобраћајних токова. Ту је све забрањено. (Нема на тесту).</p>		<p>Поље испред острва за раздвајање саобраћајних токова. Ту је све забрањено. (Нема на тесту).</p>
	<p>Поље на уливним крацима на аутопуту. Ту је све забрањено. (Нема на тесту).</p>		<p>Поље на изливном краку са аутопута. Ту је све забрањено. (Нема на тесту).</p>

Линија усмеравања означава место промене слободне површине коловоза испред фиксних препрека које се налазе на путу или на његовим ивицама (нема на тесту).

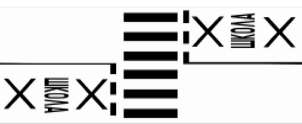
	<p>Линија испред острва за престојивање возила јавног превоза путника. (Нема на тесту).</p>		<p>Обликовање препреке на ивици пута. (Нема на тесту).</p>
---	---	--	--

	<p>Означавање промене корисне површине коловоза. (Нема на тесту).</p>	
---	---	--

Натписи на коловозу пружају учесницима у саобраћају додатна обавештења, и то могу бити: „STOP”, „ШКОЛА”, „BUS”, „TAXI”, саобраћајни знакови, симбол бицикла или симбол колица за лица са инвалидитетом, као и називи места и бројеви путева.

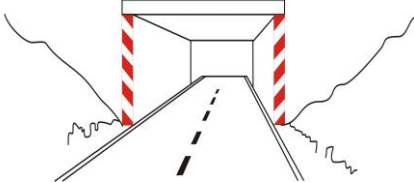

			 <p>Означава саобраћајну траку за возила јавног превоза путника.</p>
		 <p>Означава бициклистичку стазу односно траку.</p>	 <p>Означава паркинг место намењено искључиво за паркирање возила лица са инвалидитетом.</p>

Ознаке за означавање саобраћајних површина за посебне намене

	<p>Обележено место где је забрањено заустављање и паркирање на тротоару.</p>		<p>Обележено место где је забрањено заустављање и паркирање на коловозу.</p>
	<p>Обележено место резервисано за аутобуско стајалиште.</p>		<p>Обележено место резервисано за такси возила.</p>
	<p>Обележена зона пешачког прелаза у зони школе.</p>		

Ознака „паркинг место” означава место и начин паркирања возила. Паркирање може да буде **подужно, косо (под углом) и управно**.

 <p>Подужно (паралелно - гледа се у односу на кратке линије).</p>	 <p>Косо (под углом - гледа се у односу на кратке линије).</p>	 <p>Управно (под правим углом - гледа се у односу на кратке линије).</p>
---	--	--

		<p>Обележавање елемената конструкције и опреме јавних путева и других предмета који представљају сталне препреке унутар габарита слободног профила пута.</p>
--	---	--

УРЕЂАЈИ ЗА ДАВАЊЕ СВЕТЛОСНИХ СИГНАЛА - СЕМАФОРИ

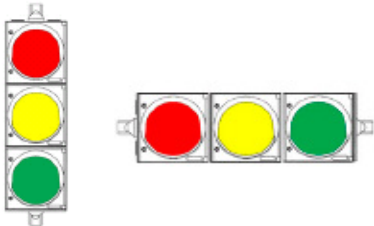
Уређаји за давање светлосних сигнала (семафори), користе се за регулисање саобраћаја и означавање радова и препрека на путу.

Семафорима се емитују светлосни саобраћајни знакови односно светла црвене, жуте, зелене односно беле боје.

Код свих семафора важи правило: на црвено, жуто и црвено-жуто светло пролаз је **ЗАБРАЊЕН** (без обзира да ли је са стрелицом или без), на зелено пролаз је **ДОЗВОЉЕН** (без обзира да ли је трепћуће или нормално, да ли је са стрелицом или без), а на трепћуће жуто (семафор не ради) морате се кретати уз **ПОВЕЋАНУ ОПРЕЗНОСТ** и то се врти у свим питањима о светлима семафора. Тако пише у понуђеним одговорима у свим питањима везано за семафоре.

На семафору могу бити нацртане и стрелице које означавају за који смер важи тај семафор. Те стрелице не мењају значење светала на семафору, него само означавају у којем смеру је пролаз дозвољен или забрањен (црвено са стрелицом - забрањен пролаз у смеру означеном стрелицом, зелено са стрелицом - дозвољен пролаз у смеру означеном стрелицом).

Семафори за регулисање кретања возила

Може бити постављен:

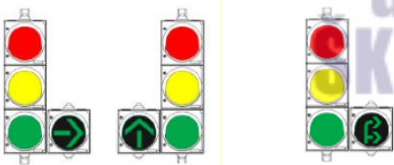
- хоризонтално,
- вертикално,

Семафор показује светла црвене, жуте, односно зелене боје.

Светло које показује семафор може бити постојано (непрекидно) или трепћуће (прекидајуће).

Зелени дирекциони светлосни знак са једном или две стрелице примењује се када је обезбеђено да се кретање возила, у смеру одређеном стрелицом односно стрелицама, одвија без конфликта са другим возилима.

Семафор са тробојним светлима може да има **додатни светлосни саобраћајни знак у облику зелене стрелице (условни знак)**.

Условни знак означава да возач може возилом да прође светлосни знак само у правцу означеним стрелицом и за време док је упаљено црвено или жуто светло при чему мора да пропусти сва возила која се крећу по путу на који улази као и да пропусти пешаке који прелазе преко коловоза.

Црвено светло у облику укрштених линија има **значење забране кретања возила дуж саобраћајне траке** изнад које се овај знак налази.

Зелено светло у облику стрелице надоле има **значење слободног пролаза дуж саобраћајне траке** изнад које се овај знак налази.

Жута трепћућа стрелица усмерена косо надоле има значење **обавезне промене саобраћајне траке** изнад које се овај знак налази и обавезује возача да се креће саобраћајном траком на коју упућује стрелица.

Семафори за регулисање кретања бицикала

Знакови које показује семафор за регулисање кретања бицикала имају исто значење као и знакови које показује семафор за регулисање кретања возила.

Семафори за регулисање кретања пешака

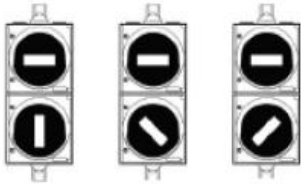
Црвено светло – забрањен пролаз.

Зелено светло – дозвољен пролаз.

Трепћуће зелено светло – дозвољен пролаз и наговештај да ће се ускоро укључити црвено светло.

Уз семафор може бити придодат уређај за давање звучних сигнала или уређај за одбројавање преосталог времена чекања.

Уређаји за регулисање кретања трамваја

За регулисање кретања трамваја употребљавају се посебни уређаји за давање светала **беле боје**.

Светла беле боје могу бити у облику положене, усправне или косе црте на тамној подлози.

Положена црта значи забрану саобраћаја трамваја, а усправна или коса слободан пролаз у одговарајућем смеру.

Када се возила јавног превоза путника крећу саобраћајном траком којом се крећу и трамваји светлосни саобраћајни знакови за регулисање кретања трамваја односе се на та возила.

Уређаји за регулисање кретања возила одређеном брзином

Семафори за регулисање кретања возила одређеном брзином бројчаном ознаком **препоручују брзину** којом возила треба да се крећу да би на наредном семафору имала слободан пролаз.

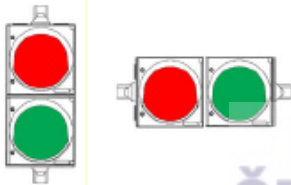
Светлосни саобраћајни знакови на прелазу пута преко железничке пруге у истом нивоу

Светлосним саобраћајним знаковима на прелазима пута преко железничке пруге у истом нивоу најављује се **приближавање воза, спуштање браника или полубраника, или означавају да је браник или полубраник у спуштеном положају**.

Светлосни саобраћајни знакови дају се наизменичним паљењем два округла црвена светла и могу им бити придодати звучни уређаји.

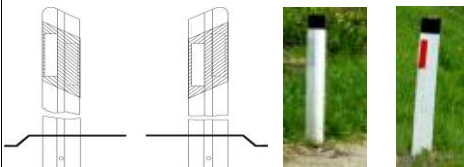
Семафори за регулисање приступа возила

Семафори за регулисање **приступа возила** користе се на местима где се учесници у саобраћају примају појединачно и где је потребно означити да је одређени канал за опслужу отворен или затворен.

Најчешће се постављају у паркинг гаражама и на паркиралиштима.

Светлосне ознаке на путу

Смерокази - служе за означавање ивице коловоза.

Бели означавају леву ивицу коловоза, а црвени означавају десну.

Значке - служе за означавање ивице коловоза.

То је штап обојен црвено-жуто.

Табла за означавање врха разделног острва.

На њу се постављају знаци који означавају обавезно обилажење (плави круг са стрелицом надолу).

БРАНИЦИ ИЛИ ПОЛУБРАНИЦИ НА ПРЕЛАЗУ ПУТА ПРЕКО ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ

Браницима се на прелазима пута преко железничке пруге у нивоу затвара саобраћај читавом ширином пута.

Полубраницима се на прелазу пута преко железничке пруге у нивоу затвара саобраћај само до половине ширине пута.

ПРИВРЕМЕНА САОБРАЋАЈНА СИГНАЛИЗАЦИЈА

Привремена саобраћајна сигнализација се користи за обележавање препрека на путу и места на коме се изводе радови на путу. Регулисање саобраћаја на делу пута на коме се изводе радови или где је настала препрека која се не може одмах отклонити врши се заставицама зелене и црвене боје. Када радник одређен од стране извођача радова, држи подигнуту зелену заставицу, пролаз је слободан, а када је подигнута црвена заставица, пролаз је забрањен.

ОСТАЛЕ ОЗНАКЕ НА ПУТУ

У остале ознаке на путу спадају линије водиле и звучна сигнализација за слепа и слабовида лица.

ЗНАЦИ КОЈЕ УЧЕСНИЦИМА У САОБРАЋАЈУ НА ПУТЕВИМА ДАЈУ ПОЛИЦИЈСКИ СЛУЖБЕНИЦИ

Учесници у саобраћају дужни су да поступају према знацима, односно наредбама које дају полицијски службеници и кад тиме одступају од светлосног саобраћајног знака, или другог саобраћајног знака или правила саобраћаја (по хијерархији знаци полицајца су најважнији).

Учесницима у саобраћају на путевима полицијски службеници знаке дају рукама, положајем тела, "стоп таблицом", посебним уређајима за емитовање звучних („пиштаљка“), односно светлосних знакова („шаргарепица“).

Учесницима у саобраћају полицијски службеници знаке дају:

- на раскрсници,
- на отвореном путу и
- из возила, односно са мотоцикла (из возила могу давати све знаке, осим знакова пиштаљком).

Код знакова које даје полицајац на раскрсници најважније је да добро погледате положај руке и положај длана, јер од тога зависи значење знака.

Знаци које дају полицијски службеници рукама и положајем тела за учеснике у саобраћају имају следеће значење:

Положај длана је битан.

Значи забрану пролаза за све возаче, осим за оне возаче чија се возила, у часу када полицијски службеник подигне руку, не могу на безбедан начин зауставити (као жуто светло на семафору), а за пешаке значи забрану да прелазе коловоз.

Положај длана је битан.

Значи обавезу заустављања за све возаче према којима је окренут длан и прса полицијског службеника (као знак стоп).

Положај руке је битан - испружена је.

Значи забрану пролаза за све учеснике у саобраћају чији смер кретања сече смер предручене руке.

Положај руке је битан - испруженом руком машине горе-доле.

Значи да возач у чијем смеру се даје знак треба да смањи брзину кретања возила (успори).

Положај руке је битан - испруженом руком машине укруг.

Значи да возач у чијем се смеру даје знак треба да убрза кретање возила.

Положај длана је битан.

Значи да је возач у чијем се смеру даје знак обавезан да заустави возило (као знак стоп).

Оба знака имају исто значење (јер не може полицајац цео дан да држи руке испружене, мора некада мало и да одмори ☺).

Значи да возачи који возилима долазе из правца у коме су окренута леђа, односно прса полицијског службеника морају зауставити своја возила, а да возачи који долазе полицијском службенику са бочних страна имају право пролаза.

Положај руке је битан - маше руком напред-назад.
Значи да возач у чијем се смеру даје знак треба да помери своје возило ближе раскрсници, односно полицијском службенику (маше руком напред-назад, као да Вас дозива ка себи).

За давање знакова којима се наређује заустављање, забрана пролаза и смањење, односно убрзање кретања возила, полицијски службеник може употребљавати стоп таблицу.

Звучни знаци дају се пиштаљком, односно посебним уређајем за давање звучних знакова на моторном возилу, тј. сиреном.

Звучни знаци пиштаљком примењују се у комбинацији са знацима који се дају рукама. Звучни знаци пиштаљком имају следећа значења:

1. један дужи звиждук значи позив учесницима у саобраћају да обрете пажњу на полицијског службеника који ће дати одговарајући знак;
2. више узастопних кратких звиждука значи да је неко од учесника у саобраћају поступио противно датом знаку (погрешно), правилима саобраћаја или постављеним саобраћајним знаковима.

Када возач чује више узастопних кратких звиждука које даје полицајац, он треба да погледа у полицајца и утврди да ли се тај знак односи баш на њега. При давању више узастопних кратких звиждука полицијски службеник ће показати на ког учесника се дати знак односи и шта је он обавезан да учини.

Звучни знак који се даје сиреном је звучни знак променљиве фреквенције.

Светлосни знаци који се дају са моторног возила су:

- 1) црвено и плаво трепћуће светло (на возилима под пратњом),
- 2) два трепћућа или ротирајућа светла плаве боје (на возилима са првенством пролаза),
- 3) једно трепћуће или ротирајуће светло плаве боје (на возилима са првенством пролаза),
- 4) светлосни знак на возилу полиције, исписан на дисплеју у виду променљивих порука (на пресретачу нпр.: СТОП ПОЛИЦИЈА, ПРАТИТЕ НАС, СМАЊИТЕ БРЗИНУ и др.).

Возач који на путу сусретне или га сустигне возило које даје светлосне знаке, дужан је да пропусти то возило, да му омогући мимоилажење и претицање, односно обилажење, и по потреби да уклони возило са коловоза или се заустави, као и да се придржава наредби које му дају полицијски службеници.

Светлосни знак може да се даје батеријском лампом која емитује постојано светло црвене боје којом полицијски службеник маше горе-доле („шаргарепица“). Возач коме се даје овај знак обавезан је да безбедно заустави возило на коловозу, а по могућности ван коловоза, непосредно испред полицијског службеника који даје знак.